

Voorlopige agenda van de commissie Financiën en Veiligheid van 14 september 2011

Hierbij wordt u uitgenodigd voor de openbare vergadering van de commissie Financiën en Veiligheid

Datum: woensdag 14 september 2011
Aanvang: 13:00 - 15.00 uur
Locatie: Oude raadzaal
Voorzitter: J. Spakman
Griffier: W.T. Meijer (050) 3677726

A. Algemeen deel

A1. Opening en mededelingen

A2. Vaststelling agenda

A3. Lange-termijnagenda en lijst moties en toezeggingen

A4. Conformstukken

a. Begrotingswijziging t.b.v. de opdracht aanbestedingsdocument en begeleiding procedure Aanbesteding bodemadviesdiensten (raadsvoorstel 21 juli 2011)
Raadsvoorstel inzake begrotingswijziging tbv project begeleiding aanbesteding bodemadviesdiensten (pdf)

A5. Rondvraag

B. Inhoudelijk deel

B1. Mosquito
(burgemeestersbrief 19 april 2011)
Bijlage - Mosquito (pdf)

B2. Horecanota Groningen 2011-2015
(raadsvoorstel 31 augustus 2011)
Raadsvoorstel - Horecanota Groningen 2011-2015.gr11.2731257 (pdf)

B3. Koninginnedag 2011
(collegebrief 26 augustus 2011)
Collegebrief - Koninginnedag 2011 (pdf)

commissie Financiën en Veiligheid - woensdag 14 september 2011

- B4. Cameratoezicht
(burgemeestersbrief 21 juli 2011)
VOORGESTELD ZAL WORDEN DIT PUNT VAN DE AGENDA TE HALEN
Bijlage - Cameratoezicht (pdf)
- B5. Vervolg beantwoording vragen i.v.m. ontruiming kraakpand Peperstraat 12
(burgemeestersbrief 4 juli 2011)
Bijlage - Vervolg beantwoording vragen ivm ontruiming kraakpand (pdf)
- B6. Motie investeren in risicomanagement
(raad 22 juni 2011)
Motie investeren in risicomanagement (pdf)
- B7. Planning gemeentebegroting
(collegebrief 4 augustus 2011)
TOEGEVOEGD OP VERZOEK VAN DE VVD
Collegebrief inzake Planning gemeentebegroting 2012 (pdf)

C. Huishoudelijk deel

- C1. Ingekomen stukken en stukken ter kennisname
Lijst ingekomen stukken F&V (pdf)
- C2. Vaststelling verslag 6 juli 2011
Verslag F&V (pdf)

Bij commissievergaderingen kunt u gebruik maken van het spreekrecht bij de inhoudelijke agendapunten (inclusief de conformstukken onder A) en de rondvraag. U krijgt dan drie minuten de gelegenheid de commissieleden te vertellen hoe u over een onderwerp denkt. Voor aanmelding en informatie kunt u terecht bij de commissiegriffier. De agenda's zijn onder voorbehoud. De definitieve agenda's worden in de vergadering vastgesteld.

Raadsvoorstel inzake begrotingswijziging tbv project begeleiding aanbesteding ...

Bestuursdienst

RAADSVOORSTEL:

2010-2011

Ons kenmerk: MD 11.2649689

Registratienummer : GR 11.

Ingekomen op :

Onderwerp: Begrotingswijziging ten behoeve van de opdracht aanbestedingsdocument en begeleiding procedure Aanbesteding bodemadviesdiensten

Groningen, **21 JUL 2011**

Aan de raad,

In haar "Rapport van Bevindingen 2010" heeft de accountant op 8 april 2011 geconstateerd, dat de aanbesteding van bodemadviesdiensten door de gemeente niet rechtmatig is geschied, omdat deze aanbesteding niet Europees heeft plaatsgevonden. Deze onrechtmatigheid kan worden opgeheven door de bodemadviesdiensten Europees aan te besteden. De benodigde extra capaciteit om de aanbesteding voor te bereiden en uit te voeren, kon op dat moment niet door de afdeling Commerciële Zaken van de DIA (CZ/DIA) worden geleverd. Sinds 11 april 2011 is daarom externe inzet ingeschakeld (Yacht). Daarmee is een bedrag van € 29.000,- gemoeid. Echter, voor de uitvoering van dit project blijkt meer inzet nodig dan was voorzien. Hierdoor is een aanvullende financiering noodzakelijk van € 62.000,-. Een deel (€ 25.000,-) kan worden gefinancierd uit de baten van werk door derden. Het resterende deel, waarvoor een budget wordt gevraagd, bedraagt € 37.000,-.

Met de inbreng van de specifieke kennis van Yacht is duidelijk geworden, dat met de "Best Value Procurement"-methodiek van aanbesteden de meeste voordelen voor de gemeente behaald worden.

Deze methodiek heeft reeds in een 20-tal projecten in Nederland tot de volgende voordelen geleid:

- selectie "best performers": expertise uit de markt wordt optimaal benut;
- risico reductie voor de opdrachtgever;
- controle reductie opdrachtgever;
- beheersmaatregelen voorafgaand aan definitieve opdracht inzichtelijk;
- verantwoordelijkheid bij opdrachtnemer(s);
- proces efficiency;
- reductie transactiekosten;
- borging kwaliteit -> gevolg: reductie kosten;
- in ca. 70% van de projecten zijn de kosten aantoonbaar lager bij gelijkblijvend niveau van kwaliteit;
- betere afstemming (na inwerkperiode) opdrachtgever/opdrachtnemers.

Raadsvoorstel inzake begrotingswijziging tbv project begeleiding aanbesteding ...

2

Voor de gemeente betekent dit een nieuwe manier van aanbesteden. Het project is daarom te beschouwen als een pilot. Gezien de genoemde voordelen is er alle reden om met deze pilot te onderzoeken of deze methodiek ook voor de gemeente dezelfde voordelen op zou kunnen leveren.

Aandachtspunten.

- niet-openbare procedure heeft langere wettelijke termijnen;
- periode tot gunning legt grotere capaciteitsbeslag op projectteam.

Maatregelen.

- wettelijke termijnen kunnen niet gewijzigd worden;
- inzet van extra capaciteit vanwege het belang van het opheffen van de onrechtmatigheid.

Voorgesteld wordt om de opdracht aan Yacht te verlengen tot eind december 2011.

Kosten.

Voor de verlenging van de opdracht is een aanvullende financiering benodigd van maximaal € 62.000,-- om de benodigde specifieke kennis van Yacht van deze "Best Value Procurement"-methodiek maximaal in te kunnen zetten. De opdracht is het leveren van een aanbestedingsdocument en begeleiding van de procedure voor de aanbesteding.

In totaal is met de opdracht aan Yacht dan een bedrag van maximaal € 91.000,-- excl. BTW gemeoid.

Begrotingswijziging 2011 (raad)							
Projectbegeleiding aanbesteding adviesdiensten							
Betrokken dienst(en)	MD						
Naam voorstel	Projectbegeleiding aanbesteding adviesdiensten						
Besluitvorming (orgaan + datum)	<titel en datum raad> (bij interne wijzigingen niet van toepassing)						
Incidenteel / Structureel	I						
Soort wijziging	Exploitatie						
Financiële begrotingswijziging		Bedragen x 1.000 euro		Toevoeging		Onttrekking	
Nr.	Naam deelprogramma	Lasten	Baten	Saldo	reserve	reserve	Saldo
	9.3 Overig onderhoud en						
	Deelprogr: beheer openbare ruimte	37		-37		37	0
TOTALEN BEGROTINGSWIJZIGING		37	0	-37	0	37	0

4

Raadsvoorstel inzake begrotingswijziging tbv project begeleiding aanbesteding ...

3

De totale kosten bedragen € 91.000,--. Hiervan wordt € 54.000,-- gedekt uit de lopende begroting.

De overige € 37.000,-- wordt gedekt uit de reserve bodemsanering.

Deze kosten zijn als volgt opgebouwd:

- € 29.000,-- eerdere opdracht, dekking uit de baten van werk voor derden;
- € 62.000,-- aanvullende opdracht;
 - € 25.000,-- dekking uit de baten van werk voor derden;
 - € 37.000,-- dekking uit de "reserve bodemsanering".

De opgedane ervaring kan ten goede komen aan de hele gemeente. De ervaring en kennis die met dit project worden opgebouwd, worden geborgd door de deelname van de inkoopcoördinator(en).

Gelet op het vorenstaande stellen wij u voor te besluiten:

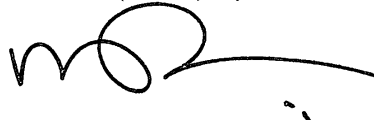
- I. een budget beschikbaar te stellen van € 37.000,-- voor de opdracht "aanbestedingsdocument en begeleiding procedure" ten behoeve van de aanbesteding van bodemdiensten;
- II. het restant à € 37.000,-- uit de "reserve bodemsanering" te dekken;
- III. de gemeentebegroting 2011 dienovereenkomstig te wijzigen.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

Bijlage - Mosquito

.
. .
Bestuursdienst

Afdeling Strategie en Ontwikkeling
Onderwerp Mosquito

Bezoekadres
Waagstraat 1

Postadres
Postbus 20001
9700 PB Groningen

Wij zijn met het openbaar vervoer
bereikbaar, buslijnen 1, 2, 3, 5, 6,
11, 13, 16

Informatie over vertrektijden krijgt
u via 0900-92 92

In uw antwoord graag datum en
kenmerk vermelden.

Telefoon (050) 367 78 05 Bijlage(n)

Ons kenmerk BD 11.2591953

E-mailadres
div.bsd@groningen.nl

Datum 15-04-2011 Uw brief van
19 APR 2011

Uw kenmerk

Website
www.groningen.nl

Geachte heer, mevrouw,

In de raadscommissies Financiën en Veiligheid van januari en februari heeft u gevraagd naar de Mosquito bij de Nassauschool. De Mosquito hangt er nog, maar staat wel uit. We voeren op dit moment gesprekken met de Nassauschool, politie en jongerenwerkers voor een oplossing voor de ondervonden overlast.

Er is geen wettelijke bepaling die de Mosquito expliciet verbiedt. Ik stel daarom voor om dit in de APVG te regelen. Door hier een expliciet verbod in op te nemen, ontstaat er voor alle partijen duidelijkheid. Het handhaven van dit verbod wordt hiermee ook vergemakkelijkt. Een voorstel voor het toevoegen van een dergelijk artikel aan de APVG zal aan uw Raad worden voorgelegd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester van Groningen,

dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

Raadsvoorstel - Horecanota Groningen 2011-2015.gr11.2731257

Bestuursdienst

RAADSVOORSTEL:

2010-2011

Ons kenmerk: BD 11.2718447

Registratienummer : GR 11.

Ingekomen op :

Onderwerp: Horecanota Groningen 2011-2015

Groningen, 31 AUG 2011

Aan de raad,

De gemeente Groningen had in 2005 met de vaststelling van de "Horecanota Groningen 2005" een nieuwe weg ingeslagen met het horecabeleid. We wilden de ondernemer de gelegenheid bieden om binnen ruimere kaders zelf concepten te bedenken zonder in een gemeentelijk keurslijf vast te zitten. Leidend werd de ruimtelijke en functionele inpassing van horeca in de stad, de samenhang met andere branches en de bescherming van het woon- en leefklimaat. We besloten in 2005 op bepaalde locaties het toegestane aantal en typen horecabedrijven te verruimen (wijziging Staat van Horecabedrijven¹), op een aantal daartoe aangewezen sterlocaties horeca-initiatieven te faciliteren en initiëren en de typering van de horecabedrijven terug te brengen tot drie hoofd-categorieën. Bij de beoordeling van ontheffingsaanvragen zou de gemeente naar de toekomst toe ook de ontwikkeling van de horecafunctie in het betreffende gebied en de meerwaarde in samenhang met de al gevestigde bedrijven meewegen. We kunnen constateren dat dit beleid succesvol is gebleken. Ondanks economisch moeilijke tijden hebben we in Groningen een aantrekkelijke horecasector. We willen daarom de ingezette lijn voortzetten en waar nodig bijsturen.

Daartoe beschrijven we in deze nota eerst de huidige situatie in het levendige Uitgaanscentrum. Daarbinnen onderscheiden we gebieden met een eigen identiteit en doelgroep. Ook constateren we dat er nog steeds veel aandacht is voor de (studerende) jongerendoelgroep en dat er voor andere doelgroepen onvoldoende aanbod en variëteit is. Initiatieven als "Aangenaam Groningen" proberen dit beeld te nuanceren.

Naast het beschrijven van de bestaande situatie is het voor de bijsturing van het beleid ook noodzakelijk om nieuwe ontwikkelingen en trends te onderkennen. Wij noemen ondermeer het Forum en het ontstaan van de Nieuwe Markt. Horeca zal in combinatie met de andere functies een belangrijke rol gaan spelen in het functioneren van dit nieuwe gebied. Die specifieke zone in de "Staat van Horecabedrijven" zullen we overigens pas in de toekomst hoeven aanpassen.

Andere ontwikkelingen die we verwachten zijn een verdergaande schaalvergroting, koppeling

¹ De Staat van horecabedrijven is als bijlage van de Nadere regels exploitatie horecabedrijven opgenomen in de Algemene Plaatselijke Verordening Groningen en regelt binnen de diepenring per aangegeven zone het aantal toegestane horecabedrijven, onderverdeeld naar categorie en typecode.

van verschillende horecafuncties, branchevervaging die de semihorecaregeling treft, guerrilla-en pop-up horeca en een toename van emotie en zap-gedrag in de shop- en uitgaansbeleving van de consument. Dit vraagt om maatwerk van de ondernemer maar ook van ons.

Om hier goed op in te kunnen spelen wil ons college naast een relatief geringe kwantitatieve uitbreiding graag een verdere kwaliteitsslag mogelijk maken. Bij het uitwerken van de voorstellen is rekening gehouden met bovenstaande zaken en met de ruimtelijke inpassing van nieuwe initiatieven en trends.

Voor de uitwerking van het beleid, dat zijn neerslag vindt in de Staat van Horecabedrijven, zullen de volgende onderdelen daarvan aangepast en aangevuld moeten worden:

- aanpassen van de semi-horecaregeling: de huidige regeling maakt het voor de detailhandel mogelijk om beperkte horeca-activiteiten te ontplooiën mits er wordt voldaan aan een viertal voorwaarden. We zien dat de horecasector qua aanbod steeds meer en ook steeds sneller verandert waarbij de scheidslijnen met de detailhandel en leisure steeds meer vervagen. We verwachten dat deze trend zich doorzet. Daarom wil de gemeente vooral meer cross-over functies en semi-horeca in het beleid mogelijk maken. We constateren dat daarvoor de huidige voorwaarden voor semi-horeca belemmerend werken en gaan daartoe o.a. de assortimentsrelatie loslaten. Dit betekent tevens een aanpassing van de APVG;
- doorvoeren van aanpassingen in de Staat van Horecabedrijven als rectificatie van situaties die in 2005 onjuist zijn beoordeeld, naar aanleiding van de wijzigingen van sterlocaties en om in een enkel geval bij te sturen in een paar zones;
- schrappen van "sterlocaties" waar de markt geen kans ziet om de horecafunctie in te vullen;
- aanwijzen van een aantal nieuwe sterlocaties waar horeca kan fungeren als belangrijke economische aanjager in het gebied, dan wel een gewenste synergie teweeg kan brengen zodat het vestigingsgebied zich verder positief kan ontwikkelen;
- aanwijzen van twee zones in de binnenstad waar de horeca zich (naast een aantal nieuwe sterlocaties) verder kan ontplooiën: de Gelkingestraat en de Nieuwe Markt. De Nieuwe Markt neemt een bijzondere plaats in doordat onder meer de horeca door ons als een belangrijke functionele drager van dit gebied wordt gezien. De Gelkingestraat krijgt extra aandacht in het kader van onze ondersteunende activiteiten om de economie in deze "mengstraat" (verder) op te laten bloeien. Detailhandel heeft de voorkeur maar mocht de bestaande horecaruimte onvoldoende zijn voor een verdere upgrading, dan is medewerking aan een enkele ontheffing een optie;
- nagaan hoe we als gemeente Groningen in verkorte procedures kunnen anticiperen op activiteiten zoals guerrilla en pop-up horeca;
- invullen van het Open Lab op het CiBoGa-terrein met diverse vormen van horeca en mengvormen van horeca en andere bedrijvigheid als de markt daarvoor de ruimte ziet. Aangezien het hier veelal tijdelijke activiteiten betreft, vervult het Open Lab hiermee een proeftuinfunctie.

Raadsvoorstel - Horecanota Groningen 2011-2015.gr11.2731257

3

De horecabedrijvigheid beperkt zich uiteraard niet tot de binnenstad. Om die reden doet ons college in deze nota ook voorstellen voor de ontwikkeling van de horecasector buiten de Diepenring. Daarbij gaan we in op horecabedrijvigheid in woonwijken, in wijkwinkelcentra en op specifieke (traffic-)locaties.

Met de vaststelling van deze nota willen we een verdere mogelijkheid bieden aan de horecabranche om de kwaliteit van de branche en omgeving te verhogen. Door deregulering van de semi-horecaregeling willen we bereiken dat de gastvrijheid van Groningen op een nog hoger peil komt. De aantrekkelijkheid van Groningen maar zeker ook de werkgelegenheid in onze gemeente, zullen hiervan profiteren. We gaan verder ook de regelgeving voor de reguliere horeca dereguleren.

Tot slot willen we met deze nota het kader schetsen waarbinnen nieuwe horeca-ontwikkelingen mede kunnen worden beoordeeld.

We willen dat het uitgaan in Groningen veilig is. Het aantal geweldsincidenten in het uitgaansgebied is de laatste jaren verder afgenomen, maar de ernst van de delicten neemt wel toe. Daarnaast neemt helaas ook het geweld tegen politieambtenaren en andere hulpverleners toe.

In 2007 is het "Nieuw Actieplan Veilig Uitgaan" vastgesteld. Onderdeel daarvan was o.a. de instelling van een Panel Deurbeleid het opleggen van gebiedsverboden aan notoire overlastveroorzakers.

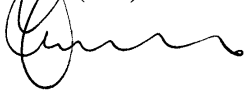
Ter (verdere) verbetering van de veiligheid in het uitgaansgebied worden in deze nota een aantal maatregelen aangekondigd die de komende jaren zullen worden ingevoerd, zoals o.a. de vorming van zgn. openbare orde –teams bij de politie, invoering van het concept "Bar Veilig" en toepassing van de Voetbalwet voor notoire overlastveroorzakers.

De "Horecanota Groningen 2011 - 2015" is tot stand gekomen in nauwe samenwerking tussen alle bij het horecabeleid betrokken gemeentelijke diensten en in overleg met het GCC en Koninklijke Horeca Nederland, afd. Groningen.

Gelet op het vorenstaande stellen wij u voor te besluiten de Horecanota Groningen 2011 - 2015 vast te stellen.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

BIJLAGE

HORECANOTA
GRONINGEN
2011-2015

Juli 2011

1

Raadsvoorstel - Horecanota Groningen 2011-2015.gr11.2731257

INHOUDSOPGAVE	Blz.
Samenvatting	4
Hoofdstuk 1 INLEIDING	7
1.1. Terugblik op het horecabeleid 2005 – 2010	7
1.2. Ambities voor 2011 – 2015	8
1.3. Leeswijzer	9
Hoofdstuk 2 HORECAVESTIGINGSBELEID GRONINGEN 2011 – 2015	10
2.1. Inleiding	10
2.2. De horecasector in 2010	10
2.3. Huidige ruimtelijke verdeling, identiteit en functie	11
2.4. Trends en ontwikkelingen	12
2.5. Betekenis voor ons horecabeleid	14
2.6. Nieuw in het vestigingsbeleid 2011-2015	18
2.6.1. Horeca in zone A	19
2.6.2. Horeca in zone B	21
2.6.3. Horeca in zone C	22
2.6.4. Horeca in zone D	24
2.6.5. Horeca op overige plekken	25
2.7. Horeca buiten de binnenstad	26
2.7.1. Horeca in woonwijken	27
2.7.2. Horeca in wijkwinkelcentra	30
2.7.3. Horeca op specifieke (traffic-)locaties	31
Hoofdstuk 3. JURIDISCH KADER HORECABELEID.	
3.1. Landelijke regelgeving	36
3.1.1. Drank- en Horecawet	36
3.1.1.a Paracommercie	37
3.1.2. Besluit eisen Inrichtingen Drank- en horecawet (AMvB)	37
3.1.3. Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (Barim)	38
3.1.4. Wet op de Kansspelen.	39
3.1.5. Wet Particuliere Beveiligingsorganisaties	39
3.1.6. Wet BIBOB	40
3.2. Lokale regelgeving	41
3.2.1. Bestemmingsplan	41
3.2.2. Algemeen Plaatselijke Verordening Groningen 2009	42
3.2.3. Verordening beperking drankverstrekking	43
3.2.3. Groninger Bouwverordening 2003 en de Brandbeveiligingsverordening	43
Hoofdstuk 4. LOKAAL BELEID	
4.1. Vrije sluitingstijden	44
4.2. Terrassenbeleid	44
4.3. Precario	44
4.4. Toeristenbelasting	45
4.5. Festiviteiten	45
4.6. Evenementen	45
4.7. Paracommercie	48

Raadsvoorstel - Horecanota Groningen 2011-2015.gr11.2731257

	Blz.
Hoofdstuk 5 VEILIG UITGAAN	50
5.1. Panel Deurbeleid	51
Hoofdstuk 6. GEMEENTELIJKE LOKETTEN T.B.V. DE HORECA	52
6.1. Bedrijvenloket	52
6.2. Loket Bouwen en Wonen	52
6.3. Brandweer, afdeling Preventie	53
6.4. Centraal Meldpunten Evenementen	53
Hoofdstuk 7. TOEZICHT EN HANDHAVING	54
7.1. Gemeentelijk toezichthouders, milieu-inspecteurs, brandweer en politie	54
7.2. Bestuursrechtelijke maatregelen	55
7.3. Handhavingsprotocol Horeca	56
7.4. Handhaving (muziek)geluid	57

Bijlagen: Handhavingsprotocol Horeca

Samenvatting

De gemeente Groningen heeft in 2005 met de vaststelling van de horecanota een nieuwe weg ingeslagen met het horecabeleid. We wilden de ondernemer de gelegenheid bieden om binnen ruimere kaders zelf concepten te bedenken zonder in een gemeentelijk keurslijf vast te zitten. Leidend werd de ruimtelijke en functionele inpassing van horeca in de stad, de samenhang met andere branches en de bescherming van het woon- en leefklimaat. We besloten in 2005 op bepaalde locaties het toegestane aantal en typen horecabedrijven te verruimen (wijziging Staat van Horecabedrijven¹), op een aantal daartoe aangewezen sterlocaties horeca-initiatieven te faciliteren en initiëren en de typering van de horecabedrijven terug te brengen tot drie hoofdcategorieën. Bij de beoordeling van ontheffingsaanvragen zou de gemeente naar de toekomst toe ook de ontwikkeling van de horecafunctie in het betreffende gebied en de meerwaarde in samenhang met de al gevestigde bedrijven meewegen.

In deze nota constateren we dat dit beleid succesvol is gebleken. Ondanks economisch moeilijke tijden hebben we in Groningen een aantrekkelijke horecasector. We willen daarom de ingezette lijn voortzetten en waar nodig bijsturen.

Daartoe beschrijven we in deze nota eerst de huidige situatie van een levendig uitgaanscentrum waarbinnen we gebieden onderscheiden met een eigen identiteit en doelgroep. Ook constateren we dat er nog steeds veel aandacht is voor de (studerende) jongerendoelgroep en dat er voor andere doelgroepen onvoldoende aanbod en variëteit is. Initiatieven als 'Aangenaam Groningen' proberen dit beeld te nuanceren.

Naast het beschrijven van de bestaande situatie is het voor de bijsturing van het beleid ook noodzakelijk om nieuwe ontwikkelingen en trends te onderkennen. Wij noemen ondermeer het Forum en het ontstaan van de Nieuwe Markt. Horeca zal in combinatie met de andere functies een belangrijke rol gaan spelen in het functioneren van dit nieuwe gebied. Die specifieke zone in de Staat van Horecabedrijven (SvH) zullen we overigens pas in de toekomst hoeven aanpassen. Andere ontwikkelingen die we verwachten noemden we deels ook al in 2005 en bestaan uit verdergaande schaalvergroting, koppeling van verschillende horecafuncties, branchevervaging die de semihorecaregeling treft, guerrilla en pop-up horeca en een toename van emotie en zapedrag in de shop- en uitgaansbeleving van de consument. Dit vraagt om maatwerk van de ondernemer maar ook van ons.

Om hier goed op in te kunnen spelen wil ons college naast een relatief geringe kwantitatieve uitbreiding graag een verdere kwaliteitsslag mogelijk maken. Bij het uitwerken van de voorstellen is rekening gehouden met bovenstaande zaken en met de ruimtelijke inpassing van nieuwe initiatieven en trends.

Wij vinden dat voor de uitwerking van het beleid, dat zijn neerslag vindt in de Staat van Horecabedrijven, de volgende onderdelen aangepast en aangevuld moeten worden:

- Aanpassen van de semi-horecaregeling: De huidige regeling maakt het voor de detailhandel mogelijk om beperkte horeca-activiteiten te ontplooien mits er wordt voldaan aan een viertal voorwaarden. We zien dat de horecasector qua aanbod steeds meer en ook steeds sneller verandert waarbij de scheidslijnen met de detailhandel en leisure steeds meer vervagen. We verwachten dat deze trend zich doorzet. Daarom wil de gemeente vooral meer cross-over functies en semi-horeca in het beleid mogelijk maken. We constateren dat daarvoor de huidige

¹ De Staat van horecabedrijven is als bijlage van de Nadere regels exploitatie horecabedrijven opgenomen in de Algemene Plaatselijke Verordening Groningen en regelt binnen de diepenring per aangegeven zone het aantal toegestane horecabedrijven, onderverdeeld naar categorie en typecode.

Raadsvoorstel - Horecanota Groningen 2011-2015.gr11.2731257

- voorwaarden voor semi-horeca belemmerend werken en gaan daartoe o.a. de assortimentsrelatie loslaten. Dit betekent tevens een aanpassing van de APVG;
- Doorvoeren van aanpassingen in de Staat van Horecabedrijven als rectificatie van situaties die in 2005 onjuist zijn beoordeeld, naar aanleiding van de wijzigingen van sterlocaties en om in een enkel geval bij te sturen in een paar zones;
- Schrappen van 'sterlocaties' waar de markt geen kans ziet om de horecafunctie in te vullen;
- Aanwijzen van een aantal nieuwe sterlocaties waar horeca kan fungeren als belangrijke economische aanjager in het gebied, dan wel een gewenste synergie teweeg kan brengen zodat het vestigingsgebied zich verder positief kan ontwikkelen;
- Aanwijzen van twee zones in de binnenstad waar de horeca zich (naast een aantal nieuwe sterlocaties) verder kan ontplooiën: de Gelkingestraat en de Nieuwe Markt. De Nieuwe Markt neemt een bijzondere plaats in doordat onder meer de horeca door ons als een belangrijke functionele drager van dit gebied wordt gezien. De Gelkingestraat krijgt extra aandacht in het kader van onze ondersteunende activiteiten om de economie in deze 'mengstraat' (verder) op te laten bloeien. Detailhandel heeft de voorkeur maar mocht de bestaande horecaruimte onvoldoende zijn voor een verdere upgradering, dan is medewerking aan een enkele ontheffing een optie;
- Nagaan hoe we als Gemeente Groningen in verkorte procedures kunnen anticiperen op activiteiten zoals guerrilla en pop-up horeca;
- Invullen van het Open Lab op het Cibogaterrein met diverse vormen van horeca en mengvormen van horeca en andere bedrijvigheid als de markt daarvoor de ruimte ziet. Aangezien het hier veelal tijdelijke activiteiten betreft, vervult het Open Lab hiermee een proeftuinfunctie.

De horecabedrijvigheid beperkt zich uiteraard niet tot de binnenstad. Om die reden doet ons college in deze nota ook voorstellen voor de ontwikkeling van de horecasector buiten de Diepenring. Daarbij gaan we in op horecabedrijvigheid in woonwijken, in wijkwinkelcentra en op specifieke (traffic-)locaties.

Met de vaststelling van deze nota willen we een verdere mogelijkheid bieden aan de horecabranche om de kwaliteit van de branche en omgeving te verhogen. We zullen ook het hotelwezen daarbij betrekken.

Door deregulering van de semi-horecaregeling willen we bereiken dat de gastvrijheid van Groningen op een nog hoger peil komt. De aantrekkelijkheid van Groningen maar zeker ook de werkgelegenheid in onze gemeente, zullen hiervan profiteren. We gaan verder ook de regelgeving voor de reguliere horeca dereguleren.

Tot slot willen we met deze nota het kader schetsen waarbinnen nieuwe horeca-ontwikkelingen mede kunnen worden beoordeeld.

We willen dat het uitgaan in Groningen veilig is. Het aantal geweldsincidenten in het uitgaansgebied is de laatste jaren verder afgenomen, maar de ernst van de delicten neemt wel toe. Daarnaast neemt helaas ook het geweld tegen politieambtenaren en andere hulpverleners toe.

In 2007 is het "Nieuw Actieplan Veilig Uitgaan" vastgesteld. Onderdeel daarvan was o.a. de instelling van een Panel Deurbeleid en het opleggen van gebiedsverboden aan notoire overlastveroorzakers.

Raadsvoorstel - Horecanota Groningen 2011-2015.gr11.2731257

Ter (verdere) verbetering van de veiligheid in het uitgaansgebied worden in deze nota een aantal maatregelen aangekondigd die de komende jaren zullen worden ingevoerd, zoals o.a. de vorming van zgn. openbare orde –teams bij de politie, invoering van het concept “Bar Veilig” en toepassing van de Voetbalwet voor notoire overlastveroorzakers.

Hoofdstuk 1. Inleiding

1.1. Terugblik op het horecabeleid 2005 - 2010

De gemeente Groningen is in 2005 met de vaststelling van de "Horecanota Groningen 2005" een nieuwe weg ingeslagen ten aanzien van het horecabeleid.

De voor het vestigingsbeleid belangrijkste actiepunten uit de horecanota 2005 waren:

- het terugbrengen van de typering van horecabedrijven in de Staat van Horecabedrijven (SvH) tot drie hoofdcategorieën. Hiermee werd het keurslijf van toegestane concepten losgelaten, zodat de ondernemer zelf kon inspelen op de markt met nieuwe of aangepaste concepten. De drie hoofdcategorieën zijn sindsdien gebaseerd op de mate waarin er bescherming moet worden gegeven aan een geordend woon- en leefklimaat. Tevens werd de categorie winklondersteunende horeca (categorie 2.2)² geïntroduceerd waarmee we de samenhang met detailhandel beter kunnen beschermen;
- op bepaalde locaties werd het toegestane aantal en typen horecabedrijven verruimd. De markt kreeg hiermee extra mogelijkheden zich evenwichtiger en diverser over de binnenstad te verspreiden;
- op een aantal daartoe aangewezen zogenoemde sterlocaties³ faciliteerde en initieerde de gemeente, in het kader van de algehele centrumontwikkeling, horeca-initiatieven;
- bij de beoordeling van ontheffingsaanvragen zou de gemeente voortaan ook de ontwikkeling van de horecafunctie in het betreffende gebied en de meerwaarde in samenhang met de al gevestigde bedrijven meewegen. Het leidende criterium van een uniek, nieuw concept (uniciteitscriterium) werd hiermee losgelaten.

Doordat de gemeente de heel fijnmazige wijze van typering van toegestane horecaconcepten heeft losgelaten, heeft de ondernemer veel meer vrijheid gekregen om de interne bedrijfsvoering te bepalen. Leidend werd de ruimtelijke en functionele inpassing van horeca in de stad, de samenhang met andere branches en de bescherming van het woon- en leefklimaat. We hebben dit gedaan ten behoeve van de belangrijkste doelstellingen van het horecavestigingsbeleid, te weten:

- ruimte bieden voor de verdere ontwikkeling van de horecafunctie als deel van een aantrekkelijke en bruisende binnenstad met regionale uitstraling;
- bescherming van het woon- en leefklimaat en handhaving van de openbare orde en veiligheid;

Het in 2005 ingezette beleid is succesvol gebleken. Ondanks dat de gevolgen van de mondiale kredietcrisis nog sterk doorwerken en een aantal horecabedrijven het moeilijk hebben om 'het hoofd boven water' te houden en ondanks de moeizame invoering van het rookverbod, bestaat er in Groningen nog steeds een bruisend uitgaansleven. Dit uitgaansleven heeft niet alleen een stedelijke en regionale uitstraling, maar deels ook een nationale uitstraling.

² Winklondersteunende horeca: In de binnenstad betekent dit dat de zaak minimaal 4 dagen in de week vanaf 11.00 uur 's ochtends dient open te zijn.

³ Sterlocaties: locatie waar de gemeente vestiging van horeca ziet als een belangrijke ruimtelijke en economische drager van het/de betreffende gebied/locatie.

Het wijzigen van de Staat van Horecabedrijven in 2005 in samenhang met de invoering van het sterlocatiebeleid heeft er mede voor gezorgd dat de horecabedrijvigheid zich evenwichtiger heeft verdeeld. Het heeft tevens mogelijk gemaakt dat ondernemers prominente gebouwen succesvol konden invullen. Voorbeelden hiervan zijn het Fortiscomplex aan de Vismarkt en het postkantoor aan het Gedempte Zuiderdiep. Daarnaast is van belang geweest dat we in 2005 de horecacategorie-indeling sterk hebben vereenvoudigd. De ondernemers kregen daardoor veel meer vrijheid in het ondernemen, bedenken of aanpassen van concepten. Vanuit het horecabeleid bleven we op deze manier onze sturingsmogelijkheden houden op het gebied van openbare orde en veiligheid en een geordend woon- en leefklimaat in de binnenstad. Met invoering van de subcategorie 'winkelondersteunde horeca' bleven winkelstraten overdag levendig. Tot slot heeft het loslaten van het uniciteitscriterium bij de beoordeling van ontheffingsaanvragen de ondernemer en de gemeente meer armslag gegeven om kansen voor de een te scheppen en problemen voor de ander op te lossen. Een voorbeeld is bijvoorbeeld Pruim City in de Oosterstraat. Het voormalige bioscoop pand met een groot geluidprobleem kreeg op deze manier, na aanpassing ervan, een nieuwe invulling. Eind 2009 ging deze nieuwe zaak open. Ook het Clubhuis voor Doven aan de Munnekeholm is hier een voorbeeld van. Met de overgang naar dit pand kreeg deze stichting een nieuw onderkomen en werd een probleem in de Violenstraat opgelost. In het kader van 'Veilig Uitgaan' is het cameratoezicht voortgezet. Het aantal geweldsincidenten in het uitgaansgebied is de laatste jaren verder afgenomen. In 2007 is besloten het 'Convenant Veilig Uitgaan in Groningen' structureel voort te zetten, is het Panel Deurbeleid van start gegaan en wordt gewerkt met gebiedsverboden voor notoire overlastveroorzakers in het uitgaansgebied.

1.2. Ambities voor 2011 – 2015

Wij willen, in vervolg op bovenstaande ontwikkelingen, in samenwerking met de horecabranche en het hotelwezen, een verdere kwaliteitsslag mogelijk maken. In de structuurvisie 2008-2020, Groningen, Stad op scherp, geven we aan dat de binnenstad het visitekaartje blijft waar we het van groot belang vinden dat het aantal bezoekers blijft groeien. Daarvoor is een vernieuwingsimpuls noodzakelijk met een verrassend aanbod aan vrijetijdsbesteding. We realiseren ons dat de wereld sneller verandert dan ooit en steeds minder maakbaar is. We moeten daarom optimale omstandigheden creëren om nieuwe initiatieven aan te jagen. Hierbij moeten we zorgen voor passende, niet-knellende regelgeving waardoor die initiatieven voor nieuwe winkelformules en winkelmengvormen mogelijk worden zodat onze positie als 'koopcentrum van het noorden' wordt versterkt. In steeds meer in landen om ons heen en in de media is te zien dat winkels zich vernieuwen met bijvoorbeeld een toevoeging van koffiecorners of alcoholvrije cafeetjes. Daarnaast zien we ook een belangrijke rol voor het Ebbingekwartier aan de noordkant van het centrum, net buiten de Diepenring. Ten slotte vinden we het van belang dat het woon- en leefklimaat in Groningen (verder) wordt verbeterd en versterkt en dat het uitgaan in Groningen veilig blijft en nog veiliger wordt. Hiervoor blijft regelgeving en een consequente handhaving noodzakelijk. Om bovenstaande te bevorderen is het van belang het ingezette beleid waar mogelijk voort te zetten en waar nodig aan te vullen of bij te stellen.

Raadsvoorstel - Horecanota Groningen 2011-2015.gr11.2731257

De belangrijkste ambities van het horecabeleid 2011 – 2015 zijn:

- Ruimte bieden voor de verdere ontwikkeling van de horecafunctie als deel van een aantrekkelijke en bruisende binnenstad met een regionale uitstraling;
- Het creëren van mogelijkheden voor nieuwe horeca door het verruimen van het toegestane aantal en typen horecabedrijven op bepaalde locaties;
- Deregulering van de lokale regelgeving;
- Het samen met de sector ontwikkelen van instrumenten om op kwaliteit te sturen.
- Verdere verbetering van de veiligheid door nieuwe aanvullende maatregelen in het uitgaansgebied en adequate toepassing van het handhavingsbeleid.
- Voortzetting van het cameratoezicht in het uitgaansgebied.
- Verruiming van het terrassenbeleid, waaronder de invoering van het “Tropisch Weer Scenario” waarbij terrassen bij erg warm weer langer open mogen blijven..

1.3. Leeswijzer.

In hoofdstuk 2 wordt uitgebreid ingegaan op de economische aspecten van de horecabranche in Groningen, het horeca-aanbod, een beschrijving van de te verwachten ontwikkelingen in de horeca en de deregulering.

Hoofdstuk 3 biedt een overzicht van het landelijk juridisch kader waarbinnen het horecabeleid gestalte moet krijgen. In hoofdstuk 4 gaan we in op het specifieke lokale beleid.

In hoofdstuk 5 wordt een overzicht gegeven van de genomen en nog te nemen maatregelen ter bevordering van de veiligheid in het uitgaansgebied.

Informatie omtrent de vergunningverlening wordt geboden in hoofdstuk 6. Tenslotte is hoofdstuk 7 gewijd aan de onderwerpen toezicht en handhaving.

In de bijlage is het “Handhavingsprotocol Horeca” opgenomen.

HOOFDSTUK 2 HORECAVESTIGINGSBELEID 2011 - 2015

2.1. Inleiding

Naast de detailhandel en culturele voorzieningen en activiteiten vormt de horeca een belangrijke smaakmaker van de stad. Samen vormen zij als het ware de rode loper van Groningen. 'Gastvrij Groningen' is een van de drie deelprogramma's van de nota G-kracht, het beleidskader voor ons economisch meerjarenprogramma 2010-2014. De horeca bepaalt mede die beleving van Groningen als gastvrije, aantrekkelijke en unieke stad. De horecasector is bovendien een economisch belangrijke sector met een grote werkgelegenheidscomponent. Kortom: de horeca is een sector van betekenis voor Groningen.

Vernieuwing en modernisering van het horeca-aanbod is een continu proces dat veel aandacht behoeft, willen we tegemoet kunnen komen aan de veranderende consumentenwensen. Een op verbetering gericht horeca-aanbod is noodzakelijk om de aantrekkelijkheid en leefbaarheid van de Groningse binnenstad op peil te houden en waar nodig te stimuleren voor bewoners, bezoekers, ondernemers en werkgelegenheid. Om die reden hebben we in ons collegeprogramma 2010-2014 aangegeven dat we de aantrekkelijkheid van de binnenstad met een mix van winkels, horeca en voorzieningen van groot belang vinden. We vinden de ontwikkeling van het Forum en de Oostwand van de Grote Markt cruciaal voor de binnenstad. Ook hebben we extra oog voor marktinitiatieven in het Ebbingekwartier en de Gelkingestraat. Daarnaast is het bevorderen van een goed woon- en leefklimaat in de wijken een aandachtspunt. In deze ontwikkelingen dient veiligheid geïntegreerd te zijn en willen we waar mogelijk meewerken aan deregulering.

Uitgangspunten voor aanpassing van het horecavestigingsbeleid vormden het huidige horeca-aanbod in Groningen (paragraaf 2.2), de huidige ruimtelijke verdeling en identiteit van de verschillende horecazones (paragraaf 2.3.) en de relevante trends en ontwikkelingen (paragraaf 2.4). In paragraaf 2.5 zetten we op een rij wat dit alles voor ons horecabeleid betekent. De concrete wijzigingen voor het horecavestigingsbeleid in de binnenstad staan aangegeven in paragraaf 2.6 en voor het gebied buiten de binnenstad in paragraaf 2.7.

De aard van het horecavestigingsbeleid brengt met zich mee dat dit tot op een detaillistisch niveau is beschreven.

In de voorbereidingsfase van deze nota zijn de plannen tijdens interne en externe consultatieronden voorgelegd aan (horeca)ondernemers, brancheorganisaties, andere belanghebbenden en deskundigen. De tijdens die overleggen gemaakte opmerkingen zijn, waar mogelijk, verwerkt in deze nota.

2.2. De horecasector in 2010

Begin 2010 tellen we 560 horecabedrijven in Groningen (exclusief contractcatering) met een gezamenlijk oppervlak van circa 85.000 m² vvo. In de afgelopen vijf jaar zijn er 35 horecabedrijven bijgekomen en is het aanbod met ongeveer 5.000 m² vvo

toegenomen. Van dit aanbod is ongeveer de helft gevestigd in de binnenstad.⁴ De toename in het horeca-aanbod heeft ook geleid tot groei van de werkgelegenheid. In 2009 is de horecawerkgelegenheid vanwege de recessie echter tijdelijk gedaald met 149 personen ten opzichte van 2008. Evengoed waren eind 2009 5.667 personen werkzaam in de horeca; dat is 4,4% van het totale aantal werkzame personen.⁵ De werkgelegenheid in de horeca kenmerkt zich door relatief veel jongeren en ook lager opgeleide en parttime arbeidskrachten. De sector is dan ook zeer geschikt voor het toeleiden van (ook lager opgeleide) werkzoekenden naar werk en uiteraard voor relevante stage- en werkervaringplekken ten behoeve van de horecavakopleidingen. Verheugend is het daarom ook dat in mei 2010 het horecavakpunt regio Groningen is geopend. Dit is een initiatief van brancheorganisaties en vakbonden. Binnen dit horecavakpunt zorgen leerbedrijven en horecascholen ervoor dat leerlingen een zo goed mogelijke praktijkopleiding krijgen die daarmee goed aansluit op de wensen uit de markt.

De horeca in Groningen is nog steeds sterk op studenten gericht. Dit is sinds 2005 niet echt veranderd. Dat is een logisch gevolg van het feit dat Groningen een belangrijke studentenstad is waar het aantal studerende nog steeds toeneemt⁶. De gemeente zou graag zien dat er (daarnaast) in de horecabranche ook meer aandacht zou kunnen zijn voor toeristisch bezoek en recreatieve doelgroepen en voor doelgroepen als bijvoorbeeld ouderen en allochtonen. De stijging van het aandeel van deze groepen in de samenleving biedt ruimte voor nieuwe concepten op nieuwe plekken, ook in Groningen. In het toeristische bezoek is overigens het aandeel van de groep 65+ ondervertegenwoordigd⁷. Nieuwe concepten zouden hierop in kunnen spelen zodat Groningen ook voor deze groep aantrekkelijker wordt.

2.3. Huidige ruimtelijke verdeling, identiteit en functie.

Binnen de Diepenring onderscheiden we diverse horecagebieden die op basis van de bediende doelgroepen functioneren en daar ook hun respectievelijke identiteit aan ontleen:

- Allereerst is er het drukke uitgaansgebied Poele-/Peperstraat dat hoofdzakelijk wordt bezocht door jongeren uit Stad en Ommeland waaronder een groot aantal studenten.
- Hoewel ook de Poelestraat in de nachtelijke uren als nachstad functioneert, onderscheidt de straat zich van de Peperstraat: de Poelestraat is een belangrijke toegangsweg naar de verdere binnenstad vanuit oostelijke richting. Het trekt daarmee publiek aan van diverse leeftijden. De mix van bedrijvigheid is dan ook essentieel om een 'dode' straat in de daguren te voorkomen.
- Het gebied rond de Zuidwand van de Grote Markt trekt eveneens een grotendeels jeugdig publiek met overdag een aantrekkingskracht voor iedereen, met name ook op de terrassen. Door onderling verbonden te zijn is hier het grootste café van Europa ontstaan. Er bestaat de mogelijkheid dat er voor het Amusino op de hoek van de Gelkingestraat en Grote Markt een andere locatie wordt gezocht door de exploitant.

⁴ Cijfers Bedrijfschap Horeca en Catering – horeca in cijfers 2009

⁵ Idem

⁶ Bron: Bureau Onderzoek en Statistiek

⁷ Bron: Toeristisch-recreatieve Ontwikkelings Monitor en het Continu Vakantie Onderzoek (beiden 2009 en beiden zijn terugkerende onderzoeken)

- De Ellebogenbuurt trekt veel 30-plussers in de concentratie rondom de Pintelier, restaurant Muller en de Wolthoorn. Hiermee heeft het gebied een unieke en gewaardeerde functie in het horecalandschap van Groningen. Een totaalconcept met dansmogelijkheden ontbreekt hier naar onze mening. Een meer studentikoos karakter treffen we aan in het begin van de Kromme Elleboog rond Soestdijk. Er is zo een mix ontstaan met een gezellige Quartier Latin-achtige drukte met een geheel eigen karakter.
- Op het Gedempte Kattendiep is in samenwerking tussen gemeente en de ondernemers met de nieuwe aankleding een heel eigen sfeer ontstaan met een Ramblas-achtige uitstraling. Uitgaan, eten, drinken en loungen worden gemengd ten behoeve van een gedifferentieerd publiek. De positieve reacties van publiek en ondernemers zijn reden te veronderstellen dat dit een goed concept is. De reeds bestaande tramtracéplannen zullen bij doorgang van invloed zijn op dit gebied.
- De Gelkingestraat trekt bij haar ingang vanaf de Grote Markt qua publiek gezamenlijk op met de Grote Markt-Zuidzijde maar kent richting het Gedempte Zuiderdiep toe een ander gezicht vanwege de diverse gelegenheden die zich juist richten op een al dan niet trendy of juist traditioneel uitgaanspubliek. Binnen de plannen voor de Gelkingestraat wordt gewerkt aan het tegengaan van de leegstand en aan de invulling van de lege plekken in de straat. De Donkersgang en omgeving zal worden aangepakt en een belangrijkere rol gaan vervullen als verbinding tussen de Oosterstraat en de Gelkingestraat. Hierbij wordt tevens gekeken naar een onderscheidende horeca-invulling om ook deze functie gestalte te geven waarbij ook het gevoel van sociale onveiligheid beperkt wordt. De eventuele komst van de tram door de Oosterstraat zal van de Gelkingestraat een echte fietsstraat maken. Detailhandel heeft in deze straat de voorkeur en daarom willen we heel terughoudend zijn met mogelijke ontheffingen voor horecaplannen.
- Het Gedempte Zuiderdiep sluit functioneel vanuit de branche gezien goed aan op zowel de Gelkingestraat als het Gedempte Kattendiep. Hier vinden we dan ook een deel van de zaken dat zich heeft verenigd in het initiatief 'Aangenaam Groningen 2010'. De invulling van de sterlocatie in het voormalige postkantoor met een restaurant (zie ook blz. 25), de toevoeging van de Heeren van Martini (straks weer WEEVA), het verdwijnen van Liberty en de herinvulling van bestaande zaken hebben het gebied goed gedaan.
- De Steentilstraat, met uitzondering van de coffeeshopdoelgroepen in de Steentilstraat, en de Oosterstraat kennen een mix van doelgroepen die naast elkaar kunnen bestaan. De komst van de parkeergarage aan het Damsterdiep zal dit gebied nieuwe kansen bieden. Er is een plan in behandeling voor de herinrichting van de Steentilstraat. Na vaststelling en uitvoering ervan zullen we bekijken of dit ruimte biedt voor meer gezellige terrasruimte. Twee nieuwe horecazaken hebben zich onlangs in die straat gevestigd, duidelijk anticiperend op de verwachte publieksstroom vanuit de parkeergarage.

Uit bovenstaande opsomming blijkt dat de horeca evenwichtig over de binnenstad is verspreid. Deze spreiding over de binnenstad is het waard om gekoesterd te worden. Wel merken we op dat het zuid-westen van de binnenstad wat dun bedeed is. Voor dit gebied worden momenteel plannen voor een wandel- en verblijfsgebied rondom het voormalige Natuurmuseum ontwikkeld. Deze route zal tevens fungeren als een alternatieve looproute tussen de Westerhaven en de binnenstad.

2.4. Trends en ontwikkelingen

De horeca omvat een zeer gevarieerd aanbod dat zich in de komende jaren verder zal ontwikkelen en nóg gevarieerder zal worden. We schetsen hier een aantal trends en ontwikkelingen in de sector, waarvan we een deel al in de Horecanota 2005 aangaven en die zich verder hebben doorgezet:

- *Verdergaande schaalvergroting*: Ook de horecasector wordt steeds zakelijker en professioneler. Als resultaat daarvan zijn schaalvergroting en ketenvorming in bijna alle deelsectoren aan de orde.
- *Koppeling van verschillende horecafuncties*: Eetcafé, dinnerclub, loungebars etc. en de combinatie van eten-drinken-dansen en eventueel ook slapen in één bedrijf.
- *Nieuw aanbod (steeds meer fastfood, nieuwe ketens, maar ook biologisch en fair trade)*: Nieuwe spelers vanuit de detailhandel, leisure en internationale foodfabrikanten, betreden de horecamarkt en verdringen oude spelers. Nieuwe en zich vernieuwende spelers zullen moderne concepten en grootschalige geïntegreerde projecten willen realiseren waarin ook horeca zal schaalvergroten, filialiseren en thematiseren. Deze nieuwe horecabedrijven zullen zich vanwege omgeving, bezoekersstromen en parkeerfaciliteiten graag in de binnenstad, in moderne/eigentijdse centra en op aantrekkelijke perifere locaties willen vestigen. De Detailhandelsnota onderscheidt onder meer het doelgerichte winkelen en het recreatieve winkelen en dat brengt kortere of langere verblijfsduur met zich mee waarop ook de horeca zich richt.
- *Branchevervaging en semi-horeca*: Toenemende integratie met andere functies zal het zicht op wat nu nog duidelijk horeca is verder verminderen. Horeca neemt winkels en vermaak in zich op; winkels en vermaak introduceren horeca in hun formule. De begrenzing tussen de sectoren vervaagt. Door de integratie van functies ontstaan steeds vaker cross-over of hybride vormen van detailhandel, horeca en vermaak. Denk daarbij aan de introductie van bepaalde vormen van horeca als ondersteunende functie in een zaak met als hoofdfunctie detailhandel. De combinatie van functies vormt dan een belangrijk onderdeel van de bedrijfsfilosofie en helpt in het algehele streven om het de consument naar zijn zin te maken, te verwennen, te verleiden, en uiteindelijk tot aankoop te bewegen. Bij deze vormen van naar oppervlak en functie ondergeschikte vormen van horeca kan worden gesproken over 'semi-horeca'. Deze semi-horeca achten wij belangrijk voor het functioneren van bestaande en nieuwe retailfuncties - en daarmee dus ook van belang voor het functioneren en de aantrekkingskracht van de binnenstad.
- *Guerrilla en pop-up horeca*: Hierbij gaat het om spontaan opkomende en weer verdwijnende horeca-activiteiten die eenmalig en van korte duur (maximaal enkele dagen) en in het algemeen bijzonder verrassend zijn. Denk aan terrassen zonder bijbehorende horeca-inrichting, of aan maaltijdverstrekking gedurende korte tijd in leegstaande panden, op bijzondere locaties, of tijdens bijzondere evenementen. We denken hierbij aan vooral culturele 'oprispingen' zonder direct van een evenement te kunnen spreken. Cruciaal hierbij is de spontaniteit in plaats van het tevoren aanvragen van evenementenvergunningen en ontheffingen drank- en horecawet. Aangezien we met het (geactualiseerde) evenementenbeleid alsmede ook met het herzien van hoe we omgaan met aanvragen voor een 'Ontheffing artikel 35'⁸, geordende indieningsrichtlijnen hebben geïntroduceerd dan wel hebben bekrachtigd,

⁸ Artikel 35 van de Drank- en Horecawet geeft de mogelijkheid om een ontheffing van het verbod op schenken en nuttigen van zwak-alcoholische drank op een bepaalde locatie te verlenen.

zal in deze gevallen een oplossing moeten worden gezocht in een flexibele 'turbo'-werkwijze.

- *Zap-gedrag*: Het zap-gedrag van vele nieuwe groepen horecabezoekers zal concepten en projecten steeds sneller doen verouderen. De wensen en behoeften van de hedendaagse horecaconsument zijn niet meer te vangen in de meer traditionele vormen van horeca. Het horecagedrag van de consumenten hangt af van het moment, zijn/haar leeftijd, gezinssamenstelling en lifestyle (expressietype) en is nog steeds sterk inkomensafhankelijk. De feitelijke horecakeuze die men maakt, hangt voornamelijk af van het moment op de dag en van de specifieke behoefte op dat moment. Horecabezoekers zijn dus steeds meer 'momentconsumenten'. Een en ander zal ondernemers noodzaken tot steeds snellere vernieuwing van concepten. Voor horecaondernemers wordt het steeds belangrijker zich te onderscheiden ('beter en origineler') en zorg te besteden aan bedrijfsvoering gericht op een bepaald type consument en regelmatige update van de zaak.
- *Emotie*: Nauw samenhangend met het zap-gedrag is het toenemende belang van emotie in de waardering van een horecabezoek. Dit is één van de belangrijkste trends. Daarbij is service, entertainment en ambiance steeds belangrijker voor de consument.

We zagen in 2005 deze trends en ontwikkelingen op ons af komen en dat proces zet zich door en krijgt steeds grotere invloed. Hier wordt in concepten steeds meer op ingespeeld. Ontwikkeling van concepten vereist afstemming en goed ondernemerschap. Wat nu in is, kan morgen misschien al weer passé zijn. De risico's zijn over het algemeen vrij groot; de marges tussen succes en falen vaak klein.

Daarom concluderen we dat overheden daar in hun beleid en regelgeving rekening mee moeten houden. Hierin past dat wij de al te fijnmazige horecacategorie-indeling in 2005 hebben losgelaten. Dat geldt echter nog niet voor alle facetten van ons horecabeleid. Vooral als het gaat om de verwevenheid van horeca en detailhandel is de komende jaren aandacht nodig voor wat wel en wat niet gewenst is in de (binnen)stad van Groningen. In ons collegeprogramma 2010-2014 geven wij aan dat we willen dat de verblijfskwaliteit van de binnenstad verder omhoog gaat, dat shoppen een belevenis is en dat bezoekers langer in de stad verblijven. Gegeven de ontwikkelingen in het aanbod en in de vraag is het dus van belang om ruimte te kunnen geven aan nieuwe, meer gemengde vormen van horeca en winkels.

2.5. Betekenis voor ons horecabeleid

In de voorafgaande paragrafen hebben we beschreven dat het in 2005 ingezette beleid heeft bijgedragen aan een beter horecavestigingsklimaat. De succesvolle lijn daarin willen we voortzetten waarbij we oog hebben voor de huidige stand van zaken en de trends en ontwikkelingen die we onderscheiden. In deze paragraaf zetten we op een rij wat we willen voortzetten en welke beleidsaanpassingen we gaan doorvoeren.

In *kwalitatieve* zin gaan we meer ruimte geven aan nieuwe, gemengde vormen van horeca en detailhandel (semi-horeca). Bij mengvormen denken we vooral ook aan het Open Lab dat als proeftuin hierin zal fungeren. Ervaringen die we hier opdoen, zullen elders in de stad hun nut bewijzen. Verder realiseren wij ons dat guerrilla en pop-up horeca-initiatieven bij kunnen dragen aan het bruisende karakter van met name de binnenstad. De sterlocaties zijn kwaliteitslocaties waar horeca een impuls kan geven aan een gebied. Er zullen locaties worden geschraapt en nieuwe worden voorgesteld.

Raadsvoorstel - Horecanota Groningen 2011-2015.gr11.2731257

In *kwantitatieve* zin gaan we geringe aanpassingen in de Staat van Horecabedrijven aanbrengen. Die aanpassingen hebben te maken met de sterlocaties maar ook met het versterken van de identiteit van gebieden, het stimuleren van het zuidwesten van de binnenstad en verder het versterken van de huidige structuur.

Categorie-indeling horecabedrijven

We hebben al aangegeven dat het terugbrengen van de typering van horecabedrijven tot drie hoofdcategorieën succesvol is geweest. De categorie-indeling is gemaakt op basis van de mate van invloed die een vestiging heeft op een geordend woon- en leefklimaat.

Hoofdcategorie 1 heeft de meeste invloed en bestaat uit jongerencentra, studentensociëteiten, discotheken/dancings en automatieken.

Hoofdcategorie 2 bestaat uit inrichtingen waarbij de horeca-activiteit het hoofdaandeel is van de exploitatie en waar men alcoholische en niet alcoholische dranken voor gebruik ter plaatse verstrekt, al of niet gepaard gaand met het verstrekken van kleine eetwaren en of maaltijden voor gebruik ter plaatse of elders dan ter plaatse. Een subcategorie hierbij is de categorie 2.2, winkelondersteunende horeca, waarbij de exploitatie minimaal vier dagen per week vanaf 11 uur 's ochtends plaats vindt. Verder vallen hieronder ook de coffeeshops als subcategorie 2.3.

Hoofdcategorie 3 waarbij de onder 2 genoemde activiteiten niet het hoofdaandeel van de exploitatie uitmaakt en altijd ondergeschikt is aan een georganiseerde activiteit of statutaire doelstelling (stichtingen, bioscopen e.d.)

Binnen de horeca is men door het terugdringen van de fijnmazige regelgeving veel vrijer geworden in het bedenken en invoeren van nieuwe of vernieuwende concepten. De categorie Winkelondersteunend is een uitstekend instrument gebleken om winkelstraten overdag levendig te houden ondanks de afname van winkels. Wij blijven daarom de huidige indeling de komende jaren continueren.

Semi-horeca

Ons college wil meer cross-over, hybride winkelconcepten en semi-horeca in het horecabeleid mogelijk maken. Qua aanbod zal de horecasector immers steeds meer en ook steeds sneller veranderen waarbij de scheidslijnen met de detailhandel en leisure steeds meer vervagen. Vanuit economisch oogpunt is het zondermeer gewenst om semi-horeca of functieondersteunende horeca vrijer te laten in haar vestigingsmogelijkheden. Naast de genoemde trends neemt ook het internetshoppen toe zodat de traditionele winkel creatiever moet zijn om klanten naar zich toe te trekken.

Om te voorkomen dat winkels zich volledig gingen transformeren tot horecabedrijven, hebben we in Groningen in 1992 de semi-horecaregeling⁹ in het leven geroepen. Daarbij zijn criteria opgesteld waaraan een winkel moet voldoen om horeca-activiteiten te mogen ontplooiën:

- de detailhandel moet een jaar gevestigd zijn;
- er moet sprake zijn van een ambacht of assortiment dat een relatie heeft met de horeca-activiteit;
- het vloeroppervlak ten behoeve van de horeca-activiteit mag niet meer dan 30% van het verkoopvloeroppervlak beslaan met een maximum van 50m²;
- er mogen geen alcoholhoudende dranken geschonken worden.

⁹ Algemene Plaatselijke Verordening Groningen 2009, Bijlage 7 Semi-Horeca

Raadsvoorstel - Horecanota Groningen 2011-2015.gr11.2731257

Inmiddels is het 2011 en zowel de vraag- als de aanbodkant van de markt is zo gewijzigd dat de regeling meer als beknellend dan als beschermend wordt ervaren. Waar destijds de druk vanuit horeca op de detailhandel werd ervaren, is het nu de vraag van de detailhandel die het marktbeeld bepaalt. Nog steeds staan wij achter het uitgangspunt dat winkels zich niet tot horecabedrijven moeten transformeren. Dit wordt met name geborgd door de bepalingen rond het vloeroppervlak en het verbod op alcohol (is geregeld in de Drank- en Horecawet). De eerste twee bepalingen (een jaar gevestigd zijn en een directe relatie met het assortiment) zijn echter steeds vaker in strijd met de wensen van consumenten en ondernemers.

Ons college stelt dan ook voor de regeling in deze lijn aan te passen. Dit betekent dat we binnen de semi-horecaregeling het vloeroppervlak leidend zullen laten zijn naast het wettelijke verbod op het schenken van alcoholhoudende dranken. Het criterium van minimaal één jaar vestiging zal worden geschrapt. En verder gaan we het vereiste van de relatie tussen assortiment en horeca-activiteiten enigszins versoepelen door in de regeling de volgende formulering op te nemen: *De horeca-activiteiten in de detailhandel moeten ten dienste staan van, en ondergeschikt zijn aan de detailhandelfunctie.* Tevens zal in de nieuwe regelgeving loketverkoop worden verboden. In bepaalde gevallen zal ontheffing van dat verbod verleend kunnen worden. De horecafunctie mag nimmer een belangrijkere functie voor de winkel worden dan de detailhandelfunctie (qua omzet en inzet) en moet beschouwd kunnen worden als een soort dienstverlening aan de klant. De doelgroep moet ook de klant van de winkel zijn en niet iedere willekeurige voorbijganger. We gaan de APVG en de bijbehorende semi-horecaregeling overeenkomstig het voorgaande te wijzigen. Verder gaan we in het kader van de deregulering ook de vergunningplicht voor de semi-horeca (zonder terras) schrappen.

Deregulering voor de reguliere horeca

In een logisch gevolg op het voorgaande met betrekking tot de deregulering op het gebied van de semi-horeca, gaan wij ook, waar mogelijk, de regelgeving voor de reguliere horeca dereguleren. De benodigde vergunningen zullen daarbij gedifferentieerd worden naar de categorie-indeling van het horecabedrijf en/of de locatie.

Deregulering van de regelgeving is een al lang bestaande wens van zowel de horecabranche als van de gemeente. Hierbij is het van belang ervoor te zorgen dat belangen van openbare orde en veiligheid niet worden geschaad en dat er geen nieuwe vergunningen voor in de plaats komen. Indien dat laatste onvermijdelijk is, dan toch met een minimum aan administratieve lasten en kosten voor ondernemer en gemeente. De nadere uitwerking van de dereguleringsplannen voor de reguliere horeca gebeurt in nauw overleg met de branche. Besluitvorming zal in het najaar van 2011 plaats kunnen vinden.

De aanpassing van het stelsel van de exploitatievergunning brengt uiteraard wijzigingen van de APVG en haar bijlagen met zich mee. Bekeken moet in dat opzicht worden of het stelsel van de Staat van Horecabedrijven (nu een bijlage bij de APVG) ingepast kan worden in het in voorbereiding zijnde nieuwe bestemmingsplan voor de binnenstad. Waar de planologische ordening overeenstemt met de bescherming van openbare orde en een geordend woon- en leefklimaat, moet dit in ieder geval mogelijk zijn.

Open Lab

In de vorm van een pilot willen we met het project Open Lab kijken welke ontwikkelingen zich voordoen als de gemeente geen functionele beperkingen oplegt en

Raadsvoorstel - Horecanota Groningen 2011-2015.gr11.2731257

allerlei vormen van horeca en mengvormen van horeca met andere bedrijvigheid toestaat voor de duur van dit project. Het Open Lab op CiBoGa is hiervoor gedurende vijf jaar de proeftuin. In paragraaf 4 gaan we hier uitgebreider op in.

Guerrilla en pop-up horeca

Om spontane activiteiten zoals guerrilla en pop-up horeca mogelijk te maken, willen we nog meer dan nu het geval is werken met korte procedures. In verband hiermee hebben we in paragraaf 3.4 al aangegeven dat hiervoor het beleid (door burgemeester en het college vastgesteld op 19 oktober 2010) niet weer behoeft te worden gewijzigd. Wel zijn we van mening dat er plannen uitgewerkt dienen te worden die het mogelijk maken om razendsnel op dergelijke initiatieven in te kunnen spelen. Er zal op het gebied van meldingen en ontheffingen in relatie tot (verkeers-)veiligheid, openbare orde en het woon- en leefklimaat in de buurt snel besloten moeten worden wat wel of niet kan. Wij denken bij Guerrilla en pop-up toch vooral aan spontane uitingen, niet zijnde evenementen, van culturele, gastronomische, ludieke maar ook sociaal-verbindende aard. Men kan hiermee bijvoorbeeld ideële, culturele, culinaire (Hoofdstad van de Smaak 2011), duurzame ontwikkelingen kort maar hevig onder de aandacht brengen. Op hypes ingaan of proberen ze te creëren. Hierbij denken we nadrukkelijk niet aan massale bijeenkomsten zoals het kijken naar voetbalwedstrijden op megaschermen op bijvoorbeeld de Grote Markt. Dit zijn evenementen waarvoor al beleid is ontwikkeld.

Sterlocaties

Verder is het aanwijzen van locaties en het creëren van bijzondere locaties in de Staat van Horecabedrijven dé manier om de juiste horecavormen op de juiste plek te laten landen. Daarbij stellen we voor:

- het toegestane aantal horecabedrijven per zone aanpassen waar nodig (uitwerking hiervan in paragraaf 4);
- het beleid ten aanzien van reeds bestaande en nieuw aan te wijzen sterlocaties voortzetten;
- primair kijken naar de functie in het betreffende gebied alsook naar de meerwaarde in samenhang met reeds gevestigde bedrijven.

Voor een overzicht van sterlocaties verwijzen we naar de bijlagen.

Aantallen en zonering (Staat van Horecabedrijven)

Op de vraag of de horeca in de binnenstad van Groningen zich in omvang en locaties zou moeten wijzigen om ook de komende jaren bij te dragen aan de attractie en de leefbaarheid van de binnenstad en aan de werkgelegenheid, antwoorden we dat ons beleid licht moet worden bijgesteld om dat te bereiken.

De omvang en samenstelling van de horeca is geregeld in de SvH. Deze staat zal geactualiseerd moeten worden om op actuele ontwikkelingen in de horecasector in te kunnen spelen. U vindt de voorgestelde nieuwe staat in paragraaf 4.

In eerste instantie zal deze aanpassing bestaan uit de toevoeging van een tiental mogelijkheden tot horecavestiging binnen de Diepenring. Dit tiental heeft voor een deel betrekking op het inpassen van al bestaande zaken met een overwegend horecakarakter. De 'echte' extra ruimte betreft nagenoeg alleen 'sterlocaties' die de potentie hebben om een waardevolle toevoeging te gaan vormen aan het functioneren van de branche en de binnenstad. Nieuw aanbod kan daarnaast ook worden gevestigd in de bestaande

binnenstad en binnen de huidige SvH. Uiteraard indien er voor de betreffende concepten ook geschikte locaties beschikbaar zijn. Op dit moment zijn in de SvH in de binnenstad al diverse mogelijkheden en sterlocaties aangegeven. We stellen nu dan ook maar een beperkte uitbreiding van het aantal mogelijkheden tot vestiging voor.

Een daadwerkelijke latere uitbreiding van het aantal mogelijke horecazaken zal op basis van maatwerk deel uitmaken van de herontwikkeling van de Oostzijde van de Grote Markt, de bouw van het Forum en daarmee het ontstaan van de Nieuwe Markt. Het mogelijk maken van deze uitbreiding in toekomstige nieuwe zones in dat gebied kan eventueel ook een lichte verschuiving van horecazaken naar dat gebied betekenen. In deze herontwikkeling is de vestiging van diverse nieuwe en vernieuwende horecabedrijven *in juiste verhouding* tot andere voorziene functies de komende jaren van belang. Hierbij zullen we wel met name rekening houden met het hoekpunt Oosterstraat/Grote Markt. Daar is een situatie ontstaan waarbij in de nachtelijke uren sprake is van meerdere gewelddadige incidenten. Een geringere toeloop van publiek door aanbod elders lijkt hierin een goede weg om de problematiek te verminderen en daarmee de veiligheid te vergroten.

Ook vinden we dat een verdere uitbreiding (nadat nog bestaande capaciteit is benut) gewenst is in de Gelkingestraat indien dit noodzakelijk is voor de revitalisering van die straat, al is terughoudendheid daarbij wel gewenst aangezien detailhandel daar zeer welkom is.

Ten aanzien van die uitbreiding zien wij het maatwerk juist op het gebied van de samenstelling van de horecasector in Groningen. Nieuw aanbod en variëteit voor doelgroepen zoals 30-plussers en cultuurbezoekers die op zoek zijn naar een geheel eigen beleving en betekenis van Groningen willen we stimuleren. Het is in eerste instantie aan de markt om in te spelen op 'nieuwe' doelgroepen maar met de SvH in combinatie met het bestemmingsplan kunnen we wel sturing geven aan dit proces. Ook blijven we op de daarvoor geëigende locaties door middel van categorisering winkelondersteunende (dag-)horeca stimuleren.

Uitbreiding blijft overigens ook mogelijk via het verlenen van ontheffingen (van bestemmingsplan en van APVG). Hierbij betrekken wij in ieder geval het gegeven dat het aantal detailhandelvestigingen sterk zal verminderen. In de gebieden waar we het winkelstraatmanagement hebben ingevoerd (Ebbingekwartier en Binnenstad-Oost) blijft de focus in eerst instantie gericht op het behoud en de versterking van de detailhandel.

2.6. Nieuw in het vestigingsbeleid

De Staat van Horecabedrijven (SvH) is al sedert de 80-er jaren van de vorige eeuw het instrument waarmee de gemeente de vestiging van horeca reguleert op basis van de bescherming van het woon- en leefklimaat en het beperken van verstoring van de openbare orde. We zien de laatste jaren dat er meer gemeenten zijn overgaan op deze bewezen systematiek. De komende jaren willen we de SvH blijven inzetten als instrument voor het gemeentelijk horecavestigingsbeleid. Deze systematiek brengt met zich mee dat we de SvH moeten actualiseren. De voorstellen voor actualisering zijn gebaseerd op de opgedane ervaringen tussen 2005 en 2010, op trends en ontwikkelingen in de markt, op de ingrepen die in de binnenstad zullen gaan plaatsvinden en op de ruimtelijke inpassing van de sector en haar functioneren.

Raadsvoorstel - Horecanota Groningen 2011-2015.gr11.2731257

Hieronder doen we concrete voorstellen tot wijziging van de vestigingsmogelijkheden voor de horeca in de verschillende zones van de binnenstad. In de voorstellen hebben we het soms over 'sterlocaties'. Dit zijn locaties die potentieel aantrekkelijk zijn om er horeca te vestigen. De vestiging van horeca op deze locaties zien wij als een belangrijke ruimtelijke en economische drager van het betreffende gebied. Graag verwijzen we naar de kaart in de bijlagen waarop de zonering en de sterlocaties staan aangegeven.

Eerst nog een samenvattende tabel waaruit blijkt hoeveel horecabedrijven per zone zijn toegestaan op basis van de horecanota in 2005, de aantallen die we nu toe willen gaan staan en de huidige bezetting.

Binnenstadzone	Toegestaan 2005	Voorstel maximum 2011	Tot nu toe benutte of gereserveerde ruimte
A	57	61	54
B	40	41	31
C	178	180	157
D	85	88	76
totaal	360	370	318

2.6.1. Horeca in zone A

Huidige situatie: Zone A is overwegend een woongebied met (kleinschalige) dienstverlening en universiteit. Het is een relatief stille zone met een eigen uitgaanskarakter en dito horeca die zich in schaalgrootte en massaliteit van de doelgroepen nadrukkelijk onderscheidt van met name het uitgaansgebied Grote Markt–Poelestraat–Peperstraat. De horeca concentreert zich aan de Ellebogen e.o.; een uitgaansgebied met kleinschalige bedrijven waar studenten, maar ook een wat ouder publiek tot de primaire doelgroepen behoren. Dit uit zich in een horeca-aanbod met relatief veel eetcafés en kleine restaurants.

In zone A zijn maximaal 57 horecabedrijven toegestaan. In de afgelopen jaren is er één bedrijf (Hanzesociëteit) bijgekomen op een daarvoor aangewezen sterlocatie. De andere aangewezen sterlocatie (Noorderhaven, het Oude Havencafé) wordt inmiddels bewoond, heeft nu een woonbestemming en valt af voor de horeca (zone A8).

Ontwikkelingen: In dit gebied hechten we aan het ontwikkelen van een *quartier latin*-achtig woongebied met voorzieningen die in dat beeld passen. In dat kader wordt o.m. gedacht aan herontwikkeling van de functie van de Visserstraat en Hoekstraat met o.a. enige horeca. De gewenste ontwikkelingsrichting van dit deel van de binnenstad is beschreven in de door de gemeenteraad vastgestelde visie voor de binnenstad.

Wijzigingen in zone A:

Het uitgangspunt voor de komende jaren is behoud en waar mogelijk kwalitatieve versterking van de bestaande horeca. Dit kunnen we concluderen op basis van de volgende feiten. De gegeven ruimte die in de afgelopen jaren in de SvH is geboden, is nog niet is benut. Ook doen zich hier op dit moment geen potentieel nieuwe locaties voor en slechts 1 sterlocatie. Verder bevinden zich in zone A drie semi-horecazaken die eigenlijk het predicaat horeca verdienen en er is in het verleden een ontheffing verleend van de SvH voor 1 horecazaak. Op basis van maatwerk en het aanpassen van de SvH

Raadsvoorstel - Horecanota Groningen 2011-2015.gr11.2731257

aan deze status quo is er behoefte aan een verhoging van het maximum tot 61. Dat aantal biedt voldoende ruimte voor eventuele nieuwvestigings en uitbreiding van het aantal horecabedrijven op de gewenste plaats.

- In zone A1 is in de huidige SvH een tweetal toegestane ondersteunende horecazen (Grunneger Sproak en kantine Harmoniecomplex) niet meegeteld in het totaal. Dat willen we in de nieuwe staat rechtzetten.
- De belangrijkste concentratie is die aan de Ellebogen (zone A3), een uitgaansgebied voor kleinschalige horeca. We willen de huidige situatie graag behouden. Grote Kromme Elleboog 18-20 willen we als sterlocatie voor een eet- drink- en dansgelegenheden (categorie 1) mogelijk maken maar dan via een ontheffingsprocedure. Op dit moment stellen we nog geen ophoging van het aantal voor.
- Verspreid vinden we ook diverse horeca in met name zone A4, waar het totaal aantal bedrijven (13) wat kleiner is dan toegestaan (14). Alleen een categorie 3- bedrijf is hier mogelijk vanwege het verdwijnen van een lasergamebedrijf (Zwanestraat). We stellen daarom voor om deze categorie 3 mogelijkheid op te hogen naar een 2.2 (winkelondersteunende horeca) voor Stoeldraaierstraat 52 (Novo). Deze zaak is van oorsprong een (taarten-)bakkerij met een idealistische grondslag. De taarten kunnen nog steeds worden gekocht maar de zitgelegenheid met koffie en gebak vormt al jaren het hoofdaandeel van de exploitatie. In dit geval een natuurlijke en gewenste ontwikkeling. Daarnaast stellen we voor om twee extra categorie 2.2 bedrijven toe te voegen aan de SvH ten behoeve van Oude Kijk in 't Jatstraat 31 (Il Gusto) en Oude Boteringestraat 4 (Het Opstapje). Vanuit deze panden worden al jaren belegde broodjes verkocht en eigenlijk past dit perfect op deze locaties. De status van horecabedrijf zou daarom meer recht doen aan de bestaande situatie met behoud van het winkelondersteunende karakter van deze bedrijven.
- In de Oude Boteringestraat gaat het om een gemêleerd gebied met overwegend dienstverlening. In deze zone (A6) bevindt zich een succesvol ingevulde sterlocatie (Hanzesociëteit vestigde zich op de locatie Boteringestraat 19) en er is ontheffing verleend voor een slijter met proeflokaal (Jos Beeres). Beide bedrijven zijn een versterking van de (zakelijke) dienstverlening die kenmerkend is voor deze straat. Hiermee zou het aantal bestaande bedrijven op 11 komen omdat ook de vrijgekomen plek (de Koningin in Oude Boteringestraat 60 is al lang dicht) weer wordt opgevuld door een nieuwe gezonde fastfoodzaak in het pand Oude Boteringestraat 8 (eat2Be). Het aantal mogelijkheden willen we hierop laten aansluiten en daardoor met 1 ophogen naar 11. Deze formele aanpassing van het aantal horecabedrijven in de Oude Boteringestraat wordt gerechtvaardigd door de feitelijke situatie dat er geen klachten uit deze straat komen met betrekking tot overlast. Daarnaast stellen we voor de categorie van hotel Corps de Garde (met bijbehorend restaurant het Wachtershuis) te verhogen van 3.1 naar 2.1 zodat de ondernemer zelf de vrijheid heeft om het restaurant te exploiteren uitsluitend ten behoeve van gasten of ook voor niet-gasten.
- In de zones A5 en A8 bevindt zich het grootste gedeelte van het prostitutiegebied A-kwartier. Wij willen de prostitutie concentreren in Nieuwstad en willen daarom geen exploitatievergunningen prostitutie meer verlenen voor het A-kwartier na 1 januari 2016. We willen in dit gebied de leefbaarheid vergroten en het verblijfsklimaat aanmerkelijk veraangenamen. Een nieuw bestemmingsplan voor dit gebiedje is in voorbereiding en mochten horeca-initiatieven in het bovenstaande proces een

positieve bijdrage kunnen leveren, dan willen we daar zeker aan meerwerken. Te denken valt aan bijvoorbeeld een restaurantfunctie in de Hoekstraat.

Resumerend stellen we vast dat in zone A een het aantal toegestane horecazaken met vier verhoogd wordt. Twee bestaande ondersteunende 'horecazaken' worden nu meegeteld, Twee semi-horecazaken worden reguliere horeca en een verleende ontheffing wordt nu opgenomen. Een sterlocatie verdwijnt. Daarnaast gaan we een categorie 3 mogelijkheid ophogen naar 2.2 ten behoeve van een bestaande semi-horecazaak en een categorie 3 mogelijkheid naar 2.1 ten behoeve van Corps de Garde/Wachtershuis.

2.6.2. Horeca in zone B

Huidige situatie: Net als zone A is zone B overwegend een woongebied met kleinschalige dienstverlening, het Provinciehuis en beeldbepalende monumentale stadselementen als Martinitorren en de Grote Markt. Volgens de Staat van Horecabedrijven zijn hier in totaal maximaal 40 horecabedrijven toegestaan.

Ontwikkelingen: In zone B speelt in de nabije en de wat verdere toekomst een aantal grote (her)ontwikkelingen die relevant zijn voor het functioneren van de gehele binnenstad: de Grote Markt Oostzijde, de ontwikkeling van het Forum met de Nieuwe Markt, en de Grote Markt Noordzijde. Naast winkels en andere publieksfuncties zal in deze projecten zeker een aantal nieuwe horecabedrijven worden opgenomen inclusief terrassen.

Wijzigingen in zone B:

- Het huidige maximum aan horecabedrijven in deze zone wordt één verhoogd tot 41. Na definitieve planvorming van Grote Markt Oostzijde en/of Noordzijde kan het maximum aantal zo nodig verder worden aangepast in de SvH.
- In de Oostzijde van de Grote Markt is bij de ontwikkeling van het Groninger Forum ook een rol weggelegd voor de horeca, zowel aan de Grote Marktzijde als op de Nieuwe Markt. Hierbij wordt in de eerste plaats gedacht aan winklondersteunende horeca. Naast cafés en restaurants zou ook een stadshotel mogelijk zijn in de Oostwand. Overigens wordt in het bestemmingsplan geen onderscheid gemaakt naar aard van de horecavestigingen. De doelstelling is de levendigheid aan deze zijde van de Grote Markt te versterken, zowel overdag als in de avonduren. Zoals elders aan de Grote Markt is er ook plaats voor horeca die zich richt op het late uitgaanspubliek.
Het kan in verband met de planontwikkeling (overleg met Vindicat Atque Polit) voor de Grote Markt Oostzijde nodig blijken om horeca in het pand Martinikerkhof 8/8a (nu zone B6) mogelijk te maken. Wij zullen desgewenst en indien mogelijk, meewerken aan een eventueel noodzakelijke ontheffing. In samenhang hiermee moet tevens worden bekeken of het wenselijk is het buurpand van nummer 9 (Lefier) hierin te betrekken zodat aan de zijde van de Nieuwe Markt en aan het Martinikerkhof een aantrekkelijk straatwandgedeelte ontstaat.
- In de Noordzijde van de Grote Markt (B3) is winklondersteunende horeca mogelijk. Op dit moment wordt hier het maximum toegestane aantal van 6 niet volledig ingevuld. Afhankelijk van de plannen voor de Grote Markt Noordzijde zal mogelijk uitbreiding van het aantal horecabedrijven worden toegestaan. Nu is dit niet aan de orde.

Daarnaast komen twee bijzondere locaties in aanmerking voor vestiging van horeca. Het gaat dan om de volgende sterlocaties:

- Het SNS-bankgebouw aan de Oude Ebbingestraat 25 (zone B2) biedt mogelijkheden voor (gedeeltelijke) herinvulling met horeca. Het betreft hier een fysiek grote locatie geschikt voor een grootschalige vorm van horeca, echter op dit moment zonder mogelijkheden voor een ruim terras. Recent is bekend geworden dat dit pand een onderwijsfunctie krijgt. Toch gaan we de horecamogelijkheid de komende periode nog niet schrappen.
- In het voormalige RTV Noord-complex aan de Martinikerkhof 23 wordt gedacht aan een stadshotel in het hogere prijssegment. Deze locatie is in het horecabeleid van 2005 reeds aangegeven en ook al opgenomen in de huidige SvH. Plannen hiervoor zijn inmiddels in ontwikkeling.

Resumerend gaan we in zone B het aantal vestigingsmogelijkheden met één verhogen ten behoeve van een nieuwe sterlocatie.

2.6.3. Horeca in zone C

Huidige situatie:

Deze zone herbergt van oudsher het grootste aantal horecabedrijven van de binnenstad: In 2011 zijn hier 178 horecabedrijven mogelijk. Hier bevindt zich niet alleen het meest omvangrijke horeca-uitgaansgebied (Poelestraat/Peperstraat en Grote Markt-Zuidzijde), maar ook langs het Gedempte Kattendiep, het Zuiderdiep en in de Gelkingestraat bevinden zich clusters van horecabedrijven.

De horeca in de Poelestraat en de Peperstraat is overwegend gericht op het stappen en vooral in de Peperstraat is de horeca over het algemeen overdag gesloten. In de Poelestraat is een aantal eet- en lunchcafés en restaurants gevestigd dat deels ook tijdens winkelluren geopend is. De Poelestraat heeft zich de afgelopen jaren ontwikkeld tot terrassengebied met een bijzonder terrasseneiland en heeft ook zeker een dagfunctie gekregen. De horeca in de Poelestraat richt zich 's avonds vooral op het jongere uitgaanspubliek, waaronder veel studenten die er enkele 'eigen' gelegenheden hebben. Een aantal zaken in de Poelestraat wordt ook veelvuldig bezocht door 30-plussers uit Stad en Ommeland.

De gezamenlijke uitstraling van de horecabedrijven aan het Gedempte Kattendiep die samen de Ramblas vormen is een waardevolle toevoeging gebleken aan het horeca-aanbod van de Binnenstad en heeft de uitstraling en het verblijfklimaat van het gebied verhoogd.

Ontwikkelingen: In zone C heeft zich in de afgelopen jaren een aantal wijzigingen voorgedaan waarvan de ontwikkeling van de zgn. Ramblas aan het Kattendiep tegenover het Casino de belangrijkste is. Ook de in 2005 gegeven mogelijkheden in de Poelestraat en Peperstraat zijn op 3 na volledig ingevuld.

Wijzigingen in zone C:

- We gaan maximaal 180 horecabedrijven toestaan in zone C, een ophoging met twee ten opzichte van de huidige SvH.
- Ons college wil de mix van dag- en avondzaken in de Poelestraat die door alle leeftijds categorieën bezocht worden voor de toekomst behouden en ondersteunen. Om dat menggebied met aanloopfunctie te laten voortbestaan, moeten we het winkelaanbod hier in stand houden, met name op de hoeken van het Poeleplein.

Ondanks druk vanuit de markt zullen we de vraag naar extra horecamogelijkheden in de Poelestraat dus niet honoreren.

- In de Poelestraat (zone C2) blijft de mogelijkheid bestaan om in het pand nummer 38 (nu avond- en zondagwinkel Turkse Levensmiddelen Broers naast Time Out) nog een nieuwe horecazaak in de categorie 2.2 te starten. Deze mogelijkheid is al opgenomen in de huidige SvH.
Daarnaast gaan we de categorie 3 van Poelestraat 10 van voormalige ijssalon Fiorin wijzigen in een categorie 2.2. Naast het ijsassortiment gaat een daghorecaconcept daarmee tot de mogelijkheid behoren. Deze locatie met een prachtige terrasmogelijkheid in de 'poort' naar de Poelestraat en straks de Nieuwe Markt, wordt nu niet benut door de te beperkende categorie. Wij zijn van mening dat hier meer mogelijkheden tot invulling geboden zouden kunnen worden.
- De Peperstraat (zone C6) staat op zichzelf en heeft duidelijk een nachthorecafunctie met landelijke bekendheid. Er zijn geen winkels en ook de woonfunctie ontbreekt afgezien van het Pepergasthuis en enkele kamerverhuurpanden. Er is geen/weinig relatie met het nabijgelegen Holland Casino. De Peperstraat is in 2005 reeds geheel vrijgegeven voor horeca, ook op de verdieping. De Peperstraat biedt nog twee mogelijkheden die niet zijn ingevuld. Waar mogelijk werken we mee aan ontheffingen voor nieuwe initiatieven, ook met betrekking tot categorie-indeling. De categorie van Peperstraat 12 (vm Contini) willen we nu al ophogen naar 1.2 (disco/dancing). De Peperstraat is het hart van de Nachtstad van Groningen.
- In de Oosterstraat 13a (zone C5) is Pruimcity mogelijk gemaakt door de bestaande categorie 3 met ontheffing op te hogen naar categorie 1. Deze situatie willen we vastleggen in de nieuwe SvH.
- Bij een verplaatsing van de speelautomaten hal Amusino op Gelkingestraat 1 zou hier in combinatie met Grote Markt 40 een sterlocatie mogelijk worden in categorie 2.2. Daarmee krijgt de ingang van de Gelkingestraat aan deze zijde een meer uitnodigend en open karakter. Aan een ontheffing van de huidige categorie 3 (ondersteunend) willen we in geval van passende plannen zeker meewerken. Grote Markt 40 gaan we nu al als categorie 2.2 mogelijkheid opnemen omdat gebleken is dat dit pand niet geschikt is voor detailhandel.
- De huidige profilering van de Gelkingestraat (zone C4) als 'mengstraat' met winkels, horeca en wonen, zal ook in de toekomst hoog in het beleidsvaandel staan, gelet op het algemeen stedelijk belang van deze straat. De keuze voor bestendiging van het huidige functieprofiel laat onverlet dat er enige ruimte is om het aantal horecazaken uit te breiden. Samen met de ondernemers werken we aan het opwaarderen van de straat qua openbare ruimte en functionele invulling. Dit laatste kan in uiterste consequentie betekenen dat de daghoreca (winkelondersteunend, categorie 2.2) moet worden uitgebreid, maar dat bestaande mogelijkheden éérs moeten worden opgevuld (lege horecapanden) of dat de horecafunctie naar een ander pand wordt overgeheveld. Voor de Donkersgang zal worden meegewerkt aan ontheffingen om extra vestigingen mogelijk te maken, mocht dit nodig zijn in verband met de upgrading. In een recent advies heeft het Hoofdbedrijfsschap Detailhandel aangegeven dat in combinatie met de tramplannen, de Gelkingestraat juist een rustpunt zou kunnen zijn tussen Ooster- en Herestraat. Daghoreca is hier dan op z'n plaats.
- IJssalon Fiorin op de Grote Markt 46 (zone C1) is in 2006 over het hoofd gezien in de herijking van de SvH en als categorie 3 bedrijf gehandhaafd, ons voorstel is nu dit te rectificeren en het bedrijf op te nemen als categorie 2.2 bedrijf. Daarmee

wordt de categorie-indeling in overeenstemming gebracht met de reeds jaren bestaande bedrijfsvoering.

- Gezien de positieve ontwikkelingen aan het Gedempte Kattendiep (zone C9) en met het oog op de gewenste continuïteit van de horeca en de Ramblas-terrassen, hebben we de intentie om indien daar waardevolle initiatieven voor komen, mee te werken aan ontheffingen ten behoeve van plannen die een horeca-Invulling bieden in de panden Gedempte Kattendiep 11 en 17-19 (vm Swarte-panden die horen bij Steentilstraat 30-32). Als voorwaarde geldt wel dat er aansluiting moet worden gezocht met de Ramblas boulevard. De SvH hoeft daar nu nog niet voor te worden aangepast.
- Mocht het tracé van de tram over het Gedempte Kattendiep gaan leiden en daar ziet het naar uit, dan zal het zoals bij aanvang al aangekondigd, vrijwel zeker het einde betekenen van de huidige Ramblas. Toch willen we bekijken of er nog een kleine kans is om (een deel van) de Ramblasformule en de aanwezigheid van de tram te kunnen combineren.¹⁰
- In zone C10 (Gedempte Zuiderdiep Oost) is het bestaande areaal aan horecavestigingen voldoende. Op de hoek van het Zuiderdiep met de Kleine Gelkingestraat hebben we in 2005 een horecavestiging mogelijk gemaakt in het voormalige postkantoor in de categorie winkelondersteunend. Dit laatste hebben we gedaan om de entree van het toen zwakke Gelkingestraatgebied ook overdag een invulling te geven. Dit heeft opgeleverd dat een ondernemer het pand heeft laten verbouwen tot een restaurant in het hogere segment. De verbouwing van het pand heeft een dermate grote meerwaarde opgeleverd dat de entree van de Kleine Gelkingestraat een goede uitstraling heeft gekregen ook zonder dat de zaak overdag open is. De ondernemer heeft verzocht om de categorie winkelondersteunend te wijzigen in de 'gewone' categorie 2.1 zodat ze meer vrijheid heeft in het ondernemen. Helaas is recent gebleken dat de onderneming per 1 juli 2011 de deuren gaat sluiten. We gaan echter wel de gevraagde aanpassing van de categorie-indeling doorvoeren.
Ten slotte is er in deze zone een reservering voor de locatie De Faun. Dat pand is ingevuld met een Zara-vestiging (detailhandel). We stellen voor deze benoeming te verplaatsen naar Zuiderdiep 4. Mocht hier de detailhandel verdwijnen dan achten wij een nieuwe invulling met detailhandel weinig kansrijk.
- Steentilstraat 50 (zone C11) leent zich gezien de ontwikkeling van het Damsterdiep uitstekend voor een daghoreca-Invulling. We gaan daarom deze locatie als specifieke sterlocatie toevoegen aan de SvH en daarmee het aantal mogelijkheden verhogen met één.

Resumerend gaan we het aantal toegestane horecabedrijven in zone C met twee verhogen (sterlocaties Grote Markt 40 en Steentilstraat 50). De aangewezen locatie van De Faun (Herestraat) verplaatsen we naar Zuiderdiep 4. Daarnaast gaan we de verleende ontheffing (categorie) voor Pruimcity vastleggen in de nieuwe SvH en gaan we de categorieën van de twee Fiorinvestigingen aanpassen. Ook de categorie van Peperstraat 12 gaan we wijzigen in 1.2 (disco/dancing) en tenslotte gaan we de categorie-indeling van Zuiderdiep 19 wijzigen van 2.2 naar 2.1.

2.6.4. Horeca in zone D

¹⁰ De Raad heeft op 20 oktober 2010 een motie aangenomen om de Ramblas op het Kattendiep te behouden als daar een tram gaat rijden.

Raadsvoorstel - Horecanota Groningen 2011-2015.gr11.2731257

Huidige situatie: Zone D kent een aantrekkelijke mix van binnenstedelijk wonen, winkelen en werken. De SvH biedt ruimte aan maximaal 85 horecabedrijven. In de Horecanota 2005 zijn acht sterlocaties benoemd in zone D, alsook een aantal uitbreidingsmogelijkheden in de Folkingestraat en de Nieuwstad. Een aantal van de in 2005 aangegeven sterlocaties is succesvol ingevuld (Wagamama, Zomers, Subway). Voor het Natuurmuseum ligt een bouwplan. De eerder als sterlocatie aangemerkte locatie Tavenier (zone D9) kan worden geschrapt. Er zijn diverse geïnteresseerde marktpartijen geweest met plannen voor deze locatie, allen zijn afgeketst op de financiële investeringen die noodzakelijk zijn om exploitatie mogelijk te maken. Hoewel geen sterlocatie meer, willen we nog steeds meewerken mocht zich toch een kans voordoen dat zich hier een kansrijke onderneming met hoge kwaliteit wil vestigen.

Ontwikkelingen: Voor komende jaren is er ruimte voor verdere versterking van de horecafunctie in dit deel van de stad. Gezien het aantal nieuwe bedrijven in de afgelopen jaren kan worden geconcludeerd dat het vestigingsbeleid van 2005 uitstekend heeft gewerkt. Een aantal nog lopende wensen voor horecavestiging past in het beleid dat zich richt op een kwalitatieve verbetering van de horeca in deze zone.

Wijzigingen in zone D:

- We gaan het maximum aantal horecabedrijven in zone D met drie verhogen naar 88.
- In zone D3 wordt de ondersteunende categorie 3 met twee verruimd in verband met de vestiging van een clubhuis voor doven aan Munnekeholm 4 en in verband met de vergeten toevoeging van Eeterie De Globe in de eerdere herijking.
- We willen de horeca in de Folkingestraat (zone D5) houden als het is. Het is een straat met een bijzonder waardevol karakter voor winkels en horeca. De bestaande mix draagt wezenlijk bij aan het onderscheidend karakter van de Folkingestraat en er is een goede balans bereikt tussen de aanwezige functies.
- De in 2005 voorgestelde herontwikkeling van *Nieuwstad* (zone D6) tot integraal onderdeel van de Nachtstad heeft zich niet voltrokken. De uitbreidingsmogelijkheden die destijds zijn gecreëerd willen we desondanks handhaven.
- Ons college wil het Museumkwartier versterken met een looproute langs het water en met toeristisch-recreatief ondersteunende horeca in het botenhuis van roeivereniging De Hunze. Deze locatie blijft gehandhaafd als sterlocatie evenals het Museumdepot. Het museumdepot heeft daarbij als sterlocatie naast de directe ligging aan het water ook de potentie invulling te geven aan een alternatieve verbinding tussen de Westerhaven en de Binnenstad. Voor deze laatste locatie zijn plannen in ontwikkeling. Beide locaties bevinden zich in zone D11. In deze zone gaan we het aantal mogelijkheden met één verminderen. De in de vorige SvH opgenomen mogelijkheid voor het Pomphuisje aan de Lage der A bevindt zich namelijk in zone D12 en moet daar worden bijgeteld. Academie Minerva dient als ondersteunende locatie te worden toegevoegd aangezien dit de vorige keer niet is gebeurd. Daarom verschuift 1 mogelijkheid van categorie 2.2 naar categorie 3. Verder gaan we meewerken aan een ontheffing voor een categorie-ophoging naar 2.2 voor De Hunze.
- In zone D12 willen we het aantal mogelijkheden ophogen met 2 ten behoeve van de bestaande sterlocatie het Pomphuisje aan het Kleine der A (daar worden momenteel plannen voor ontwikkeld) en ten behoeve van de nieuwe sterlocatie het

hoofdkantoor aan de Munnekeholm. Dat kan na herontwikkeling geheel of gedeeltelijk met horeca worden ingevuld.

- Het Vaniliapand aan de Vismarkt (zone D2) zal als Sterlocatie voor horeca nog een periode worden gehandhaafd. Bij een volgende actualisatie van de nota zal de mogelijkheid eventueel geschrapt worden.

Resumerend gaan we het aantal vestigingsmogelijkheden verhogen met drie. We gaan namelijk twee vergeten vestigingen toevoegen, alsmede een verleende ontheffing en een nieuwe sterlocatie. Daarnaast verdwijnt er een sterlocatie.

2.6.7. Horeca op overige plekken

Ook op diverse andere plekken net buiten de diepenring, maar wel behorend bij het centrum, maakt ons college zich sterk voor horecaontwikkeling en daardoor het aantrekkelijker maken van de locatie. Hierbij denken we vooral aan:

- Het dakterras van de Westerhaven: dit is al lang de bedoeling maar de eigenaar heeft lekkageproblemen op deze locatie gehad en is hier niet horeca-enthousiast. Andere ondernemers uit de omgeving zijn wel voor een horeca-Invulling en ook wij hebben die wens. Aan initiatieven willen we dan ook zeker medewerking verlenen.
- Westerkade 24: Dit hoekpand vlakbij de Museumbrug is een prachtige locatie samen met het schilderachtige pleintje ervoor om een bijzondere invulling met terrassen te verdienen met uitzicht op de Zuiderhaven en de tuin bij het voormalige natuurmuseum. De entree vanuit deze zijde naar de Westerhaven zou er ontegenzeggelijk aantrekkelijker op worden.
- De Oosterhaven en Voor 't voormalig Klein Poortje als entreegebied naar de Binnenstad kan worden geoptimaliseerd als ontvangst en verblijfsgebied met horeca aan het water en terrassen die uitkijken over de haven. Hiervoor willen we de volgende locaties benadrukken:
 - o Hoekpand aan het water bij de Steentilbrug: Dit pand heeft in het vigerende bestemmingsplan al een horecabestemming en dient dit te behouden.
 - o Het architectenbureau Oosterkade 1 willen we benoemen als sterlocatie. Dit pand ligt pal voor de jachthaven met een prachtig uitzicht.
 - o Het pand aan de Lijnbaanstraat 2/2a willen we benoemen als sterlocatie.

Voor dit entreegebied geldt dat het bij uitstek geschikt is als kwaliteitshorecagebied met de haven en de karakteristieke bebouwing van diverse tijdperken, architectuur en (voormalige) functies eromheen. De ruimte aan weerszijden van het hoekpand bij de brug, alsmede het pleintje op de hoek van het water van het Schuitendiep en de Oosterhaven, en de ruimte aan weerszijden van het architectenbureau zouden door nieuwe en bestaande exploitanten benut kunnen worden als terrassen met grote potentie. Deze gewenste ontwikkeling sluit aan bij het in ontwikkeling zijnde Perspectief Binnenstad Oost.

Tegenover de hoek Schuitendiep/Oosterhaven ligt aan de Winschoterkade de bij uitstek voor guerrillahoreca geschikte locatie van de blauwe bank en het 'venster op de wereld' (met podium). Deze locatie is ontworpen door architect Manuel de Sola Morales en is aangelegd in 1996 ten behoeve van de manifestatie 'A Star is Born'. Hier dienen we wel rekening te houden met de omwonenden die veel overlast hebben ervaren op deze plek waardoor de positieve herinneringen aan de genoemde manifestatie zijn vervaagd.

2.7. Voorstellen voor horeca buiten de binnenstad

In de voorgaande paragraaf hebben we de wijzigingen in het vestigingsbeleid voor de horeca in de verschillende zones in de binnenstad gepresenteerd. In dit hoofdstuk geven wij aan welke wijzigingen wij in het vestigingsbeleid buiten de binnenstad door gaan voeren.

Waarom wijzigingen voor het vestigingsbeleid buiten de binnenstad? In de eerste plaats omdat ook het horecavestigingsbeleid buiten de binnenstad een belangrijke component is in het leefbaar maken en houden van de woonwijken. Behalve zeer gewenst als sociaal ontspannings- en ontmoetingspunt en samenbindend element kan horeca, als er teveel van is in straat, buurt of wijk, juist ook afbreuk doen aan die leefbaarheid. Daarnaast schrijven we dit hoofdstuk met het oog op het proces van actualisering van bestemmingsplannen. Wettelijk gezien dienen bestemmingsplannen regelmatig te worden geactualiseerd. Deze horecanota is daarbij richtinggevend. Verder geeft deze nota de branche een goed inzicht in de vestigingsmogelijkheden waarmee horeca-ondernemers een betere mogelijkheid wordt geboden om te sturen op hun potentiële investeringen. In relatie daarmee geeft de nota aan waarmee het college op dit gebied rekening houdt in het geval van eventuele ontheffingen van bestemmingsplannen. Voor niet-genoemde gebieden volstaan de vigerende bestemmingsplannen en volstaat de bestaande wijze van beoordelen van initiatieven en eventueel daarvoor benodigde ontheffingen.

Met 'horeca buiten de binnenstad' bedoelen we die horecabedrijven die zich buiten de Diepenring bevinden en die niet direct worden bezocht door publiek dat zich richt op een avondje stappen in de binnenstad. Horecaconcentraties buiten de Diepenring die duidelijk wél gelieerd zijn aan de binnenstad bedoelen we hier *niet* (zoals aan de kop van de Nieuweweg, Schuitediep-Oostzijde Uitbreiding horeca eventueel gewenst tussen Nieuweweg en Damsterdiep), Oosterhaven en de Astraat tussen de A-brug en de Westerhaven).

Behalve in woonwijken komt de horeca ook in andere gebieden buiten de Diepenring voor. Denk hierbij aan horeca in de wijkwinkelcentra en op specifieke gebieden als het Europapark, Kardinge, Sontplein en Zernike. Ook hier zullen afwegingen gemaakt worden in het belang van de kwaliteit van de branche en de functionaliteit van het gebied. In de volgende paragrafen doen we concrete voorstellen voor de ontwikkeling van de horeca in deze meer of minder perifeer gelegen gebieden.

2.7.1. Horeca in woonwijken

In de Groninger woonwijken treedt een geschakeerd beeld op. Er zijn wijken die een bloeiende horeca-activiteit kennen met een wijkoverstijgend karakter (bijv. Oosterpoort); er zijn ook wijken waar spaarzaam horeca is gevestigd die uitsluitend op de wijk/buurt is gericht. In algemene zin is deze laatste vorm het meest gewenst in woonwijken omdat overlast daarmee het minst te verwachten is. In bestemmingsplannen met een mogelijkheid voor ontheffing of vrijstelling voor extra horecavestiging(en), dient het overlastcriterium dan ook leidend te zijn in de belangenafweging. Daarna volgt de meerwaarde voor het woon- en leefmilieu.

Achtereenvolgens doen we hieronder voorstellen voor de ontwikkeling van de horeca in de Oosterpoort, Korrewegwijk, Oosterpark, Blekerstraat, Paterswoldseweg, CiBoGa, Hortus, Hoogkerk, Hoornse Meer en Reitdiephaven. Dit doen we op basis van marktvragen, bijzondere clustering en te verwachten ontwikkelingen in de komende

jaren. In andere wijken en stadsdelen is de vestiging en verschijning van horeca voldoende beschreven in geactualiseerde bestemmingsplannen.

Oosterpoort

- De *Meeuwerderweg* kent een levendige horecabranche die voornamelijk door (oud-)bewoners van de wijk wordt bezocht. Publiek dat niet tot deze twee groepen behoort wordt aangetrokken door het bijzondere karakter, sfeer en of kwaliteit van een aantal horecabedrijven. Er is weinig tot geen sprake van overlast. Ondanks de relatief grote vertegenwoordiging van de horeca is er sprake van een balans tussen horeca, andere commerciële voorzieningen en wonen. Een toevoeging van horeca aan de Meeuwerderweg moet vanwege de bereikte balans zeer kritisch worden bekeken en is eigenlijk ongewenst. Gezien, echter, het feit dat ons college de wijk economie wil stimuleren zouden we in geval van een moeilijke herinvulling van leegkomende winkelpanden kunnen meewerken aan een extra horecazaak.
- De *Oosterweg* zal als belangrijkste fietsverbinding tussen het Europapark en de binnenstad steeds meer betekenis krijgen. Dit betekent ook een kans voor bedrijvigheid aan deze route. Met betrekking tot horeca is er hier voldoende aanbod. Uitbreiding is in principe niet gewenst maar net als bij de Meeuwerderweg zou het voor de ontwikkeling van de straat goed kunnen zijn om de vestiging van één of twee extra bedrijven mogelijk zijn mits er sprake is van dagopenstelling. Het bestemmingsplan laat dit echter niet toe. In geval van toekomstige aanvragen zal er zorgvuldig worden gekeken of we ontheffingen van het bestemmingsplan kunnen en moeten verlenen.
- De strip aan de *Veemarktstraat* kent een ruime vertegenwoordiging van horeca. De markt zal uiteindelijk bepalen of er voor alle zaken bestaansrecht is. In gevallen waar dit niet het geval zal zijn, zullen we desgevraagd, en indien mogelijk, aan een functiewijziging van horeca naar een andere functie mee werken.
- Naast aandacht voor de kwantiteit van de horeca in de Oosterpoort, ligt hier ook een kans voor een kwaliteitsimpuls. De ligging, afmeting en het specifiek karakter van het *plein voor de Oude Graansilo* vragen om een bijzondere invulling. Dit zou goed kunnen met een terras als dit in overeenstemming te brengen is met de eisen die de gemeente stelt aan de ruimtelijke kwaliteit van deze plek.

Korrewegwijk

De Korrewegwijk is aangewezen als één van de twee Krachtwijken in Groningen. Dit heeft geleid tot een wijkactieplan dat moet leiden tot verhoogde leefbaarheid. Hier hoort ook bij dat we beleid formuleren voor de vestiging van horecabedrijven en er perspectief wordt geboden voor situaties waar nu sprake is van overlast.

De horecabranche in de Korrewegwijk is fors vertegenwoordigd en kent verschillende concentraties naast min of meer solitaire vestigingen:

- De *kop van de Korreweg* tussen de Rodeweg en de Riouwstraat kent van oudsher een horecaconcentratie die goed functioneert en die zich met de opening van De Beren heeft gehandhaafd op een goed niveau. Uitbreiding zou de gevonden balans verstoren en moet daarom als onwenselijk worden beoordeeld.
- Een tweede concentratie laat zich onderscheiden aan de *Bedumerweg* aan het andere uiteinde van de Rodeweg. Hier liggen kansen voor horecabedrijven om te verschieten van kleur. De vestiging van een eetcafé of restaurant in plaats van een cafetaria zou hier een gewenste ontwikkeling zijn. Het is goed mogelijk dat hier extra ruimte voor horeca wordt gecreëerd, mits dit gethematiseerd wordt toegelaten.

Raadsvoorstel - Horecanota Groningen 2011-2015.gr11.2731257

- Een kleinere concentratie horeca kennen we in het *gebiedje waar de Riouwstraat kruist met de Padangstraat*. Hier zijn enkele bedrijven gevestigd die zich mogen verheugen in een bovenwijkse aantrekkingskracht op grond van de kwaliteit van het gebodene en/of de vrij unieke doelgroep (: Humsies Corner, de Padangbar en Le Marronnier). Uitbreiding is niet gewenst; de transformatie van de hier gelegen coffeshop naar een regulier horecabedrijf zou wel wenselijk zijn.
- Het *Floresplein* kent in de wijkactieplannen een bijzondere plaats. Het heeft alle potentie om zich te kunnen ontwikkelen tot een bruisend centrum van de wijk op sociaal en economisch terrein. Naast de vestiging van winkels en de aanwezigheid van sociaal cultureel werk hoort hier ook daarbij passende horeca bij. Hier zou de vestiging van extra horeca in het te vernieuwen Floreshuis en de flankerende commerciële strips mogelijk moeten worden gemaakt.
- De min of meer *solitaire horeca* zoals wij die vinden langs de Korreweg, in de Professorenbuurt en de Asingastraat, hebben alle in de loop der jaren hun bestaansrecht aangetoond en hebben de laatste jaren geen aanleiding tot klachten meer gegeven. Een uitzondering hierop is het snooker- en dartcentrum Raxx aan het Borneoplein. De gemeente moet hier samen met marktpartijen zoeken naar een oplossing die de overlast die het bedrijf met zich meebrengt, wegneemt.

Oosterpark

Deze wijk kent relatief veel horecabedrijven die alle gericht zijn op de behoeften van de inwoners van de wijk. Cafetaria's en afhaalcentra hebben samen een hoog aandeel in het totale horeca-aanbod. Binnen dit aanbod zijn onderscheidende concepten aanwezig in de wijk die hun bestaansrecht door de jaren heen hebben bewezen. Bij de herontwikkeling van het Wielewaalplein bestaat de mogelijkheid om een extra horecagelegenheid met een winkelondersteunend karakter met terras toe te staan. Op de hoek van het Linneausplein en de Gorechtkade zien we ook ruimte voor horeca met terras. Langs het Damsterdiep vanaf de Petrus Campersingel naar het oosten vinden we een uitbreiding van horeca niet wenselijk. Het gebied aan de Dirk Huizingastraat tussen Petrus Campersingel en de Gerbrand Bakkerstraat kent veel horecabedrijven. Een wisseling van fast-food en afhaalconcepten naar verblijfhoreca is hier wenselijk. Ook terugkeer van horeca in het pand Dirk Huizingastraat 9 is mogelijk. Verder willen we zo mogelijk meewerken aan een horecavestiging in de onmiddellijke nabijheid van het Pioenpark. Ten slotte zijn er nog de hoekpanden in de wijk waar in het verleden winkels hebben gezeten en soms nog zitten. De bestaande winkelfuncties zouden ingevuld kunnen worden met kleinschalige verblijfhoreca zoals eetcafé en bistro-achtige formules. Daarvan is een tekort in de wijk.

Blekerstraat

Een kleinere horecaconcentratie is gelegen rond het gebiedje aan het begin van de Blekerstraat. Het betreft hier (eet)cafés en andere maaltijdverstrekkers die zich voornamelijk richten op de plaatselijke omgeving. Uitbreiding van het aantal zaken is hier niet gewenst omdat het woon- en leefmilieu daarmee onder te zware druk zal komen te staan. Daarnaast is er voldoende aanvullend horeca-aanbod aan de Kraneweg, Westersingel, Astraat, Aweg en het Westerhavengebied.

Paterswoldseweg

De kop van de Paterswoldseweg tussen de Westerhaven en de spoorovergang kent van oudsher een commerciële functie. De aantrekkingskracht van met name de detailhandel staat hier de laatste jaren echter flink onder druk. De horeca is in deze strip sterk

Raadsvoorstel - Horecanota Groningen 2011-2015.gr11.2731257

vertegenwoordigd met restaurants, afhaalcentra, cafés en cafetaria's. De horecabedrijven kunnen binnen deze categorieën van kleur verschieten maar een uitbreiding in aantal moet worden voorkomen omdat de balans tussen functies daarbij uit evenwicht gehaald wordt. Het gebied heeft gezien het matige functioneren en uitstraling een nieuwe visie en upgrading nodig.

CiBoGa-Het Open Lab

Het CiBoGa-terrein is gelegen tussen de Bloemsingel en het Boterdiep. Het terrein is inmiddels gedeeltelijk ingevuld. Voor de schotsen 8, 9 en 10 is een tijdelijke invulling gepland: het Open Lab. Dit omvat tijdelijke bouw gekoppeld aan een evenementenprogrammering. In de tijdelijke bouwwerken zullen bedrijfsmatige activiteiten mogelijk worden gemaakt met een zo breed mogelijke invulling. Uiteraard zullen milieu- en brandveiligheidsvoorschriften hierbij gehandhaafd worden. Ten aanzien van de functionele invulling zal ons college geen beperkingen opleggen. Hierop geldt één uitzondering en dat geldt voor coffeeshops waar soft-drugs worden verkocht, deze worden niet toegestaan. Voor de tijdelijke bouw geldt dat zowel zelfstandige als ondersteunende horeca beide toegelaten worden. Ook mengvormen tussen horeca, detailhandel en of dienstverlening zullen vrij zijn toegelaten voor de duur van het project. Een permanente horecavestiging in de voormalige silo wordt in samenwerking met het Groninger Monumenten Fonds ingevuld. Met dit project beogen we ook het Ebbingekwartier als creatief kwartier een goede impuls te geven.

Hortusbuurt

Het Open Lab en de impuls voor het Ebbingekwartier zou in onze ogen gecombineerd dienen te worden met de Visie Diepenring waaruit het aspect "beleving van het water van de diepenring" gestalte zou moeten krijgen middels terrassen aan het water aan het Spilsluizen (Herenhuis) en de Turfsingel (Toeter). De verkeersveiligheid is hierbij een punt van aandacht. Een uitgiftepunt op het terras zelf vermindert het aantal oversteekbewegingen. Een verdere vergroting van de verkeersveiligheid wordt verwacht van de planrealisering op basis van de Visie Diepenring. Momenteel overleggen we intensief met de ondernemers om de terrassen voor het seizoen 2012 te realiseren.

Hoogkerk

Hoogkerk heeft als voormalige zelfstandige gemeente haar identiteit en karakter behouden. De horeca in Hoogkerk bedient de inwoners van Hoogkerk; er is geen sprake van regionale toevloeiing met uitzondering van de horeca-inrichting aan de Ruskenplas. Een uitbreiding van winklondersteunende horeca binnen of naast winkelgebied aan de Zuiderweg is mogelijk.

Hoornse meer

Het Hoornse Meer is een moderne woonwijk met extra allure door haar ligging aan het Hoornse meer. De relatie met het meer kan nadrukkelijker worden beleefd door de toevoeging van een horecafunctie op het Salvador Allendeplein. Dit kan in de vorm van een paviljoen met terras op het plein. Op grond van wetstechnische redenen zou het paviljoen gekoppeld moeten worden aan een bestaand horecabedrijf indien de oppervlakte van het paviljoen onder de 35 m² vvo blijft. Ook hier geldt dat de kwaliteit van de plek vraagt om een kwalitatief hoogwaardige invulling. Extra aandacht verdient het woon- en leefklimaat hier in relatie tot de horecaformule aangezien geluidoverlast

van met name hangjongeren in deze buurt een grote rol speelt bij klachten van aanwonenden volgens het Meldpunt Overlast. Een horecavestiging zou hier juist een positieve invloed op kunnen hebben (sociale controle).

Reitdiephaven

Reitdiephaven is een aantrekkelijke nieuwe woonwijk van Groningen met als waardevolle toevoeging een toeristische haven aan het Reitdiep. Hier past een tweetal horecavestigingen bij met een buurtverzorgend en of toeristisch-maritiem karakter. Een terras met een hoogwaardige kwalitatieve uitstraling zou hier zeker bijdragen aan het succes van het gebied.

2.7.2. Horeca in wijkwinkelcentra

In de wijkwinkelcentra is behoefte aan specifieke, winkelondersteunende horeca. Er is al jaren een trend waarneembaar waarbij de detailhandel (maar ook dienstverlening) horeca-activiteiten ontplooit om het winkelbezoek aantrekkelijker te maken en de verblijfsduur te vergroten. In winkelcentra beperkt zich dat hoofdzakelijk tot bakkerijen. Andere horeca zoals restaurants en buurtcafés richten zich voornamelijk op avondpubliek. Wij zijn van mening dat meer daghoreca-activiteit de aantrekkelijkheid en gastvrijheid van winkelcentra kan verhogen. Binnen de nieuwe contouren van de semi-horecaregeling willen we die horecamogelijkheden in wijkwinkelcentra verruimen.

2.7.3. Horeca op specifieke (traffic-)locaties

Horeca op deze locaties biedt een kwalitatieve impuls aan het functioneren van de aan- en afreisplekken in en rond de stad. Dit doen zij door de mogelijkheid te bieden nog even snel iets te eten of drinken aan te bieden, maar ook door het vergroten van de sociale veiligheid.

Voor het *Hoofdstation* geldt dat uitbreiding binnen de bestaande bebouwing mogelijk is. Er worden hier pas na 2020 echte ontwikkelingen verwacht zodat nu nog niet is in te schatten wat de juiste mix van functies wordt.

De *transferia en P+R-locaties* rond de stad Groningen hebben baat bij horeca op maat, eventueel in combinatie met een kleinschalige 'to go-achtig' supermarktconcept. Ook *benzinstations* (met bijbehorende winkel) kunnen gezien worden als een traffic-locatie. Op grond van artikel 22 van de Drank- en Horecawet is verkoop van alcoholhoudende drank hier niet toegestaan. Een horecafunctie in deze detailhandelbestemming is niet wenselijk. Wel is semi-horeca op deze plekken een mogelijkheid.

Onderstaand doen we voorstellen voor de ontwikkeling van de horecabedrijvigheid op een aantal specifieke (traffic-)locaties: Sontplein en omgeving, Kardingse, Europapark, Driebond, Westpoort, Meerstad en Zernike.

Sontplein en omgeving

Het Sontplein kent een bijzondere plaats in het winkellandschap van Groningen. Hier zijn grootschalige winkelformules mogelijk gemaakt die vanwege hun omvang niet meer in de binnenstad passen. Ook treffen wij hier fastfood-formules aan van internationale ketens. Binnen het bestemmingsplan van de Kop van Oost is horecavestiging mogelijk. Voor de toekomst van het Sontplein willen we horeca als

Raadsvoorstel - Horecanota Groningen 2011-2015.gr11.2731257

onderdeel van grootschalige winkelformules mogelijk maken. Ook is er ruimte voor nog één vestiging van een zelfstandig horecabedrijf.

Kardinge

Als hét leisurecentrum van Groningen kent Kardinge een groot aantal bedrijven dat horeca exploiteert ter ondersteuning van haar bedrijfsvoering. Dit huwelijk is gezond en maakt onverbreekelijk deel uit van de 'leisure beleving' van de consument. We staan nieuwe bedrijven dan ook toe horeca als onderdeel van de bedrijfsvoering te exploiteren. Ruimte voor zelfstandige horeca is er in ieder geval nog voor twee bedrijven: één bij het Zilvermeer en één op de transferiumlocatie.

Europapark

Horeca als onderdeel van het Europapark is absoluut levensvatbaar. Zowel plaatselijk verzorgend als met een regionaal aantrekkelijk karakter zijn horecavestigingen hier gewenst. De mogelijkheden die het bestemmingsplan biedt zijn nog niet uitgeput; vestigingen daarboven zullen beoordeeld moeten worden naar de toegevoegde waarde van het initiatief in relatie tot het functioneren van het Europapark als totaalgebied.

Driebond en de route naar Meerstad

Voor het bedrijvenpark Driebond is behoefte aan een zelfstandige horecavestiging ter ondersteuning van de bedrijvigheid. Een plaats waar afspraken gemaakt kunnen worden onder het genot van een hapje en drankje (we denken hierbij niet aan fastfood) is belangrijk voor het vestigingsklimaat op het terrein. Mocht een ontheffing van het bestemmingsplan hiervoor mogelijk zijn dan willen we deze mogelijkheid bieden. Binnen de visie Eemskanaalzone is horeca genoemd als één van de vormen van bedrijvigheid die kunnen bijdragen aan een sociaal veilige route naar Meerstad. Hier creëren wij dan wel ruimte voor fastfood alsook voor concepten die op andere plaatsen in de stad moeilijker te realiseren zijn.

Westpoort

Wat voor Driebond geldt, geldt in gelijke mate voor Westpoort. In principe is de grond gereserveerd voor business to business bedrijven maar als er ruimte is, zou horeca een goede toevoeging zijn.

Meerstad

Hoewel strikt genomen niet op het grondgebied van de gemeente Groningen gelegen, is de ontwikkeling van Meerstad (en dan met name het centrumgebied) wel degelijk van invloed op het aanbod van horecavoorzieningen voor Stadgers.

In het centrumgebied van Meerstad is een groot winkelcentrum voorzien met een kwaliteit die een regionale uitstraling zal hebben. Door de ligging aan het meer draagt de vestiging van zelfstandige horeca hier bij aan het totaalaanbod van horecavoorzieningen in de stad. Uitwerking van aantallen en verschijningsvormen zal plaatsvinden in het bestemmingsplan van het gebied.

Zernike

Dit gebied huisvest een belangrijk deel van de RUG en de Hanzehogeschool. De bedrijvigheid is hieraan gelieerd. De horeca is gericht op de bezoekers en gebruikers van dit gebied en dat willen we zo houden.

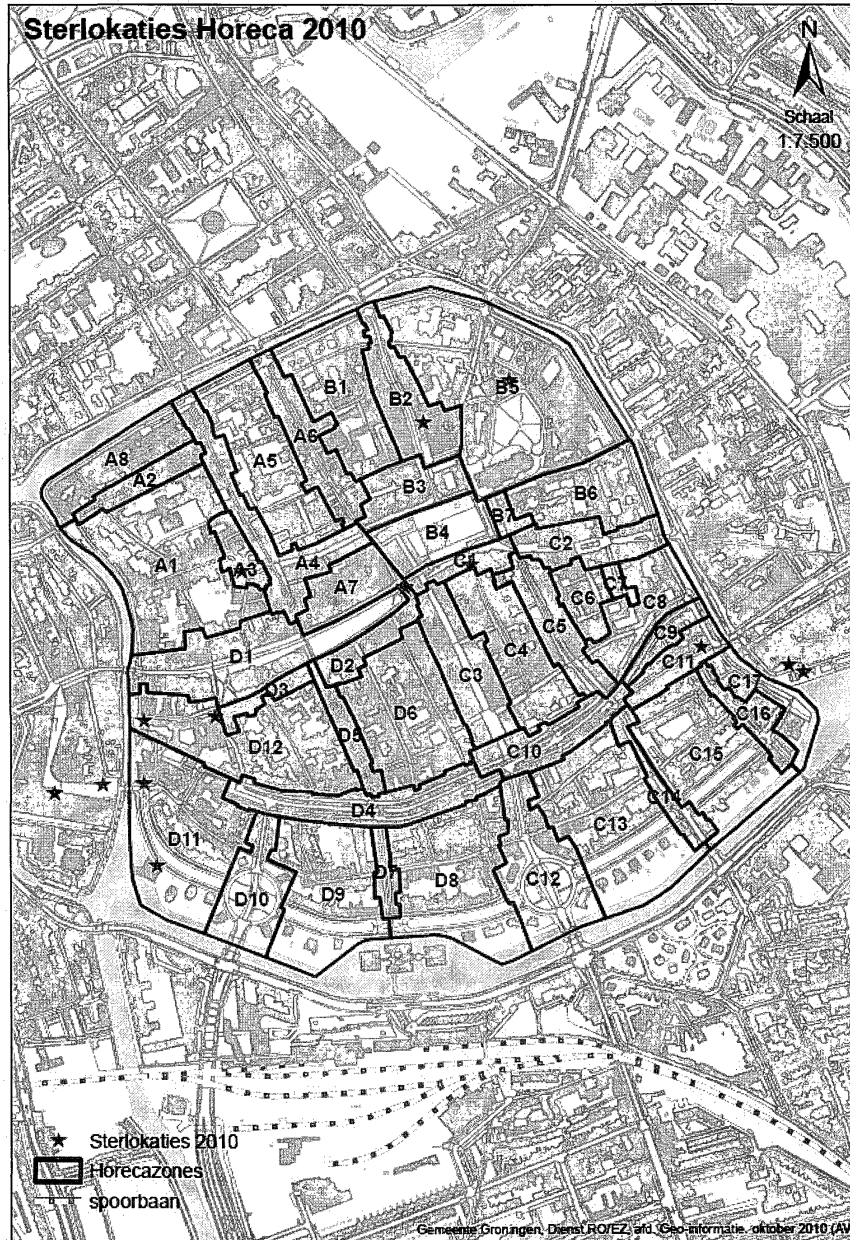
Raadsvoorstel - Horecanota Groningen 2011-2015.gr11.2731257

Samenvattend overzicht ontwikkelingsgebieden en sterlocaties in oude en nieuwe staat:

Sector	adres	Actie 2005-2010	Actie 2010-2015	type
A1	Turftorenstraat 26, huiskamerrestaurant	Geen plan ingediend	Vervalt	
A3	Grote Kromme Elleboog 18-20		Pand opnemen als sterlocatie categorie 1 maar niet in SvH (onthefing blijft noodzakelijk)	Ster
A6	Oude Boteringestraat 19	Ingevuld met Hanzesociëteit		Ster
A8	Noorderhaven 62, Oude Havencafé	Heeft nu woonbestemming	Vervalt	Ster
B	Noordzijde Grote Markt, winklondersteunende horeca	Geen plan ingediend	In afwachting van planvorming	
B	Oostzijde Grote Markt, allerlei categorieën horeca	Geen plan ingediend	In afwachting van planvorming	
B2	Oude Ebbingestraat 25, vm SNS		Opnemen in SvH categorie 2.2	Ster
B5	Martinikerkhof 23, vm Radio en TV Noord	Planvorming gestart	Planvorming gaat door (hotel + restaurant)	Ster
C1	Gelkingestraat 1, Amusino		Pand opnemen als sterlocatie in SvH categorie 2.2	Ster
C2	Poelestraat herijking Images en Club 29 + 3 nieuwe bedrijven	Is gerealiseerd op 1 na	Mogelijkheid Poelestraat 38 als 2.2 blijft	
C6	Peperstraat, 3 panden bovenverdiepingen	Allemaal ingevuld	Categorie Peperstraat 12, vm Contini, ophogen naar 1.2	
C9	Gedempte Kattendiep	Realiseren (tijdelijke Ramblas)	Bekijken of Ramblas toch permanent kan. Meewerken aan onthefingen voor nummers 11, 17-19	
C10	Gedempte Zuiderdiep, sterlocatie De Faun + Weeva + postkantoor op nummer 19	Weeva is restaurant, De Faun wordt weer winkel en nummer 19 is ingevuld met restaurant Seizoen		Ster
C11	Steenilstraat, verruiming voor winklondersteunende horeca	mogelijkheden geschapen, worden in 2010 ingevuld op nummers 13 en 28	Steenilstraat 50 opnemen als sterlocatie categorie 2.2 +	Ster

Raadsvoorstel - Horecanota Groningen 2011-2015.gr11.2731257

		(ijs en koffie/thee)	zodrig meewerken aan ontheffingen tbv entree vanaf Damsterdiep	
D2	Vismarkt 2 sterlocaties	Foriscomplex ingevuld met Zomers en Wagamama Vanilia niet ingevuld	Vanilia blijft staan	Ster
D3	Munnekeholm 4, Clubhuis voor Doven	Met ontheffing verleend	Opnemen in SvH	
D4	Hoekpand Gedempte Zuiderdiep 90, Ubbo Emmiusstraat	Ingevuld met Subway		Ster
D5	Folkingestraat	Bestaande mogelijkheden ingevuld conform SvH		
D6	Nieuwstad	Mogelijkheden voor uitbreiding mini 'Reeperbahn' niet benut	Mogelijkheden blijven in stand	
D9	Ubbo Emmiusingel, Huize Tavenier	Is kantoor geworden	Vervalt in SvH omdat horeca-ontwikkelingen niet zijn te verwachten. Evt wel meewerken aan ontheffing	Ster
D11	Zuiderhaven, Roeivereniging De Hunze Kleine Der A, Museumdepot	In afwachting van planvorming	Beiden aanhouden als sterlocatie categorie 2.2 voor De Huzne is ontheffing nodig	Ster
D12	Kleine Der A, Pomphuisje Munnekeholm postkantoor	In afwachting van planvorming	Beiden nu in afwachting van planvorming waarbij postkantoor als 2.2 wordt toegevoegd aan SvH	Ster
Buiten de Diepenring	Westerkade 24 + pleintje Dak Westerhaven Oosterhaven/Oosterkade Lijnbaanstraat 2/2a		Bevorderen initiatieven horeca + terrassen aan het water	Ster

Hoofdstuk 3. Juridisch kader horecabeleid

In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van alle lokale en landelijke regels en wetten die rondom de horeca een rol spelen. Eerst wordt ingegaan op landelijke wet- en regelgeving. Daarna volgt een uiteenzetting van de belangrijkste lokale regels.

3.1. LANDELIJKE REGELGEVING

3.1.1. Drank – en Horecawet (DHW)

De Drank- en Horecawet schept randvoorwaarden voor een verantwoorde distributie van alcohol in de samenleving en bevat regels voor zowel verstrekkers van alcohol als voor overheden. De Drank- en Horecawet bepaalt dat het schenken van alcoholhoudende drank in de horeca en de verkoop van sterke drank in slijterijen **vergunningplichtig** is. Voor de verkoop van zwakalcoholica voor gebruik elders dan ter plaatse, zoals in winkels, is geen vergunning vereist.

De Drank- en Horecawet regelt de verstrekking van alcoholhoudende drank vanuit een sociaalhygiënische en sociaal-economische optiek. In de wet zijn met name kwalitatieve eisen ten aanzien van de ondernemer en leidinggevenden opgenomen. De wet biedt op dit punt geen enkele beleidsvrijheid. Indien de ondernemer en de leidinggevende voldoen aan de in de wet gestelde eisen die betrekking hebben op vakbekwaamheid, betrouwbaarheid en de inrichting van het pand, dan *moet* de drank –en horecavergunning worden afgegeven¹¹. Met andere woorden: de vergunning is een *gebonden beschikking*.

In 2000 is de Drank- en Horecawet gewijzigd. De nieuwe en/of gewijzigde bepalingen hebben met name betrekking op alcoholmatiging en preventie van misbruik. Verstrekkers van alcoholhoudende dranken zijn bijvoorbeeld verplicht om aan de hand van een leeftijdsdocument vast te stellen of de vereiste leeftijd van 16 (voor zwakalcoholhoudende dranken) en 18 (voor sterke drank) is bereikt. De verstrekker is ook verplicht in zijn bedrijf melding te maken van deze leeftijdsgrenzen. Verder is de verkoop van alcohol in niet-levensmiddelenzaken en tankshops verboden en heeft de gemeente de mogelijkheid om de verkoop van alcohol in bijvoorbeeld supermarkten en snackbars tijdelijk (in een bepaald gebied) te verbieden, bijvoorbeeld rondom risicovolle voetbalwedstrijden.

Sportkantines en andere niet-commerciële inrichtingen zijn op grond van de Drank- en Horecawet verplicht om met huisregels te werken waarin onder andere moet worden opgenomen op welke tijden alcohol wordt verstrekt.

In de Drank- en Horecawet is in artikel 35 tevens een ontheffingsmogelijkheid voor het vergunningvereiste opgenomen. Dit artikel geeft aan dat de burgemeester op aanvraag ontheffing kan verlenen voor de verstrekking van zwak-alcoholhoudende drank. Het gaat daarbij om bijzondere gelegenheden van zeer tijdelijke aard (bijvoorbeeld een festival, culturele manifestaties, enz.) voor een aaneengesloten periode van ten hoogste twaalf dagen, mits de verstrekking geschiedt onder onmiddellijke leiding van een

¹¹ Tenzij de Wet BIBOB van toepassing is. (zie hoofdstuk 3.1.6)

Raadsvoorstel - Horecanota Groningen 2011-2015.gr11.2731257

persoon die voldoet aan de eisen zoals deze in artikel 8 (lid 2 en 4) van de DHW zijn opgenomen (> 21 jaar, geen slecht levensgedrag, enz).

Naar verwachting zal in 2012 een nieuwe Drank- en Horecawet van kracht worden. De voorgestelde wijzigingen in de wet richten zich vooral op vereenvoudiging van het vergunningstelsel, de aanpak van (overmatig) alcoholgebruik onder jongeren en nieuwe verordenende bevoegdheden voor de gemeenten.

Het betreft o.a. de volgende wijzigingen:

- De vergunning komt voortaan op naam van het bedrijf of de ondernemer
- Een nieuwe leidinggevende hoeft nog slechts te worden gemeld
- Bepaalde niet operationele leidinggevendenden hoeven geen Verklaring Sociale Hygiëne meer te hebben.
- Gemeenten mogen toegangsleeftijden koppelen aan de sluitingstijden.
- Gemeenten kunnen prijsacties in een verordening regelen.
- Introductie van het instrument schorsing van de vergunning (tijdelijke sluiting).
- Minimum en maximum sancties voor ondernemers die voor de derde maal in een jaar alcohol aan jongeren onder de 16 jaar verkopen.
- Strafbbaarstelling jongeren onder de 16 jaar die in de openbare ruimte of in een horecabedrijf in het bezit zijn van alcohol.
- Gemeenten mogen gemeentelijk toezichthouders aanwijzen voor toezicht op naleving van de DHW.
- De burgemeester wordt aangewezen als het bevoegd gezag voor toezicht op naleving van de DHW.

3.1.1.a Paracommercie

Artikel 4 van de Drank- en Horecawet bepaalt dat alle rechtspersonen, niet zijnde naamloze vennootschappen of besloten vennootschappen, in beginsel paracommerciële instellingen zijn indien deze instellingen zich richten op activiteiten van recreatieve, sportieve, sociaal-culturele, educatieve, levensbeschouwelijke of godsdienstige aard. Uit deze bepaling kan worden afgeleid dat verenigingen en stichtingen die zich richten op de genoemde activiteiten in beginsel aangemerkt worden als paracommerciële instellingen. Als gevolg van het bepaalde in dit artikel dient het College van Burgemeester en wethouders bij de verlening van horecavergunningen aan genoemde niet-commerciële instellingen te waken tegen mogelijke oneerlijke concurrentie. Om oneerlijke concurrentie met de commerciële horeca tegen te gaan heeft de gemeente voorwaarden en beperkingen vastgesteld die kunnen worden verbonden aan een horecavergunning voor een paracommerciële instelling. Daarover meer in hoofdstuk over de lokale regelgeving.

3.1.2. Besluit eisen Inrichtingen Drank- en Horecawet (AmvB)

In dit besluit zijn eisen opgenomen die, op grond van artikel 10 van de Drank- en Horecawet, in het belang van de sociale hygiëne aan horecabedrijven worden gesteld. Het betreft in dezen o.a. de onderverdeling van de inrichting in lokaliteiten, minimale maten, aanwezigheid van toiletvoorzieningen c.a. Naast de eisen zoals deze in dit besluit voor horeca-inrichtingen gelden, is ook het Bouwbesluit van belang. Hierin zijn algemene bouwtechnische-/ veiligheids-eisen met betrekking tot bouwwerken opgenomen.

3.1.3. Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (Barim)

Voor horecabedrijven geldt de Wet milieubeheer (Wm). De Wm beoogt gevaar, schade en hinder vanuit een inrichting te voorkomen en milieubelasting zoveel mogelijk te beperken. Dit is met name relevant voor geluidsoverlast, afvalstoffen, afvalwater, lucht (stankoverlast), energieverbruik, leefbaarheid en duurzaamheid.

De Wet milieubeheer maakt onderscheid in vergunningplichtige bedrijven en meldingplichtige bedrijven. In Groningen zijn geen vergunningplichtige bedrijven met horeca als hoofdfunctie. Er is een klein aantal vergunningplichtige bedrijven, waarbij horeca een nevenfunctie heeft (b.v. Kardinge).

Vrijwel alle horecabedrijven in de stad vallen onder het Barim (het besluit heeft een bredere werking dan alleen horeca). Het besluit bevat een groot aantal standaard voorschriften. Deze zijn algemeen geldend en werken rechtstreeks op de inrichting. Deze bedrijven kunnen volstaan met een melding aan de gemeente.

De afhandeling van meldingen, vergunningaanvragen en de handhaving daarvan vindt plaats door de Milieudienst.

Melding

De ondernemer is verplicht zich te melden bij de gemeente, uiterlijk 4 weken voordat zij met de activiteiten starten. De ondernemer geeft via de melding aan wat de aard en het karakter is/wordt van zijn bedrijf. Op basis hiervan wordt beoordeeld of de activiteit zondermeer uitgevoerd mag worden of dat bijvoorbeeld een akoestisch onderzoek nodig is. Als een bedrijf aangeeft dat door de bedrijfsactiviteiten het muziekniveau boven een bepaald niveau komt, dan wordt een akoestisch onderzoek verlangd. De ondernemers is zelf verantwoordelijk voor het (laten) uitvoeren van een dergelijk akoestisch onderzoek.

Geluid

Reguliere horeca-activiteiten: zoals vastgelegd in de Wet Milieubeheer en het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (Barim) wordt onderscheid gemaakt tussen de dag-, avond- en nachtperiode. 's Avonds en 's nachts mag er nauwelijks muziekgeluid hoorbaar zijn op straat of in aangrenzende woningen.

Een afzonderlijk uitgevoerd akoestisch onderzoek naar de geluidsisolatie waarde van het gebouw waarin de horecaonderneming is gevestigd levert inzicht op over de mate waarin aan de geluidnormen van het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer kan worden voldaan. Een akoestisch onderzoek kan opgelegd worden bij nieuwe bedrijven of n.a.v. klachten.

Het besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer biedt de mogelijkheid maatwerkvoorschriften op te leggen. maatwerkvoorschriften zijn specifieke inrichtingsgebonden voorschriften (maatwerk). Op grond van de resultaten van akoestisch onderzoek kunnen *maatwerkvoorschriften* worden opgelegd om te bereiken dat aan de normen van het Besluit wordt voldaan. Deze kunnen bestaan uit:

- gedragsvoorschriften zoals het gesloten houden van ramen en deuren,
- verplicht installeren van een geluidbegrenzer en het afstellen daarvan op een toegestaan geluidniveau, op basis van een maximaal toegestaan binnengeluidsniveau (op basis van geluidmetingen),
- een verbod op levende muziek.

Raadsvoorstel - Horecanota Groningen 2011-2015.gr11.2731257

Als er in het verleden vergunningen zijn verleend met daarin voorschriften ter voorkoming van geluidoverlast, dan gelden die voorschriften nu veelal nog als maatwerkvoorschrift.

3.1.4. **Bouwbesluit, Gebruiksbesluit en Wabo**

Op het gebied van de brandveiligheid gelden voor bouwwerken – en dus alle horecapanden – bepalingen uit het Bouwbesluit, het Besluit brandveilig gebruik bouwwerken (kortweg: Gebruiksbesluit) en de Wabo.

Bouwbesluit

De bepalingen uit het Bouwbesluit moeten in acht worden genomen tijdens eventuele bouwactiviteiten in het pand of natuurlijk bij de nieuwbouw van een horecapand. Vergunningaanvragen worden getoetst op brandveiligheidsaspecten. Voor een bestaand pand gelden de regels van het Bouwbesluit zoals deze gesteld worden onder de kopjes: “bestaande bouw”.

Gebruiksbesluit

Het Gebruiksbesluit voorziet in de brandveiligheidsvoorschriften, waaraan men zich tijdens het gebruik van het horecapand moet houden. De Woningwet schrijft voor, dat gemeenten voorschriften over brandveilig gebruik van bouwwerken moeten opnemen in de gemeentelijke bouwverordening. Deze voorschriften verschilden in het verleden per gemeente. Het Gebruiksbesluit dat op 1 oktober 2008 in werking trad, heeft de voorschriften voor het brandveilig gebruik van bouwwerken op landelijk niveau uniform gemaakt, zodat in alle gemeenten dezelfde brandveiligheidseisen gelden en meer rechtsgelijkheid bij het brandveilig gebruik van bouwwerken is ontstaan. De brandveiligheidsvoorschriften voor het gebruik zijn voor de stad Groningen nu dus te vinden in het landelijke Gebruiksbesluit en niet meer in de gemeentelijke bouwverordening.

Het Gebruiksbesluit kent 3 situaties:

- gebruiksvergunningplichtig gebruik
- gebruiksmeldingplichtig gebruik
- algemeen gebruik (er moet worden voldaan aan algemene voorschriften)

Het aantal categorieën bouwwerken dat vergunningplichtig was, is in het Gebruiksbesluit verminderd. Zo bestond bijvoorbeeld een vergunningplicht voor een bouwwerk waarin meer dan 50 personen in konden verblijven. In het Gebruiksbesluit is bepaald dat deze bouwwerken nu ‘slechts’ meldingplichtig zijn.

De gebruiksvoorschriften van het Gebruiksbesluit maken geen onderscheid tussen nieuwbouw en bestaande bouwsituaties. Dit komt omdat deze voorschriften grotendeels afkomstig zijn uit de bouwverordening en die kende dat onderscheid ook niet. De achtergrond hiervan is dat de “mensveiligheid” (veilig kunnen vluchten en veilig kunnen optreden door de brandweer) in bestaande en in nieuwbouw gelijkwaardig moet zijn.

Wabo

Op 1 november 2010 is de Wet algemene bepalingen omgevingsvergunning (hierna: Wabo) in werking getreden. De Wabo regelt de omgevingsvergunning. De omgevingsvergunning is één geïntegreerde vergunning voor bouwen, wonen, monumenten, ruimte, natuur en milieu. Met de omgevingsvergunning zijn de diverse van toepassing zijnde voorschriften beter op elkaar afgestemd.

De vergunning voor het brandveilig gebruik valt onder de Wabo en in het Besluit Omgevingsrecht (kortweg: BOR) staat in artikel 2.2 beschreven welke bouwwerken vergunningplichtig zijn.

De omgevingsvergunningen voor brandveilig gebruik zijn, zoals al aangegeven, in aantal zeer sterk afgenomen. Hiervoor in de plaats zijn de gebruiksmeldingen gekomen die gekoppeld zijn aan een aantal uniforme gebruikseisen. Alleen horecagelegenheden waar bedrijfsmatig overnachting wordt geboden aan meer dan 10 personen zullen nog een omgevingsvergunning voor brandveilig gebruik moeten hebben. De rest van de horeca is gebruiksmeldingplichtig als het pand geschikt is voor meer dan 50 personen. De Gebruiksmelding valt niet onder de Wabo en er is geen leges voor verschuldigd.

Vooruitblik wetgeving

Per 1 januari 2012 worden het Bouwbesluit 2003 en het Gebruiksbesluit samengevoegd tot het Bouwbesluit 2012. VROM streeft bij al deze veranderingen naar een vermindering van het aantal regels en het verlagen van de lastendruk.

3.1.5. Wet op de Kansspelen

Voor de aanwezigheid van een speelautomaat in een horecagelegenheid is een vergunning vereist. Onderscheid moet worden gemaakt tussen *behendigheidsautomaten* en *kansspelautomaten*. Een behendigheidsautomaat is een speelautomaat waarbij het spelresultaat uitsluitend kan leiden tot een verlenging van de speluur of gratis spelen waarbij het spelproces door de speler kan worden beïnvloed. Alle andere speelautomaten zijn kansspelautomaten.

Het aantal en soort speelautomaten dat in een inrichting geplaatst mag worden is afhankelijk van het soort inrichting. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen *laagdrempelige* inrichtingen (cafeteria's / snackbars, cafés en restaurants waar bijvoorbeeld regelmatig wordt gedanst of waar livemuziek staat geprogrammeerd zodat daarmee een zelfstandige stroom van bezoekers wordt getrokken) en *hoogdrempelige* inrichtingen (café's, restaurants die zich houden aan de vereiste menusamenstelling).

Op 1 juni 2000 is een wijziging van de Wet op de Kansspelen, en het daarbij behorende Speelautomatenbesluit 2000, in werking getreden. Op grond van deze regelgeving en op grond van de *Groninger Kansspelverordening* geldt dat de burgemeester voor *hoogdrempelige* inrichtingen nog voor maximaal twee kansspelautomaten een vergunning kan/mag afgeven. Voor *laagdrempelige* inrichtingen mogen geen vergunningen voor kansspelautomaten worden afgegeven, maar mogen uitsluitend behendigheidsautomaten worden opgesteld.

We wachten al een tijd op een vernieuwde Wet op de Kansspelen. Een nieuwe wet betekent wijzigingen in de regelgeving. Op dit moment is het nog niet zeker wat voor wijzigingen worden doorgevoerd maar verwacht wordt dat bijvoorbeeld samengestelde inrichtingen (inrichtingen met zowel een hoogdrempelig als een laagdrempelig gedeelte) niet meer in aanmerking gaan komen voor een aanwezigheidsvergunning kansspelautomaten.

3.1.6. Wet Particuliere Beveiligingsorganisaties.

In de Wet particuliere Beveiligingsorganisaties en Recherchebureaus zijn de waarborgen opgenomen voor de betrouwbaarheid van het personeel van beveiligingsorganisaties en recherchebureaus. De beveiligingsorganisaties zijn verplicht om de werkzaamheden af te stemmen met de politie en te zorgen voor een duidelijke presentatie van de activiteiten aan opdrachtgevers en burgers.

Ook de horecaportier valt onder deze wetgeving. Het naleven van genoemde wet moet de veiligheid bevorderen van ondernemers, medewerkers en gasten. De Wet Particuliere Beveiligingsorganisaties en Recherchebureaus stelt de volgende eisen aan horecaportiers:

- hun antecedenten dienen (na screening door de politie) in orde te zijn;
- zij dienen in het bezit te zijn van een legitimatiebewijs dat is uitgerekt door de korpschef van de Regiopolitie Groningen;
- zij dienen in het bezit te zijn van een op naam gesteld vereist diploma;
- hun werkgever (de beveiligingsorganisatie of het horecabedrijf) dient in het bezit te zijn van een vergunning van het Ministerie van Justitie.

3.1.7. Wet BIBOB (Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het Openbaar Bestuur)

Sinds 2004 is in de gemeente Groningen de Wet BIBOB van toepassing op alle vergunningaanvragen horeca (exploitatievergunningen en vergunningen DHW). De Wet BIBOB biedt de gemeente de mogelijkheid om een bijdrage te kunnen leveren aan de preventie en bestrijding van georganiseerde criminaliteit en het beschermt de gemeente tegen het risico dat het ongewild criminele activiteiten faciliteert. Horecavergunningen kunnen geweigerd of ingetrokken worden indien er sprake is van ernstig gevaar dat de vergunningen gebruikt worden voor het plegen van strafbare feiten of het witwassen van geld. Ter beoordeling van de mate van dat gevaar moeten door de vergunningaanvrager vragen beantwoord worden die zich richten op o.a. de bedrijfsstructuur en de financiering van het bedrijf.

Alvorens toepassing te geven aan een weigerings- of intrekingsgrond o.g.v. de Wet BIBOB onderzoekt de gemeente eerst of weigering of intrekking van de vergunning ook plaats kan vinden op grond van de Algemeen Plaatselijke Verordening of de Drank- en Horecawet.

3.2. LOKALE REGELGEVING

3.2.1. Bestemmingsplan.

Op grond van de Wet op de Ruimtelijke Ordening heeft de gemeenteraad de plicht/ bevoegdheid om voor zijn gebied bestemmingsplannen vast te stellen. Binnen de gemeente Groningen geldt een groot aantal bestemmingsplannen. In het kader van deze Nota is voornamelijk het bestemmingsplan Binnenstad Groningen 1995 van belang. Dit bestemmingsplan geldt (globaal) voor het gebied binnen de diepenring. Met betrekking tot de diverse functies is de binnenstad ingedeeld in diverse zones (straatwanden). Daarin is aangegeven hoeveel procent van de "straatwandlengte" is opengesteld voor (o.a.) de functie horeca. De gehanteerde systematiek sluit aan bij die van de APVG. Dat wil zeggen dat de meest belastende horeca niet in de directe omgeving van woonfuncties wordt toegestaan. In zijn algemeenheid kan gezegd worden dat in de

winkelgebieden de horeca ondersteunend aan de detailhandelsfunctie dient te zijn en binnen de uitgaansgebieden meer diverse/ zwaardere horecavormen zijn toegestaan. Voor de bestemmingsplannen die gelden buiten de diepenring gelden andere normen. Veelal zal het ook hier om winkelondersteunde horeca gaan dan wel om buurtkroegen welke reeds lang in de wijken gevestigd zijn. Er is overigens een start gemaakt met de vernieuwing van het bestemmingsplan voor de binnenstad. Op welke wijze het bestemmen van diverse functies geregeld zal worden is nu onderwerp van onderzoek en startbesprekingen. Aangezien het een bestemmingsplan betreft voor de hele binnenstad, een gebied waarbinnen allerlei functies zijn gehuisvest en waar de verschillende en ook tegenstrijdige belangen groot zijn, zal het actualiseren ervan een tijdrovende onderneming betekenen. In deze nota willen we alle belanghebbenden nu al wijzen op de toekomstige inspraakmogelijkheden.

3.2.2. Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Groningen (APVG) 2009

3.2.2.1. *Exploitatie horecabedrijf*

In artikel 2:27 van de APVG 2009 is bepaald dat het verboden is een horecabedrijf te exploiteren zonder vergunning van de burgemeester. De burgemeester weigert de exploitatievergunning als vestiging van het horecabedrijf in strijd is met het geldende bestemmingsplan. De burgemeester *kan* de vergunning weigeren wanneer naar zijn oordeel de woon- en leefsituatie in de omgeving van het te vestigen horecabedrijf en/of de openbare orde op ontoelaatbare wijze nadelig wordt beïnvloed wordt door de aanwezigheid van het horecabedrijf.

3.2.2.2. *Beperking verkoop sterke drank*

In artikel 2:28 APVG 2009 zijn enige beperkingen opgenomen ten aanzien van de verkoop van sterke drank. Verkoop van sterke drank mag bijvoorbeeld niet plaats vinden in een cafetaria, broodjeshuis, onderwijsinstelling, buurthuis, jeugdinstantie of op een camping.

3.2.2.3. *Nadere regels*

In artikel 2:29 APVG is geregeld dat burgemeester en wethouders nadere regels kunnen stellen over de exploitatie van horecabedrijven. Deze nadere regels zijn in de bijlage bij de APVG opgenomen met als doel het voorkomen van overlast in de binnenstad. Hiervoor is de binnenstad in zones ingedeeld, mede op basis van de historisch bepaalde situatie. Binnen deze zones is vastgelegd hoeveel van de diverse horecasoorten zijn toegestaan (maximumstelsel). Daarbij is de horeca ingedeeld in een aantal categorieën van zwaarte (belasting voor de omgeving) waarbij de zwaarste categorieën (discotheken) voornamelijk in de centrumstraten zijn toegestaan en de lichtere categorieën eveneens mogelijk zijn in of nabij “woonstraten”.

3.2.2.4. *Veiligheidsplan*

In artikel 2:30 APVG 2009 is vastgelegd dat bepaalde inrichtingen over een door de burgemeester goedgekeurd veiligheidsplan dienen te beschikken. In een aanwijzingsbesluit dat als bijlage bij de APVG is gevoegd wordt nader geregeld voor welke horecabedrijven deze verplichting geldt. Dat zijn:

- bedrijven behorend tot de in de ‘Nadere regels exploitatie horecabedrijven’ onderscheiden categorieën 1.1, 1.2, 1.3 of 2.1 en;
- ten aanzien waarvan geldt dat op enig moment gemiddeld meer dan 200 bezoekers aanwezig zijn in de inrichting.

3.2.3. Verordening beperking drankverstreking

In Groningen zijn elk jaar meerdere grootschalige evenementen. Tijdens deze bijzondere gelegenheden zijn zeer veel mensen in een beperkt gebied aanwezig op straat. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de overvolle Grote Markt en omliggend gebied tijdens Koninginnedag en -nacht.

Als negatief neveneffect constateren gemeentelijke diensten en de politie de afgelopen jaren een toename van grote hoeveelheden (kapot) glas en blikjes e.d. op straat. Wij vinden dat met name ongewenst voor de veiligheid van de bezoekers van deze evenementen, maar ook voor de medewerkers van politie en hulpverlenende diensten. Het komt ook steeds vaker voor dat mensen gewond raken door glasscherven. Daarnaast komt het voor dat glaswerk, blik, etc. op een 'verkeerde' manier wordt gebruikt in geval van uit de hand gelopen ruzies. Ook het aantal dagen dat nodig is om het glaswerk, blikjes, etc. op te ruimen en de kosten van het opruimen maken veel glas en blik op straat ongewenst.

De ervaring leert dat alcoholhoudende dranken in glas en blik veelal afkomstig zijn uit omliggende supermarkten, slijterijen, avond- en nachtwinkels, snackbars, etc. Bezoekers van het evenement doen eerst 'boodschappen' waarna ze de gekochte drank nuttigen in de binnenstad.

Om glas/blik op straat tijdens bijzondere gelegenheden te beperken is in 2009 de "Verordening beperking drankverstreking" ingevoerd. Deze verordening biedt de burgemeester de mogelijkheid om tijdens grootschalige evenementen, gedurende een bepaalde tijd en in een bepaald gebied, te verbieden dat er alcoholhoudende drank in glas en/of blik verkocht wordt.

3.2.4. Brandbeveiligingsverordening

De Brandbeveiligingsverordening valt niet onder het Gebruiksbesluit en niet onder de Wabo, omdat hij was gebaseerd op de Brandweerwet 1985 en deze structuur, ook nu de Brandweerwet is overgegaan in de Wet veiligheidsregio's, blijft bestaan. Op grond van de Wet veiligheidsregio's kan de inhoud van de Brandbeveiligingsverordening landelijk worden geregeld in een AMVB (zoals het Gebruiksbesluit), maar zo'n AMVB is er nog niet. De gebruikseisen in de Brandbeveiligingsverordening zijn nagenoeg gelijk aan de gebruikseisen uit het Gebruiksbesluit. De Brandbeveiligingsverordening is echter alleen van toepassing voor niet-bouwwerken, zoals tenten of hotelboten.

Hoofdstuk 4 LOKAAL BELEID

4.1. Vrije sluitingstijden

De gemeente Groningen kent sinds begin jaren negentig vrije sluitingstijden voor de horeca en zal dat beleid de komende jaren voortzetten. Op die wijze wordt voorkomen dat het uitgaande publiek gelijktijdig op straat komt te staan.

Op grond van de APVG (artikel 2:32) heeft de burgemeester wel de bevoegdheid om voor één of meer horecabedrijven een tijdelijk sluitingsuur vast te stellen indien hij dat uit oogpunt van openbare orde, veiligheid, zedelijkheid of gezondheid wenselijk acht.

4.2. Terrasbeleid

In de APVG 2009 is in artikel 2:27 de toestemming voor het exploiteren van terrassen in de openbare ruimte geregeld. Hierin is aangegeven dat een terras niet kan worden geëxploiteerd als een bedrijf niet beschikt over een exploitatievergunning. In de praktijk komt het er op neer dat de terrasbepalingen (voorwaarden en beperkingen) zijn opgenomen in de exploitatievergunning van het horecabedrijf. Er zijn in dat kader diverse soorten terrassen:

- gevelterrassen in de binnenstad
- terraseilanden in de binnenstad
- waterkantterrassen aan de diepenring
- gevelterrassen buiten de binnenstad
- eilandterrassen buiten de binnenstad.

Het terrasbeleid vond zijn grondslag voornamelijk in de nota's Ruimte voor Ruimte en Ruimte voor Ruimte Plus. In 2009 is de nota Herijking terrasbeleid vastgesteld met een latere aanvulling in 2010. In deze nota's is voor de stad aangegeven wat men voor ogen heeft met de inrichting van de openbare ruimte in het algemeen en met de invulling van de terrassen in het bijzonder. Voor de terrassen is bepaald welk meubilair er is toegestaan, waar ze mogen zijn en aan welke voorwaarden ze moeten voldoen qua openingstijden en minimale beschikbare ruimte. Binnen en aan de diepenring zijn winterterrassen mogelijk gemaakt op die plekken waar gevelterrassen zijn vergund. Ten behoeve van het roken op straat zijn aanvullende maatregelen getroffen. Ook zijn regels voor de opslag van terrasmeubilair vastgelegd en ontheffingsmogelijkheden daarvan. Tot slot is bepaald dat het gebied Astraat, Westerhaven en Westerkade tot de binnenstad behoort en is aan de ondernemers van de daar gevestigde horecazaken in een brief kenbaar gemaakt dat ze per juni 2012 moeten voldoen aan de bijbehorende terrasvoorwaarden zoals meubilaireisen en openingstijden.

In de zomer van 2011 is besloten tot invoering van een zgn. TWS-scenario (Tropisch Weer Scenario) voor terrassen. Dat houdt in dat bij heel warm weer de terrassen langer open mogen blijven.

Het terrasbeleid wordt, in het kader van de actualisering van de "Ruimte voor ruimte", na de zomer van 2011 geëvalueerd en geactualiseerd. Het nieuwe beleid zal in eind 2011/begin 2012 vastgesteld kunnen worden. Daarnaast werken we momenteel ook aan een beleidsvisie voor locaties voor terrassen aan het water van de Diepenring.

4.3. Precario

Precario is de belasting die door de gemeente wordt geheven voor het gebruik van gemeentegrond. Indien een terras is opgenomen in de exploitatievergunning wordt in de vergunning vermeld of het daarbij gaat om het gebruik van gemeentegrond, eigen grond

of beide. Het aantal vierkante meters gemeentegrond wordt gebruikt voor de berekening van de te betalen precario. Er wordt verschil gemaakt tussen terrassen binnen en buiten de diepenring. Het bedrag per vierkante meter wordt jaarlijks geïndexeerd en bedraagt in 2011 € 32,50 per jaar per m² buiten de diepenring. Binnen de diepenring is het tarief €40,05 per jaar per m².

4.4. Toeristenbelasting

De gemeente Groningen heeft sinds 2000 een Verordening Logiesbelasting. Deze verordening maakt het mogelijk dat in Groningen verblijvende gasten voor hun overnachting een bijdrage betalen. De belasting wordt in rekening gebracht bij exploitanten van hotels, pensions, e.d. Voor een overnachting in een hotel is de bijdrage € 3,30 per nacht; pension- en campinghouders € 1,60 per nacht.

De opbrengst van de toeristenbelasting heeft een tweeledige bestemming: een deel vloeit naar de algemene middelen en een deel heeft een bestemmingskarakter. De eerste bestemming is een gevolg van de opvatting dat ook niet-Groningers een bijdrage gevraagd kan worden in de kosten van openbare voorzieningen in de stad. Het bestemmingsdeel van de toeristenbelasting gaat naar Marketing Groningen.

4.5. Festiviteiten

De APVG kent een *festiviteitenregeling* (Afd. 4.1 APV jo. art. 2.2.1 Activiteitenbesluit). Deze geldt voor horecagelegenheden, incl. het reguliere terras. Tijdens 12 festiviteitendagen, waarvan jaarlijks 10 collectief worden vastgelegd en 2 individueel kunnen worden gekozen (na melding bij MD), mogen horecagelegenheden onbeperkt geluid produceren in afwijking van Wm en AMvB. Als eindtijd geldt 01.00 uur binnen de diepenring en 24.00 uur buiten de diepenring. Daarna geldt het reguliere regime weer.

4.6. Evenementen

Evenementenvergunningen worden verstrekt op grond van art. 2.19 APVG. De beleidsregels op basis van artikel 2.19 APVG zijn vastgelegd in de nota "Feesten in balans II, 2011". De vergunningverlening en de handhaving ervan is een taak van de Milieudienst.

Een horeca-ondernemer krijgt te maken met het evenementenbeleid, zodra hij op straat een evenement (mee) wil organiseren. Een activiteit binnen een horecagelegenheid of op zijn reguliere terras valt immers onder zijn reguliere horeca-activiteiten of onder het festiviteitenregime.

Het evenementenbeleid en het festiviteitenbeleid worden zoveel mogelijk op elkaar afgestemd, b.v. bij het vaststellen van de 10 collectieve festiviteitendagen. Dit geldt ook voor enkele normen van het evenementenbeleid:

- de maximumnormen voor geluid: 85 dB(A) en gedurende 7 dagen per jaar in de horeca-concentratiegebieden 90 dB(A)
- de eindtijden voor geluid, terrassen en tappunten op straat (mobiele taps): zie schema

Raadsvoorstel - Horecanota Groningen 2011-2015.gr11.2731257

Schema Eindtijden evenementen

	Dagen	Locatie	Eindtijd muziek	Eindtijd tappen/evenement
	Zondag tot en met woensdag	Binnenstad en Ossenmarkt, Westerhaven, Ebbingekwartier, Damsterdiepplein, Noorderplantsoen	00.00 uur	01.00 uur
	Zondag tot en met woensdag	Overige locaties buiten de diepenring	23.00 uur	00.00 uur
	Donderdag	Binnenstad	01.00 uur	02.00 uur
	Donderdag	Ossenmarkt, Westerhaven, Ebbingekwartier, Damsterdiepplein, Noorderplantsoen	00.00 uur	01.00 uur
	Donderdag	Overige locaties buiten de diepenring	23.00 uur	00.00 uur
	Vrijdag en zaterdag	Binnenstad Buiten de diepenring	01.00 uur 00.00 uur	02.00 uur 01.00 uur
Uitzonderingen:				
Collectieve festiviteitendagen		Binnenstad Buiten de diepenring	01.00 uur 00.00 uur	02.00 uur 01.00 uur
Noorderzon	Zondag tot en met donderdag	Noorderplantsoen	00.00 uur	01.00 uur
Viering Koninginnedag	Nacht van 29 op 30 april	Binnenstad	02.00 uur	02.00 uur
KEI-week	Tijdens evenement	Binnenstad	01.00 uur	02.00 uur
Gideon festival	Tijdens evenement	Terrein Gideonfestival	00.00 uur	01.00 uur

Op donderdag, vrijdag en zaterdag geldt voor de binnenstad de eindtijd voor muziekgeluid van 01.00 uur. Buiten de diepenring geldt afhankelijk van de dag van de week en de locatie waar het evenement plaatsvindt een eindtijd voor geluid van 23.00 u of 24.00 uur. Zie hiervoor bovenstaand overzicht. In alle gevallen geldt dat het einde van de taptijd een uur later is dan de eindtijd voor muziek.

Een aantal dagen per jaar wordt afgeweken van de eindtijden. Bepaalde evenementen duren meerdere dagen en daardoor ook door de week. De horeca kent op grond van

Raadsvoorstel - Horecanota Groningen 2011-2015.gr11.2731257

regelgeving milieubeheer de zogenaamde collectieve festiviteitendagen. Op deze dagen geldt voor de horeca tot 01.00 uur 's nachts (binnen de diepenring) en tot 00.00 uur (buiten de diepenring) geen geluidslimiet. Jaarlijks worden tien collectieve festiviteitendagen vastgesteld door het college. Veelal wordt aangesloten bij feestdagen zoals Koninginnedag en Bevrijdingsdag. Omdat het op deze dagen toch al feest is in de stad geldt, gelijk aan de collectieve festiviteitendagen, op deze tien dagen een afwijkende eindtijd van 00.00 uur (buiten diepenring) en 01.00 uur (binnen de diepenring).

Vanwege het unieke culturele aanbod en de landelijke uitstraling geldt voor Noorderzon ook de uitzondering van de eindtijden door de week, namelijk 24.00 uur voor geluid en 01.00 uur voor tappen. Gelet op de waardevolle bijdrage van de KEI-week en het Gideofestival aan het evenementenprogramma van Groningen geldt voor deze evenementen ook een uitzondering op de eindtijd. Gedurende de KEI-week geldt voor de evenementen van de KEI-week een eindtijd voor geluid van 01.00 uur (tappen 02.00 uur). Tijdens het Gideofestival geldt een eindtijd voor geluid van 24.00 uur (tappen 01.00 uur).

Het kan wenselijk zijn dat ook andere evenementen om diverse redenen een uitzonderingspositie verdienen. Er wordt een aantal criteria ontwikkeld om te kunnen bepalen of een evenement in aanmerking komt voor een uitzonderingspositie.

Koninginnenacht

Voor Koninginnenacht (doorgaans de nacht van 29 op 30 april) geldt een uitzondering van de eindtijden in de binnenstad. De eindtijden voor het muziekgeluid en het tappen is gelijk, namelijk 02.00 uur. In de horecabranche staat dit extra uur bekend als het uurtje van Wallage'.

Koninginnenacht wordt in Groningen doorgaans groots en uitbundig gevierd. Uitgaanspubliek komt in grote getale naar de binnenstad en in toenemende mate vinden ook steeds meer mensen uit de regio hun weg naar de stad. De avond en nacht voor Koninginnedag (29 april) is één van de drukst bezochte stapavonden in Groningen. Op Koninginnedag (30 april) komt veel publiek af op de vrijmarkten aan de singels. In de namiddag en avond is er vervolgens wederom veel (uitgaans)publiek in de stad. Naast de reguliere horeca exploitanten, die op 29 en 30 april veel buitentaps aanvragen, trekken ook een groot podium op de Grote Markt en meerdere kleine podia veel bezoekers. De beheersbaarheid van deze grote groepen mensen is een aandachtspunt.

Elk jaar zal naar aanleiding van de evaluatie bekeken worden of het "uurtje van Wallage" wordt gecontinueerd. Ook de eindtijd van Koninginnedag 30 april maakt onderdeel uit van de evaluatie.

De burgemeester heeft de mogelijkheid om voor een buitengewoon evenement één keer per jaar af te wijken van de vastgestelde eindtijden.

Op grond van een evaluatie wordt jaarlijks bepaald of de eindtijden van de koninginnenacht binnen de Diepenring verschoven wordt naar 02.00 uur. Dit besluit wordt bekendgemaakt in de Gezinsbode.

4.7. Paracommercie.

Aansluitend bij de limitatieve opsomming van onderwerpen die zijn opgenomen in artikel 4, tweede lid van de Drank- en Horecawet, worden aan horecaverunningen voor paracommerciële inrichtingen de volgende voorwaarden verbonden:

- a. Bijeenkomsten met een veelal feestelijk karakter die geen verband houden met de hoofddoelstelling van de stichting of vereniging, vallen buiten de werkingssfeer van de horecaverunning. Dat wil zeggen dat er gedurende bijeenkomsten van persoonlijke aard geen alcoholhoudende drank mag worden verstrekt in of vanuit de inrichting.
Voor zover deze bijeenkomsten tevens een zakelijk karakter hebben die direct verband houden met de activiteiten van de instelling, zoals het afscheid van de voorzitter van de vereniging, vallen deze niet onder het bereik deze bepaling.
- b. Het is niet toegestaan om op enige wijze de mogelijkheid tot het houden van bijeenkomsten van persoonlijke aard in of vanuit de inrichting openlijk onder de aandacht te brengen dan wel aan te prijzen.
- c. Alcoholhoudende dranken voor gebruik ter plaatse mogen alleen worden verstrekt gedurende de tijden die zijn vastgelegd in het , door Burgemeester en Wethouders goedgekeurd, alcoholbestuursreglement.
- d. Het alcoholbestuursreglement waarborgt dat de verstrekking van alcoholhoudende drank in de inrichting gedurende de openingstijden vanuit het oogpunt van sociale hygiëne te allen tijde plaatsvindt door op dit gebied gekwalificeerde personen.

Aan de horecaverunning van een stichting of vereniging worden de hierboven omschreven voorschriften in ieder geval *niet* verbonden, indiene stichting of vereniging op gelijke wijze en onder gelijke voorwaarden als een regulier horecabedrijf op de markt opereert.

Hiervan is sprake indien:

- De stichting of vereniging kan aantonen de laatste 10 jaar voor de vergunningsaanvraag geen directe dan wel indirecte subsidie te hebben ontvangen;
- De stichting of vereniging is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel en Fabrieken en in die zin heffingen afdraagt aan de Kamer van Koophandel en Fabrieken;
- De stichting of vereniging staat ingeschreven bij het Bedrijfschap Horeca en Catering in verband met de gebondenheid aan o.a. de horeca-CAO;
- Aangetoond kan worden (bijvoorbeeld middels een accountantsverklaring) dat alle leidinggevenden en werknemers in loondienst zijn en er derhalve de gebruikelijke inhoudingen plaatsvinden;
- De stichting te goeder trouw kan verklaren dat op geen enkele wijze gebruik gemaakt zal worden van vrijwilligers, ook niet op incidentele basis;
- Alle bestuursleden van de stichting voldoen aan de eisen gesteld in artikel 8 van de Drank- en Horecawet (bezit diploma Sociale Hygiëne, geen slecht levensgedrag etc.);
- De instelling belastingplichtig is en geen fiscale vrijstellingen geniet (zoals BTW, maar ook, voorzover van toepassing, vennootschapsbelasting);
- De onderneming wordt gedreven voor rekening en risico van de ondernemer (dus geen enkele NV of BV onder de stichting of vereniging; die worden als schijnconstructies beschouwd);
- De onderneming past binnen het ter plaatse vigerende bestemmingsplan;

Raadsvoorstel - Horecanota Groningen 2011-2015.gr11.2731257

- Er een reële huur- of pachtprijs, c.q. koopprijs is overeengekomen conform de marktwaarde, of er sprake is van een aangepaste prijs in relatie tot het primaire doel van de exploitatie.

Hoofdstuk 5 VEILIG UITGAAN

De gemeente wil dat het uitgaan in Groningen veilig is. Daarom is het bestrijden van uitgaansgeweld al jarenlang een prioriteit in het beleid van de gemeente. Uitgaansgeweld kan variëren van irritatie, verbale agressie, trekken en duwen tot strafrechtelijk te vervolgen gedrag. Het gaat daarbij niet alleen om incidenten in de openbare ruimte, maar ook in de horecagelegenheden en in de directe omgeving ervan.

In november 2001 werd tussen gemeente, horecaondernemers, politie en Openbaar Ministerie het convenant 'Veilig Uitgaan Groningen' afgesloten. Daarin waren de door de convenantpartners te nemen maatregelen vastgelegd om te zorgen dat het dat het uitgaansgebied veilig(er) werd. Die maatregelen hadden vooral betrekking op de volgende thema's: veilige inrichting en onderhoud uitgaanscentrum, toezicht, hinderlijk alcoholgebruik op straat, brandveiligheid en het vervolgingsbeleid. In 2007 werd het "Nieuw Actieplan Veilig Uitgaan" vastgesteld. Daarin is o.a. vastgelegd dat de maatregelen uit het in 2001 afgesloten convenant als structureel beleid zouden worden voortgezet. Verder werd de mogelijkheid om aan notoire lastpakken in het uitgaansgebied een gebiedsverbod op te leggen ingevoerd, werd het vechten op straat in de APV strafbaar gesteld en werd het Panel Deurbeleid ingesteld.

In 2009 is door het Onderzoeksbureau COT, Instituut voor Veiligheids- en crisismangement, in opdracht van de gemeente en de politie een strategische veiligheidsanalyse uitgevoerd van het uitgaansgeweld in de binnenstad. Het COT concludeerde dat het met de aanpak van het uitgaansgeweld goed gaat, dat de belangrijkste maatregelen zijn gerealiseerd, maar dat er nog wel een aantal verbeteringen mogelijk zijn. Het COT deed daartoe een aantal aanbevelingen. Mede op basis van de aanbevelingen zullen de komende periode de volgende aanvullende maatregelen nader worden uitgewerkt en ingevoerd:

- het toezicht door de politie zal voortaan uitgevoerd worden door zgn. openbare orde -teams;
- er zullen tijdens de stapavonden ook gemeentelijk toezichthouders worden ingezet;
- invoering van het concept "Bar Veilig in uw gemeente": dit betreft een aanbod aan horecaondernemers voor een training om de kans op agressie en geweld in hun bedrijf te verkleinen;
- meer aandacht voor de bestrijding van overlast door fietsen in het uitgaansgebied;
- invoering collectief lokaalverbod door de horecabranche;
- toepassing Voetbalwet voor notoire overlastveroorzakers;
- bevordering van het beleid "Geen 16, geen druppel" en strikte handhaving van de leeftijds grenzen bij verkoop van alcohol (zodra de nieuwe Drank- en Horecawet van kracht is);
- kijken naar de mogelijkheden voor het verplicht stellen van een wapenkluis;
- na incidenten met glas, waar mogelijk het gebruik van polycarbonaat verplicht stellen.
- onderzoek naar de mogelijkheden tot het verplicht stellen van een veiligheidsplan voor grote horecabedrijven buiten de diepening.

5.1. Panel Deurbeleid

Het Panel Deurbeleid Groningen is opgericht om het toegangsbeleid van de Groninger horeca te toetsen. Het panel onderzoekt klachten over vermeende onterechte weigeringen in de horeca. Het panel, waarin vertegenwoordigd zijn de horecabranche, de gemeente, de politie en het Meldpunt Discriminatie, komt hiertoe maandelijks bijeen.

Zodra een klacht bij het panel deurbeleid binnen is gekomen zal worden beoordeeld of deze klacht ontvankelijk kan worden verklaard. Een klacht is niet ontvankelijk wanneer de klacht niet binnen 5 dagen na de weigering is ingediend, of wanneer de klacht niet ziet op deurbeleid.

Wanneer een klacht ontvankelijk is bevonden, doet het panel onderzoek naar de klacht. Dit onderzoek geschied door middel van hoor en wederhoor en het eventueel bevragen van derden. Het panel zal op grond van het toegangsbeleid beoordelen of de klacht gegrond of ongegrond is. Het panel kan er ook voor kiezen de klacht af te doen door middel van bemiddeling. Als de klacht middels bemiddeling kan worden afgedaan, geeft het panel geen oordeel. Mocht bemiddeling niet slagen dan zal het panel alsnog op grond van het toegangsbeleid beoordelen of de klacht gegrond of ongegrond is. Het panel doet in ieder geval binnen 2 maanden uitspraak. Zowel de klager als het betrokken horecabedrijf wordt over de uitspraak geïnformeerd.

Als daartoe aanleiding is dient het panel het bedrijf van advies met betrekking tot aanpassing van het deurbeleid.

Bezoek voor meer informatie de website:
www.groningen.nl/deurbeleid

Hoofdstuk 6 Gemeentelijke loketten t.b.v. de horeca, vergunningen en procedures

6.1. Economische Zaken

De afdeling Economische Zaken bestaat onder meer uit accountmanagers die het aanspreekpunt vormen voor ondernemers. Het is de bedoeling dat de (startende) ondernemer niet zelf de weg hoeft te vinden binnen de gemeente maar dat de accountmanager als het 'entreeloket' fungeert. Naast de natuurlijke samenwerking met de andere gemeentelijke loketten is hierbij ook samenwerking gezocht met de Kamer van Koophandel en de Belastingdienst Ondernemingen. Horecaondernemers kunnen elke dinsdag tot en met vrijdag van 10.00 – 12.00 uur langskomen voor informatie en voor vergunningaanvragen op het horecaspreekuur. De horeca-accountmanagers hebben een coördinerende rol en stemmen waar nodig af met de bakoffice ten behoeve van de ondernemer zodat de tijdsinvestering door de ondernemer zo laag mogelijk wordt gehouden. Uiteraard kunnen buiten het spreekuur om ook individuele afspraken op maat worden gemaakt.

Overige ondernemers kunnen afspraken maken met accountmanagers van Economische Zaken via het eloket van onze website www.gemeente.groningen.nl zodat de ondernemer die afspraak doelgericht kan maken op een moment dat het goed uitkomt. Op dezelfde manier kunnen ook afspraken worden gemaakt met accountmanagers van de Kamer van Koophandel en de Belastingdienst voor elke laatste dinsdag van de maand.

6.2 Loket Bouwen en Wonen.

Bij het Loket Bouwen en Wonen (hierna: LBW) kan men terecht met vragen op het gebied van bouwen en wonen. Hierbij moet worden gedacht aan bouwregelgeving zoals vastgelegd in wetten en AMvB's, planologische kaders zoals bestemmingsplannen en stedenbouwkundige deelplannen en gemeentelijke regelgeving zoals de bouwverordening en de algemene plaatselijke verordening (APV).

Daarnaast kan men bij het LBW terecht voor het aanvragen van verschillende vergunningen, welke op basis van de wetten en verordeningen nodig zijn om een bouwplan of ander initiatief op het gebied van bouwen en wonen te realiseren. Hierbij moet worden gedacht aan de omgevingsvergunning voor onder andere bouwactiviteiten, gebruiksactiviteiten, ontheffingen, sloop- en reclameactiviteiten. Overigens kan, alvorens tot een vergunningaanvraag over te gaan, eerst onderzocht worden of een bouwplan of initiatief kans van slagen heeft middels een voorbehandeling. Het LBW verzorgt tenslotte nog de vertegenwoordiging van het College van B&W ingeval er tegen een besluit (weigering of vergunning) bezwaar of beroep wordt aangetekend. In die gevallen wordt door het LBW het verweer op het bezwaar of beroep gevoerd bij resp. de commissie voor beroep en bezwaar en de bestuursrechter.

Het takenpakket van het LBW is samengevat op te delen in drie categorieën

- 1- Informatieverstrekking over bouwen&wonen en de daaraan gerelateerde wet- en regelgeving;
- 2- Coördinatie van vergunningaanvragen;
- 3- Vertegenwoordiging B&W bij beroep en bezwaar.

Een horecaondernemer die met een bepaald pand horeca-plannen heeft, kan bij het LBW vragen of dat mogelijk is qua bestemming en functie. Hiervoor is zal aan het betreffende bestemmingsplan getoetst moeten worden. Daarnaast kan uitsluitel gegeven worden of er bepaalde vergunningen verkregen moeten worden zoals de omgevingsvergunning voor onder andere bouwactiviteiten, gebruiksactiviteiten (milieuactiviteiten en brandveilig gebruik), ontheffingen, sloop- en reclameactiviteiten. Hiervoor moet het plan worden getoetst aan wet- en regelgeving zoals de Woningwet, de Monumentenwet, het Bouwbesluit, het Gebruiksbesluit (vanaf 1-1-2012 zijn deze

beide samengevoegd in het Bouwbesluit 2012) de Bouwverordening, de brandbeveiligingsverordening en de Algemene Plaatselijke Verordening. Met andere woorden: De horecaondernemer kan bij het LBW terecht om duidelijkheid te krijgen over de vraag of zijn initiatief op de door hem/haar gedachte locatie mogelijk is.

6.3 Brandweer, Afdeling preventie.

Voor gebouwen en inrichtingen waarin meer dan vijftig personen kunnen verblijven moet een gebruiksmelding gedaan worden. Voor gebouwen waarin meer dan 10 personen bedrijfsmatig overnachten is een omgevingsvergunning voor brandveilig gebruik nodig. De vergunningen kunnen digitaal worden aangevraagd bij: www.omgevingsloket.nl of bij het LBW van de Dienst RO/EZ. Ook de gebruiksv vergunningen, hoewel deze niet onder de Wabo vallen, moeten worden gedaan bij dit loket. Alleen de gebruiksv vergunningen op grond van de Brandveiligheidsverordening (voor niet-bouwwerken) moeten bij de Brandweer, afdeling Preventie worden aangevraagd.

Nadat de procedure voor de gebruiksmelding is afgerond c.q. de gebruiksv vergunning is afgegeven, wordt dit ingevoerd in het controlesysteem van het team Toezicht en Handhaving van de afdeling Preventie van de brandweer. In het handhavingsplan wordt jaarlijks de frequentie van toezicht vastgelegd die afhankelijk is van de risicoklasse.

6.4 Centraal Meldpunt Evenementen (CME)

Het CME bij de Vakdirectie Stadstoezicht fungeert als een frontoffice voor zowel evenementen als festiviteiten in de zin van de Wet Milieubeheer. Het CME bewaakt termijnen op basis van een draaiboek of checklist, stelt een evenementenkalender op met evenementen en festiviteiten en publiceert deze in De Gezinsbode.

Wanneer een aanvraag binnenkomt bij het CME, wordt bekeken, of het gaat om een evenement dan wel een festiviteit.

Inzake evenementen heeft het CME tot taak om aanvragen voor evenementen aan regelgeving te toetsen en vervolgens al dan niet de vergunning te verlenen. Het CME heeft hier dus een formele rol.

Het CME bereidt de coördinatorenvergadering voor en zonodig speelt zij inhoudelijke vragen inzake evenementen door naar de coördinatoren ten behoeve van advies. Vaste coördinatoren zijn vertegenwoordigers van: politie, brandweer, gezondheidsdienst, milieudienst (Marktwezen en Reiniging) en RO/EZ (Verkeer en Stadsbeheer) Tevens stuurt het CME aanvragen voor andere vergunningen die nodig zijn, zoals een tijdelijke taponthefving, naar de betreffende instantie.

Het CME verstrekt tenslotte de evenementenvergunning, inclusief (geluids)voorschriften. Wanneer meerdere vergunningen nodig zijn ten behoeve van het evenement, dan bundelt het CME deze tot één pakket en verzendt deze naar de aanvrager.

Inzake festiviteiten stuurt het CME de aanvraag vervolgens naar de afdeling Vergunningverlening en Handhaving die belast is met de beoordeling en de afhandeling van de melding.

Een aanvraag voor een tijdelijke tapvergunning wordt door het CME doorgestuurd naar Economische Zaken.

Hoofdstuk 7 Toezicht en handhaving van het beleid

In dit hoofdstuk wordt weergegeven op welke wijze het toezicht is georganiseerd en het beleid in de horecasector wordt gehandhaafd.

7.1. Gemeentelijk toezichthouders, milieu-inspecteurs, brandweer en politie.

De horeca-ondernemer krijgt in het kader van de handhaving van het beleid te maken met diverse functionarissen van gemeente, politie en de Voedsel en Waren Autoriteit (VWA).

De gemeentelijk toezichthouders van de Dienst RO/EZ en de vakdirectie Stadstoezicht handhaven de voorwaarden van de van de APVG aan de exploitatievergunning zijn verbonden (incl. terrassen). Er wordt gecontroleerd of de gegevens zoals deze in de exploitatievergunning(en) zijn opgenomen, wel correct zijn en of de inrichtingen zich wel houden aan de voorwaarden van de APVG.

De politie handhaaft inzake de horecabedrijven met name de openbare orde en veiligheid en verricht opsporing naar de strafbare feiten. Het gaat hierbij met name om overlast en om strafbare feiten gepleegd in en/of om het horecabedrijf. Naast de reguliere surveillance houden gedurende de uitgaansavonden de zgn. voetposten (4 koppels van twee politiemensen) van de politie extra toezicht op straat. Dat toezicht wordt ondersteund door het cameratoezicht, hondengeleiders en, indien nodig, beredenen. Onder de toezichthouders is altijd één horecacontactfunctionaris van de basiseenheid Centrum aanwezig. Zij zijn direct aanspreekbaar voor het horecapersoneel en het uitgaanspubliek. Daarnaast hebben de contactpersonen regelmatig overleg met het horecapersoneel in het uitgaansgebied. Het cameratoezicht heeft in de afgelopen jaren zijn waarde bewezen en zal de komende jaren worden gecontinueerd.

De bepalingen van de Drank- en Horecawet worden op grond van de wet door de Voedsel en Waren Autoriteit gehandhaafd. Het gaat dan bijvoorbeeld om de leeftijds grenzen voor de verkoop van alcohol.

De handhaving van de Drank- en Horecawet zal, naar verwachting in 2012, een gemeentelijke taak worden. He deze bevoegdheid vormgegeven wordt, zal zodra de nieuwe wet in werking is getreden, nader worden uitgewerkt.

De milieu-inspecteurs van de Milieudienst handhaven de onderwerpen die te maken hebben met milieubeheer. Daarbij gaat het om onderwerpen zoals: afvalstoffen, afvalwater, energie en geluid. Voorschriften daarover staan in de voorschriften op basis van de Wet Milieubeheer. Daarbij raken milieubeheer en openbare orde elkaar bij het onderdeel geluid en is afstemming en samenwerking aan de orde. De andere aspecten kunnen meer zelfstandig afgehandeld worden.

De brandweer handhaaft in algemene zin de brandveiligheid in bouwwerken of inrichtingen. Het betreft hier het toezicht op de naleving van de gebruiksvoorwaarden zoals die zijn genoemd in de afgegeven omgevingsvergunning voor brandveilig gebruik en op de algemene gebruikseisen genoemd in het Gebruiksbesluit (na 1-1-2012 in het Bouwbesluit 2012).

Bij het signaleren van overtredingen zal een eerste actie er op gericht zijn om deze zo spoedig mogelijk ongedaan te maken. Afhankelijk van de ernst van de overtreding kan hierbij een traject van bestuursrechtelijke maatregelen worden gevolgd. Dit is vastgelegd in het Beleidsplan 2010-2013 Handhaving gemeente Groningen. Dit is een integraal plan van de Milieudienst, Dienst RO/EZ en de brandweer (HVD).

Gemeente en politie werken ten behoeve van het toezicht en de handhaving nauw samen. Regelmatig worden controles gezamenlijk uitgevoerd. Verder is het ten behoeve van een adequate integrale handhaving onontbeerlijk dat er een goede informatie-uitwisseling is tussen politie en gemeente. De politie levert daarom de relevante informatie over een incident in de horeca binnen uiterlijk twee weken aan aan de gemeente. Op basis daarvan kan de burgemeester een beslissing nemen over een passende bestuurlijke maatregel. Op de uitwisseling van gegevens tussen politie en gemeente is de Wet Politie Gegevens van toepassing.

7.2. Bestuursrechtelijke maatregelen - Handhavingsprotocol

De juridisch handhavingsmiddelen kunnen worden verdeeld in bestuursrechtelijke en strafrechtelijke middelen. In deze paragraaf gaan we kort in op de bestuursrechtelijke maatregelen.

7.2.1. Bestuursdwang

De gemeentewet kent aan het gemeentebestuur een algemene bevoegdheid toe tot het opleggen van een last onder bestuursdwang. De regels over de toepassing van bestuursdwang zijn opgenomen in de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Bestuursdwang betekent dat door of vanwege een bestuursorgaan feitelijk wordt opgetreden tegen een situatie die in strijd is met enig wettelijk voorschrift. Onder 'feitelijk' optreden of handelen wordt verstaan het doen wegnemen, opruimen, beletten, in de vorige toestand herstellen of het treffen van maatregelen om verder nadelige gevolgen van de overtreding te voorkomen. Met bestuursdwang wordt dus beoogd om een bestaande (onwettige) situatie in overeenstemming te brengen met de bestuursrechtelijke voorschriften. De kosten van de toepassing van bestuursdwang kunnen worden verhaald op de overtreder.

7.2.2. Dwangsom.

Een bestuursorgaan dat bevoegd is bestuursdwang toe te passen is eveneens bevoegd tot het opleggen van een last onder dwangsom. Dat betekent dat de overtreder wordt aangeschreven om de overtreding te beëindigen of voortzetting of herhaling daarvan te voorkomen. Dit op straffe van het verbeuren van één of meer bedragen. De bestuursdwang- en de dwangsombevoegdheid kunnen niet gelijktijdig worden toegepast. Er kan dus geen last onder dwangsom worden opgelegd zolang voor dezelfde overtreding een beslissing tot toepassing van bestuursdwang van kracht is. Deze laatste beslissing zou dan eerst moeten worden ingetrokken. Beide handhavingsmiddelen kunnen dus wel achtereenvolgens kunnen worden toegepast.

7.2.3. Toegang tot een ruimte verbieden

Op grond van artikel 36 Drank- en Horecawet kunnen burgemeester en wethouders personen de toegang ontzeggen tot een ruimte waarin in strijd met de wet alcoholhoudende dranken worden verstrekt. In de praktijk wordt dit artikel weinig

gebruikt. In de gemeente Groningen zijn geen voorbeelden bekend van de toepassing van dit artikel.

7.2.4. Sluiting van een inrichting

In bepaalde omstandigheden kunnen horeca-inrichtingen worden gesloten. Bijvoorbeeld als een inrichting niet beschikt over de benodigde vergunning(en). De sluiting kan plaatsvinden voor bepaalde (maximaal 12 maanden) of voor onbepaalde tijd. Sluiting van een horeca-inrichting kan zijn gebaseerd op:

- artikel 174, lid 2 Gemeentewet (ordemaatregel in het kader van veiligheid en gezondheid);
- artikel 2:32 APVG (in het belang van de openbare orde, veiligheid en gezondheid);
- artikel 13b Opiumwet (wegens handel in drugs).
- artikel 125 Gemeentewet

7.2.5. Tijdelijk opleggen van sluitingstijden

In artikel 2:32 van de APVG is vastgelegd dat de burgemeester in het belang van de openbare orde, de veiligheid, de zedelijkheid of de gezondheid aan één of meerdere horecabedrijven tijdelijk sluitingstijden op kan leggen.

7.2.6. Intrekken van een vergunning

Wanneer de vergunninghouder een overtreding begaat is als sanctie vaak mogelijk dat de vergunning geheel of gedeeltelijk wordt ingetrokken. Het intrekken van de vergunning kan gebaseerd zijn op de Drank- en Horecawet (artikel 31), de Wabo (artikelen 2.33 en 5.19), de Brandbeveiligingsverordening (art. 2.1.3.) of op grond van de APVG. Het intrekken van een vergunning moet worden gezien als “ultimum remedium” en dient dus als sluitstuk op het handhavingstraject te worden toegepast.

7.3. Handhavingsprotocol Horeca.

In het handhavingsprotocol is per voorschrift aangegeven welke maatregelen zullen kunnen worden getroffen tegen de overtreder van het voorschrift.

De maatregelen hebben betrekking op de volgende overtredingen:

- Het exploiteren zonder vereiste vergunning(en).
- Overtreden bepalingen APVG.
- Overtreden artikel 13b Opiumwet.
- Overtreden Drank- en Horecawet.
- Overtreden Wet op de kansspelen en de Kansspelverordening 2002.
- Overtreden van Milieubepalingen
- Overtreden brandveiligheidsvoorschriften

In de praktijk kan het voorkomen dat er samenloop is van diverse overtredingen. In dat geval kan worden overgegaan tot handhaving van de “zwaarste” overtreding of kan de samenloop van de overtredingen aanleiding vormen voor een waarschuwing of voor bestuursrechtelijke maatregelen. Zoals in het protocol al is aangegeven, zal bij recidive of voortduring van de overtreding de volgende stap van het plan worden bewandeld. Uiteindelijk kan tot bestuursrechtelijke handhaving worden overgegaan. Stelregel is verder dat de ernst van de overtreding en/of de vereiste spoedeisendheid altijd aanleiding kan zijn om één of meerdere stappen in de handhavingstrajecten over te slaan.

Het handhavingsprotocol is al bijlage 1 in de nota opgenomen.

7.4. Handhaving (muziek)geluid

Geluidsoverlast is een bekend fenomeen in de Horeca. De normen voor geluid zijn vastgelegd in het Activiteitenbesluit. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen de dag-, avond- en nachtperiode. 's Avonds en 's nachts mag er nauwelijks muziekgeluid hoorbaar zijn op straat of in aangrenzende woningen.

Het Activiteitenbesluit biedt de mogelijkheid maatwerkvoorschriften op te leggen. In het Activiteitenbesluit staat dat het opleggen van maatwerkvoorschriften een *bevoegdheid* is van de gemeente. Maatwerkvoorschriften zijn specifieke inrichtingsgebonden voorschriften. Deze maatwerkvoorschriften kunnen worden opgelegd om te bereiken dat aan de normen van het Activiteitenbesluit wordt voldaan. Dit gebeurt op grond van de resultaten van akoestisch onderzoek. Deze nadere eisen kunnen bestaan uit:

- gedragsvoorschriften, zoals het gesloten houden van ramen en deuren;
- verplicht installeren van een geluidsbegrenzer en het afstellen daarvan op een toegestaan geluidsniveau, op basis van een maximaal toegestaan binnengeluidsniveau;
- een verbod op levende muziek.

Als er in het verleden vergunningen zijn verleend met daarin voorschriften ter voorkoming van geluidsoverlast, dan gelden die voorschriften nu veelal nog als maatwerkvoorschriften.

Voor de uitvoering van de handhaving verwijzen we naar het Beleidsplan 2010-2013 Handhaving gemeente Groningen.

Raadsvoorstel - Horecanota Groningen 2011-2015.gr11.2731257

BIJLAGEN:

1. Handhavingsprotocol Horeca.

Collegebrief - Koninginnedag 2011

Bestuursdienst

Afdeling Strategie en Ontwikkeling
Onderwerp Koninginnedag 2011

Bezoekadres
Waagstraat 1

Postadres
Postbus 20001
9700 PB Groningen

Wij zijn met het openbaar vervoer
bereikbaar, buslijnen 1, 2, 3, 5, 6,
11, 13, 16

Informatie over vertrektijden krijgt
u via 0900-92 92

In uw antwoord graag datum en
kenmerk vermelden.

Telefoon (050) 367 78 05 Bijlage(n) 2

Ons kenmerk BD 11.2717555

E-mailadres
bestuursdienst@bsd.groningen.nl

Datum **2 6 AUG 2011** Uw brief van

Uw kenmerk

Website
www.groningen.nl

Geachte heer, mevrouw,

Wij hebben het COT Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement opdracht gegeven tot het uitvoeren van een evaluatie van Koninginnedag en – nacht 2011. Hiermee is niet gezegd dat zich veel dan wel ernstige incidenten hebben voorgedaan of dat er ernstige zorgen zouden zijn over de veiligheid van Koninginnenacht 2011. Het gaat ons inziens eerder om professionele reflectie waarmee de gemeente haar verantwoordelijkheid wil nemen om scherp en alert te blijven tijdens dit evenement.

Het COT heeft op 15 augustus een definitief rapport uitgebracht over Koninginnedag 2011. De conclusie van het rapport luidt: Koninginnenacht en Koninginnedag in Groningen zijn ware volksfeesten, die druk worden bezocht en gezellig verlopen. De muzikfeesten in de binnenstad op beide dagen trekken een relatief jong publiek. De drukte concentreert zich nadrukkelijk in een beperkt aaneengesloten gebied, waar deze evenementen plaatsvinden.

De belangrijkste risico's van het totale evenement hangen samen met de drukte en het alcoholgebruik. Er lijkt geen sprake te zijn van bepaalde groepen of activiteiten die specifiek hoge risico's opleveren. Wel is er een aantal locaties waar de drukte zodanig is, dat er verhoogde risico's ontstaan.

Het COT rapport geeft aan dat er met name in de afstemming tussen alle verschillende partijen betrokken bij een evenement nog het nodige verbeterd kan worden. Met de aanstelling van een accountmanager evenementen is al een goede eerste stap gezet om deze afstemmingsproblemen te verbeteren.

Graag verwijzen wij u naar de het bijgevoegde COT rapport en onze reactie hierop verwoord in de bijgevoegde oplegnotitie.

Collegebrief - Koninginnedag 2011

Bladzijde 2 van 2
Onderwerp Koninginnedag 2011

Het COT rapport vormt samen met de oplegnotitie de basis voor Koninginnedag en -nacht 2012. De aanbevelingen voor Koninginnedag zullen we breder trekken en meenemen bij de organisatie van andere grootschalige (volks)evenementen in de openbare ruimte.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

BIJLAGE

Oplegnotitie

Onderwerp Oplegnotitie bij het COT rapport 'Een veilige Koninginnedag in Groningen'

Het COT rapport 'Een veilige Koninginnedag in Groningen', *Analyse van de veiligheid, het beleid en de maatregelen* is besproken in de stuurgroep Evenementen en veiligheid waarin de GHOR, politie, brandweer, verkeer en vervoer, stadsdeelcoördinatie, de ambtenaar rampenbestrijding, het centraal meldpunt evenementen (CME) en de ambtenaar openbare orde en veiligheid vertegenwoordigd of aanwezig zijn. Daarnaast is het rapport voorgelegd aan de afdeling cultuur van OCSW.

Leeswijzer

Hieronder volgt een gezamenlijk gedragen reactie op de aanbevelingen van het rapport. Aan het einde van deze notitie zullen de reacties van de Koninklijke Horeca Nederland en een vertegenwoordiger van horecaondernemers uit de Ellebogenbuurt integraal worden weergegeven. De stuurgroep zal daarna met een gemeenschappelijk standpunt reageren op deze reactie.

Algemene reactie

Wij kunnen ons vinden in het rapport en het beeld dat wordt geschetst van Koninginnedag 2011 in Groningen.

De aanbevelingen voor Koninginnedag zullen we breder trekken en meenemen bij de organisatie van andere grootschalige (volks)evenementen in de openbare ruimte.

Het COT zegt niets over de vergunningverlening voorafgaand aan het evenement. Alle partijen zijn het er over eens dat de vergunning eerder verleend moet worden. Hiervoor is een strakkere regie op de vergunningverlening, de indieningvereisten en de advisering nodig. Het CME krijgt van alle betrokken gemeentelijke diensten en hulpdiensten het fiat om hier strak op te sturen. Alleen wanneer alle informatie rondom een evenement op tijd duidelijk is, kan er sprake zijn van een goede advisering over en een zorgvuldige voorbereiding van de hulpdiensten op het evenement.

Daarnaast verdient het aanbeveling dat er naast het handboek evenementen meer gewerkt wordt met standaarden. Er is maar een aantal opties voor het inrichten van bijv. de markten mogelijk. Uitsluitend deze opties zullen aan de organisatoren moeten worden voorgelegd. Per optie is het voor de hulpdiensten, en bijv. voor het marktwezen al duidelijk wat de consequenties zijn. Dit hoeft dan niet ieder jaar opnieuw onderzocht te worden. Voor de organisator is zo op voorhand duidelijk welke ruimte beschikbaar is (en op welke tijdstippen) voor een evenement; dit schept duidelijkheid naar alle partijen.

Actie: Het Centraal Meldpunt Evenementen gaat standaarden ontwikkelen voor organisatoren.

Collegedebrief - Koninginnedag 2011

Reactie op aanbevelingen

- 1. Het evenement Koninginnedag, met al zijn activiteiten, risico's en maatregelen, vraagt om een goede inhoudelijke regie op de veiligheid van het totale evenement. De veiligheidsorganisatie dient integraal en multidisciplinair aandacht te besteden aan alle relevante risico's van het totale evenement. Vervolgens kan vanuit dit totaaloverzicht de vertaling worden gemaakt naar eisen die in individuele vergunningen worden vastgelegd.**

Reactie: Wij zijn het hiermee eens. De hulpdiensten (politie, brandweer, ambtenaar rampenbestrijding en de GHOR) zullen voorafgaand aan een hoog risico evenement een gezamenlijk integraal advies over het evenement bij het CME neerleggen, zodat op voorhand voor de organisator duidelijk is waaraan de aanvraag getoetst zal worden.

Actie: Het CME zal beoordelen of er sprake is van een hoog risico evenement en de hulpdiensten om een risicoanalyse vragen. Het handboek Evenementen zal hierbij leidend zijn.

- 2. Wij adviseren om een regiegroep Koninginnedag in te stellen, onder leiding van een centrale regisseur/projectleider. De regiegroep is actief tijdens de hele voorbereidingsperiode van het evenement. De projectleider legt over de voorbereidingen rechtstreeks verantwoording af aan de burgemeester. De regiegroep bestaat uit vertegenwoordigers van de Oranjevereniging, de horeca/overige organisatoren, de gemeentelijke diensten, de politie, de brandweer en de GHOR. Onder de regiegroep kan in subgroepen uitwerking worden gegeven aan de belangrijkste thema's. Wij denken aan subwerkgroepen voor (1) veiligheid (openbare orde, crowdmanagement, gezondheid en crisismanagement), (2) activiteiten en programmering, (3) mobiliteit, (4) communicatie en (5) handhaving. Voorzitters van de werkgroepen zijn de leden van de regiegroep. In iedere werkgroep nemen de diensten en organisaties deel die een bijdrage aan dit thema leveren. Zo zal de werkgroep veiligheid bestaan uit de organisatoren, de gemeente en vertegenwoordigers van politie, brandweer en GHOR.**

Reactie: In de praktijk werken wij al met een aantal subgroepen. Te denken valt aan vergunningverlening bij het CME, veiligheid bij de stuurgroep veiligheid en evenementen, mobiliteit bij verkeer en vervoer en activiteiten en programmering bij de afdeling cultuur van OCSW. We constateren dat alle deelaspecten van de organisatie en vergunningverlening van deze grote evenementen in onze organisatie (mede naar aanleiding van de evaluatie van Koninginnedag 2010), goed zijn belegd. We vinden echter dat het ontbreekt aan een functie binnen de gemeente Groningen, die het accountmanagement van het evenement verzorgt en de schakel vormt tussen alle betrokken interne en externe partijen.

We hebben daarom een gemeentelijk accountmanager voor grote evenementen benoemd. Deze benoeming gaat in op 1 september 2011. In eerste instantie is dit een tijdelijke benoeming tot 1 januari 2013. De accountmanager krijgt hiermee in 2012 de mogelijkheid om alle grote projecten in een jaar mee te maken en op basis daarvan een goede evaluatie te maken. Op basis van een evaluatie zullen we eind 2012 een voorstel doen voor een definitieve oplossing vanaf 2013.

Collegedebrief - Koninginnedag 2011

Het doel van dit accountmanagement is er voor te zorgen dat de grote publieksevenementen in de stad aantrekkelijk zijn (sturen op kwaliteit), op de juiste plek worden georganiseerd, goed worden georganiseerd (waarbij ook aandacht zal worden gevraagd voor het beheersen van de kosten), veilig zijn en dat zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met de belangen van derden. Alle diensten blijven hun taken op het gebied van de evenementen uitvoeren, maar we willen één accountmanager die het accountmanagement coördineert en er voor zorgt dat alle gemeentelijke en externe betrokkenen hun inbreng kunnen leveren en dat belangenafwegingen op de juiste niveaus worden gebracht en gemaakt.

Deze accountmanager krijgt als eerste de opdracht om, vanuit de ervaringen met het Glazen Huis en Koninginnedag, een plan van aanpak te maken voor de invulling van het accountmanagement in het algemeen en het takenpakket voor de accountmanager zelf in het bijzonder.

In het plan van aanpak is in ieder geval aandacht voor:

- het bepalen welke bestaande evenementen onder deze aanpak vallen;
- uitgangspunten bepalen voor mogelijke nieuwe evenementen die onder deze aanpak kunnen gaan vallen;
- een beschrijving van de verantwoordelijkheden en taken van alle betrokken instanties daarbinnen (rekening houdend met de daarover al gemaakte afspraken over vergunningverlening). Daarbij ook aandacht voor de relatie met de evenementencoördinator van Marketing Groningen;
- de ambtelijke en bestuurlijke sturing vanuit de drie hoofddoelen van de evenementen: feest voor de stad, veiligheid en de belangen van derden;
- een draaiboek van initiatief, naar vergunningverlening tot uitvoering (uitgangspunt is Feesten in Balans II);
- afspraken over de financiering van de additionele kosten tijdens de evenementen (bijvoorbeeld voor communicatie en veiligheidsmaatregelen);
- de taken en verantwoordelijkheden van de accountmanager.

Actie: de accountmanager evenementen is reeds aangesteld en zal per 1 september 2011 aan het werk gaan.

- 3. De gecoördineerde aanpak dient ook tijdens Koninginnenacht en -dag te worden voortgezet. De projectleider is dan voorzitter van een multidisciplinair coördinatieteam waarin alle diensten zijn vertegenwoordigd. Hierbij kan aansluiting worden gevonden bij de huidige structuur: nu is een groep van liaisons van de diverse diensten aanwezig in de SGBO-ruimte.**

Reactie: Wij zijn het eens met een meer multidisciplinaire aanpak bij de voorbereiding en tijdens evenementen. Het primaat ligt nu nog teveel bij de politie. Er dient een multibriefing te komen, die aansluit bij de multidisciplinaire voorbereiding.

Uit praktisch oogpunt kan dit georganiseerd worden door de gemeentelijke accountmanager, waarbij alle hulpdiensten, de organisator en de ambtenaar rampenbestrijding gezamenlijk de verschillende scenario's doornemen, de calamiteitsroutes vastleggen en eenduidige benamingen hanteren. Doordat de informatie gedeeld wordt is er op de avond en de dag zelf minder kans op miscommunicatie.

Collegebrief - Koninginnedag 2011

Eind 2011 gaat de Gemeenschappelijke Meldkamer naar Drachten. Er moet nu worden nagedacht over de structuur en werkwijze tijdens dit soort grootschalige evenementen als de meldkamer op afstand zit.

Actie: de accountmanager organiseert een multibriefing voor alle hulpdiensten, de organisatoren en de ambtenaar rampenbestrijding.

Actie: de districtchef van politie en de commandant stad van de brandweer komen, in overleg met de GHOR en de calamiteiten coördinator van de meldkamer met een voorstel voor een werkwijze tijdens evenementen wanneer de meldkamer in Drachten gevestigd is.

- 4. De respons op calamiteiten kan meer worden uitgewerkt in samenwerking met de organisatoren. Organisatoren kunnen goed meedenken over de beste respons op incidenten en aangeven welke middelen zij kunnen inzetten. De dialoog hierover zal meer opleveren dan het aanreiken van instructies aan organisatoren. Daarbij mogen de hulpdiensten van de organisatoren op dit gebied ook een bepaald niveau van inzet verwachten. Zo moeten beveiligers voorbereid zijn om ook tijdens calamiteiten een voorname rol te spelen. Dit resulteert in een gezamenlijk calamiteitendraaiboek.**

Reactie: Eens. De organisatoren zijn de eerste mensen ter plekke en kunnen met communicatie op het podium, eventuele LED-schermen en beveiligers een cruciale rol spelen tijdens de eerste minuten van een calamiteit. Hiervoor is het nodig dat de organisatoren van tevoren goed gebriefd worden over de mogelijke scenario's en de rol die ze hierbij kunnen spelen. Voorwaarde is dat per gebied een aanspreekpunt namens de diverse horecaondernemers en organisatoren wordt aangewezen. Wij zullen het werken met één aanspreekpunt vastleggen in de vergunningvoorwaarden.

Actie: de accountmanager evenementen organiseert een multibriefing waarbij alle hulpdiensten en de organisatoren vertegenwoordigd zijn. (Zie ook aanbeveling 3.)

- 5. De communicatie over de drukte, de risico's en de maatregelen op Koninginnenacht en Koninginnedag dient te worden verbeterd. Dit is allereerst publieksvriendelijk en tegelijkertijd een onderdeel van het crowdmanagement. Bezoekers moeten goed weten wat ze kunnen verwachten en wat de spelregels zijn (wat er van hen wordt verwacht). De communicatie is pas effectief als ze breed wordt uitgedragen en de boodschappen eenduidig en consequent zijn. De communicatie kan verlopen via verschillende media voorafgaand aan het evenement, maar ook door duidelijke communicatie ter plaatse.**

Reactie: de communicatie over de maatregelen voorafgaand en tijdens het evenement kan inderdaad beter. We moeten echter concluderen dat wij de kennis over het goed informeren van het publiek voorafgaand en tijdens een evenement niet in huis hebben. Ook de (financiële) middelen die voor een goede communicatie nodig zijn ontbreken. De communicatie over evenementen, het programma en de diverse maatregelen is ook nog niet centraal belegd binnen de gemeente.

Collegebrief - Koninginnedag 2011

Actie: De accountmanager zal voor Koninginnedag 2012 met een voorstel komen voor het beleggen van de communicatie en het professionaliseren van de communicatie voorafgaand aan en tijdens evenementen.

- 6. Pas – indien er gewerkt wordt met hekken in de stad - de maatregelen beter aan de principes van het gedrag van mensenmassa's. Sluit hekken vooraf af of sluit ze niet. Mensen die in menigten op evenementen aanwezig zijn, zijn erbij gebaat dat zij weten waar ze aan toe zijn. Bezoekers hanteren bekende patronen/ routes en gaan ook vaak zoals ze zijn gekomen. Het sluiten van bepaalde doorgangen op bepaalde tijdstippen is niet alleen soms een risico op zich vanwege de drukte, het kan ook irritatie en agressie uitlokken. Daarbij kan bij calamiteiten de afsluiting van een uitgang voor een menigte als een verrassing komen.**

Reactie: Het beeld dat door het COT wordt geschetst over de afsluiting van Tussen beide markten wordt niet volledig gedeeld. Het COT heeft zich uitsluitend gebaseerd op de situatie ter plaatse. Juist de combinatie van factoren maakte het afsluiten van de doorgang noodzakelijk. Het aflopen van het muziekprogramma op de Vismarkt, de drukte op de Grote Markt, de drukte in de Gelkingestraat, de camerabeelden en het verzoek van de voetposten ter plaatse leidden tot de beslissing Tussen beide markten af te sluiten.

Wij zijn het eens met de conclusie dat de hekken vooraf gesloten moeten worden of helemaal niet, dus niet meer tussentijds afhankelijk van de drukte van het evenement. Na het lezen van het COT rapport zijn wij tot de conclusie gekomen dat het tussentijds afsluiten van gebieden te veel gevaar oplevert bij calamiteiten. Doordat bezoekers niet langs dezelfde (bekende) weg terug kunnen als waarlangs ze binnengekomen zijn, kan er verwarring en paniek ontstaan. Dit is juist bij calamiteiten zeer onwenselijk. Dit houdt in dat er een zeer zorgvuldige afweging zal moeten worden gemaakt tussen het vroegtijdig afsluiten van een gebied en het niet afsluiten. Met name bij de horecaondernemers ligt het (vroegtijdig) afsluiten van gebieden erg gevoelig. Toch zal hierover in het vervolg een duidelijke keus gemaakt moeten worden.

Er wordt geconstateerd dat het crowdmanagement tot nu toe vooral gedragen en uitgevoerd wordt door de politie. Een aanpak waarbij de gemeente en de brandweer een actievere rol zouden spelen verdient echter de aanbeveling.

Actie: de accountmanager zal in overleg met betrokken partijen met een voorstel komen voor een meer multidisciplinaire aanpak van het crowdmanagement, hierbij wordt expliciet aandacht besteed aan de feitelijke uitvoering, de kosten en de communicatie over de crowdmanagement maatregelen.

Actie: Brandweer en ambtenaar OOV zullen zich verder inhoudelijk verdiepen in crowdmanagement zodat zij een meer volwaardiger partner zullen zijn voor de politie.

Collegedebrief - Koninginnedag 2011

- 7. Bekijk de mogelijkheden om met duidelijk aangegeven en afgebakende looproutes te gaan werken, die bezoekers leiden door vooraf vrijgemaakte en geschikte wegen. Dit voorkomt dat mensen zelf allemaal hun weg gaan zoeken, daardoor de drukste straten teveel belasten, op afsluitingen stuiten en voor stegen kiezen die verhoogde risico's opleveren.**

Reactie: Het realiseren van deze aanbeveling veronderstelt het vertrouwd kunnen raken met alternatieve routes bij bezoekers. De bezoekers van Koninginnenavond en –dag zijn in Groningen veelal bekend met de stad. Zij weten de weg en raken juist in verwarring als zij een andere verplichte looproute moeten volgen. Groningen onderscheidt zich hiermee van bijv. Amsterdam. Amsterdam trekt veel bezoekers van buiten en deze mensen weten vaak niet goed de weg te vinden in de stad.

Het duidelijk aangeven en afbakenen van looproutes kan dan zeker een meerwaarde hebben. In Groningen zien we deze noodzaak minder, behalve wanneer gebruik wordt gemaakt van afzettingen. Dan is het noodzakelijk dat de bezoekers goed gewezen worden op alternatieve looproutes. Dit punt zal daarom in samenhang met de aanbevelingen in punt 6 worden opgepakt.

Acties: Dezelfde acties als onder punt 6.

- 8. Werk de handhaving van openbare orde en veiligheid tijdens Koninginnedag en andere evenementen nader uit in het beleid. Werk op basis van een analyse van de belangrijkste veiligheidsrisico's, uit hoe handhaving kan bijdragen aan het beheersen ervan. Overweeg ook het gebruik van evenemententerreinen in het kader van de handhaving van de veiligheid in relatie tot alcoholgebruik en glas.**

Reactie: Zoals ook uit de evaluatie van vorig jaar is gebleken willen we gaan werken met een draaiboek handhaving. Zo wordt voor alle partijen duidelijk wat de prioriteiten in de handhaving zijn en wie op welke punten handhaaft. Daarnaast is het van belang dat de organisatoren van een evenement niet elk uur een andere handhaver op bezoek krijgen maar dat dit gecoördineerd gebeurt. Helaas is het werken met een draaiboek nog onvoldoende van de grond gekomen. Er zijn wat korte werkafspraken op papier gezet en een lijst met telefoonnummers van de dienstdoende handhavers is verspreid. Dit is onvoldoende. De oprichting van de vakdirectie stadstoezicht moet verbetering in deze situatie brengen. Alle handhavende partijen stemmen er mee in dat de vakdirectie stadstoezicht regie voert over de handhaving tijdens evenementen. De vakdirectie krijgt hiermee de verantwoordelijkheid een handavingsdraaiboek op te stellen. Daarnaast zal er aandacht moeten worden geschonken aan afstemming tussen de handhavers op straat, de centrale post op het marktkantoor en de commandokamer. De communicatielijnen hiertussen verlopen nog niet optimaal.

Actie: de vakdirectie Stadstoezicht stelt een handavingsdraaiboek op. Alle gemeentelijke handhavers worden bij het opstellen van het draaiboek betrokken. Het draaiboek wordt afgestemd met de politie.

Als mogelijkheid om meegebrachte alcohol te weren wordt de suggestie gedaan om één of meerdere plekken in te richten als evenemententerrein. Als locaties worden genoemd: Poelestraat/Poeleplein en Ellebogenbuurt. Het klopt dat deze redelijk makkelijk af te sluiten zijn (en hier wordt door gemeente en ondernemers reeds gewerkt met beveiliging), maar de probleemgebieden voor meegenomen alcohol zijn ook de Grote Markt en de Vismarkt.

Collegebrief - Koninginnedag 2011

Om te voorkomen dat mensen in deze gebieden zelf alcohol meenemen, zullen er bij de grote toegangswegen naar de stad controles plaats moeten vinden, waar mensen hun alcohol moeten inleveren. Het is echter de vraag of de uitstraling van toegangscontroles wenselijk is bij dit soort volksevenementen. Wij menen voornamelijk dat dit niet het geval is.

Reactie van de vertegenwoordigers van de horeca op het COT rapport

Reactie Koninklijke Horeca Nederland

De belangrijkste aandachtspunten die het rapport constateert zijn (grotendeels): meegebrachte alcohol, contra-productieve wegafsluitingen, onvoldoende publiekscommunicatie en onvoldoende centrale regie. Wij zijn uiteraard blij met de constatering dat onze sector kennelijk de zaken goed op orde heeft. De genoemde aandachtspunten liggen met name op het terrein van verschillende overheidsdiensten. Gelet op bovenstaand bevreemdt het ons zeer dat het COT voorstelt om de verantwoordelijkheid voor de veiligheid meer te gaan verleggen naar het ondernemersveld c.q. de organisatoren. Wij zijn hier absoluut geen voorstander van. Het 'volksfeest' Koninginnedag (en -nacht) is ook een feest van en voor de gemeente en haar inwoners/bezoekers. Veiligheid is (ook) een primaire verantwoordelijkheid van de overheid en dat uitgangspunt wordt hiermee onterecht verlaten. Een afwenteling op de horeca van verantwoording en kosten in het kader van veiligheid, zoals het rapport voorstelt, kan wat ons betreft niet aan de orde zijn.

Reactie van Wim Angerman namens de Ellebogen op de concept analyse van het COT "een veilige Koninginnedag in Groningen".

Over het algemeen wordt een duidelijk beeld geschetst over de beide dagen in Groningen.

Beleid:

Wat met name opvalt is de constatering van het COT dat er "overdreven" veiligheidsmaatregelen worden genomen die niet nodig zijn in relatie tot de praktijk. Sterker nog, deze kunnen leiden tot onbegrip en irritatie bij het publiek. Vanuit de Ellebogenbuurt is vaak geopperd dat de gemeente moet voorkomen niet alles juridisch "dicht te willen timmeren". Angst is geen goede raadgever in relatie tot de te nemen veiligheidsmaatregelen. Verder komt ook het COT tot de conclusie dat er geen cohesie en afstemming is tussen de betrokken gemeentelijke diensten en de organisatoren (in dit geval dus ook met de Ellebogenbuurt). Communicatie is al jarenlang een storende factor daar waar het streven erop gericht is om samen een feest in de stad te willen organiseren. In die zin komt het COT met een aanbeveling die al jarenlang door mij (Ellebogenbuurt) wordt aangekaart: maak een projectorganisatie waarin de betrokken partijen kunnen samenwerken. Korte lijnen, heldere afstemming en een gezamenlijk streven om ruim voordat een evenement plaatsvindt er een overzichtelijk draaiboek klaar ligt.

Ook een belangrijk punt uit het concept en al jarenlang een doorn in het oog van de ondernemers in de Ellebogenbuurt is het meenemen van eigen drank naar het evenement. Dat het lastig is voor de gemeente dit voor 100% te voorkomen wordt wel erkend.

Maar als de enige oplossing voor de Ellebogenbuurt zou zijn te worden tot een evenemententerrein om dit te voorkomen, dan ontlast dit de gemeente niet van haar verantwoordelijkheid. Haar bijdrage zou dan uit een financiële of fysieke participatie kunnen bestaan met betrekking tot (gediplomeerde) beveiligers.

Collegedebrief - Koninginnedag 2011

Dit jaar heeft de gemeente haar bijdrage geleverd door beveiligers te posten bij geplaatst hekwerk. De ondernemers hadden beveiligers bij de deelnemende café's geregeld. Op deze wijze werd zichtbaar dat beide "partijen" voor samenwerking en veiligheid staan! Dat moet ook het streven zijn.

Het "uurtje van Wallage" blijft een apart verhaal in het kader van crowdmanagement, wanneer daar niet een uur cooling down aan wordt gekoppeld. Juist om te voorkomen dat er spanningen gaan optreden bij het publiek (muziek en buitentaps stoppen gelijktijdig) is na jaren pleiten bij de gemeente een uur cooling down gehonoreerd en dus begrepen. Door het "uurtje van Wallage" zonder cooling down wordt dit "beleid" direct weer overboord gegoid.

De Ellebogenbuurt neemt hierin wel haar verantwoordelijkheid door de muziek (buitenpodium) tot maximaal 01.30 uur te laten klinken. Maar van een "zuiver" crowdmanagementbeleid door de gemeente is hier geen sprake. Dus, of wel een uurtje extra livemuziek met daaropvolgend een uurtje cooling down of gewoon weer terug naar live muziek tot 01.00 uur met de cooling down tot 02.00 uur.

Reactie: Wij willen de evenementen niet dicht timmeren met veiligheidsmaatregelen. Wij willen wel dat een evenement veilig verloopt en dat er zo min mogelijk risico's voor het publiek zijn. Dit kan botsen met de belangen van de horecaondernemers. Horecaondernemers hebben zelf ook een grote verantwoordelijkheid voor de veiligheid van het publiek. Alleen bij een gezamenlijke aanpak kan de veiligheid tijdens evenementen gewaarborgd worden. Wij willen daarom graag in gesprek blijven met de diverse vertegenwoordigers van de horeca om tot een goede set veiligheidsmaatregelen te komen die recht doet aan de gedeelde verantwoordelijkheid. Wij willen hierbij gebruik maken van de ervaring van de horeca maar wijzen er ook op dat de burgemeester, als eindverantwoordelijke voor de openbare orde en veiligheid, uiteindelijk de doorslaggevende stem heeft bij de discussie over de nut en noodzaak van de veiligheidsmaatregelen.

Actie: de accountmanager belegt op basis van de bovenstaande uitgangspunten een gesprek met vertegenwoordigers uit de verschillende gebieden en hulpdiensten over de te nemen veiligheidsmaatregelen.

Groningen, 17 augustus 2011

6a

BIJLAGE

Een veilige Koninginnedag in Groningen

Analyse van de veiligheid, het beleid en de maatregelen

COT Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement – an Aon Company

Drs. S.D. Schaap
Drs. K. Engel
Drs. A.M.D. van Es
J.G.H. Bos

15 augustus 2011

Collegebrief - Koninginnedag 2011

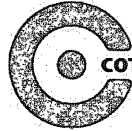

COT | Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement
an Beveiliging 2011

Inhoudsopgave

1	Aanleiding en toelichting opdracht.....	1
1.1	Aanleiding.....	1
1.2	Opdracht COT.....	1
1.3	Aanpak.....	1
1.4	Analysekader.....	2
1.5	Leeswijzer.....	3
2	Observaties veiligheid.....	4
2.1	Inleiding.....	4
2.2	Menigtepfiel.....	4
2.3	Observaties gedrag, ruimte, activiteiten.....	4
2.4	Incidenten.....	8
3	Beleid, organisatie en aanpak.....	10
3.1	Inleiding.....	10
3.2	Het evenementenbeleid.....	10
3.3	De veiligheidsorganisatie.....	12
3.4	Handhaving tijdens het evenement.....	14
3.5	Crowd management.....	16
3.6	Incident- en crisismanagement.....	19
4	Conclusies en aanbevelingen.....	21
4.1	Conclusies.....	21
4.2	Aanbevelingen.....	22
Bijlage	Geraadpleegde bronnen.....	24

Collegebrief - Koninginnedag 2011

COT | Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement
en de afzetting

1 Aanleiding en toelichting opdracht

1.1 Aanleiding

In de afgelopen jaren is evenementenveiligheid als onderwerp veelvuldig in de media en in de politie aan de orde geweest. De rellen in Hoek van Holland, maar ook de Damschreeuwer en het drama in Duisburg hebben aangetoond dat er veiligheidsrisico's zijn. Deze risico's kunnen nooit voor honderd procent worden uitgesloten. Het gaat er om bewuste keuzes te maken, onder meer op het grensvlak tussen feestelijk en veilig. De uitdaging is om te komen tot een passende en proportionele aanpak van veiligheid: maatregelen op maat voor het desbetreffende evenement. Scherpte en alertheid zijn nodig om niet te vervallen in een routinematige voorbereiding en uitvoering.

De gemeente Groningen wil samen met de veiligheidspartners blijven werken aan het professionaliseren van evenementenveiligheid. Onderdeel hiervan is de wens om te leren van evenementen. Dit geldt ook voor de grote evenementen Koninginnenacht en Koninginnedag. De gemeente hecht eraan om samen met betrokken partners te leren van de ervaringen met deze evenementen in 2011.

1.2 Opdracht COT

De gemeente Groningen heeft het COT Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement opdracht gegeven tot het uitvoeren van de bovengenoemde evaluatie. In ieder geval moest antwoord worden gegeven op de volgende vragen:

- Hoe (on)veilig zijn Koninginnenacht en Koninginnedag in Groningen?
- Hoe kan de veiligheid objectief worden vastgesteld?
- Wat zijn de eventuele locaties met een verhoogd risico?
- Hoe werken de reeds getroffen veiligheidsmaatregelen?
- Hoe functioneert de veiligheidsorganisatie?
- Is het nodig om aanvullende maatregelen te treffen?

Wij hebben het verzoek geïnterpreteerd als de behoefte aan reflectie door een onafhankelijke derde op de veiligheid rond Koninginnenacht en Koninginnedag. Hiermee is niet gezegd dat zich veel dan wel ernstige incidenten hebben voorgedaan of dat er ernstige zorgen zouden zijn over de veiligheid van Koninginnenacht 2011. Het gaat ons inziens eerder om professionele reflectie waarmee de gemeente haar verantwoordelijkheid wil nemen om scherp en alert te blijven.

1.3 Aanpak

Het COT heeft een aanpak gehanteerd die bestaat uit twee fasen:

- 1) een quick scan vooraf
- 2) observaties tijdens en evaluatie achteraf

Collegebrief - Koninginnedag 2011

COT | Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement
aan de Universiteit Groningen

Quick scan vooraf

De quick scan vooraf bestond uit:

- Bestudering van documenten: beschikbare plannen, cijfers, evaluatierapportages etc.
- Een serie van verdiepende interviews, om meer inzichten te verzamelen in ervaringen, risicofactoren en maatregelen tijdens het evenement.¹
- Een multidisciplinaire bijeenkomst: delen ervaringen, benoemen kenmerken, invullen profiel, benoemen eventuele hotspots, risico's, etc. Tijdens deze bijeenkomsten presenteerde het COT de indrukken / observaties op basis van de ontvangen documentatie. Tijdens de bijeenkomst is zowel terug gekeken als vooruit gekeken naar de komende Koninginnenacht en -dag.

Het COT heeft de resultaten van de quick scan benut voor het bepalen van de aandachtspunten tijdens het observeren. Dit in afstemming met de opdrachtgever.

Observaties tijdens en evaluatie achteraf

Het COT heeft de laatste versies van draaiboeken en relevante beleidsstukken in relatie tot Koninginnedag 2011 ontvangen. Twee teams van observatoren van het COT waren aanwezig tijdens Koninginnenacht en Koninginnedag. Onze observatoren hebben de situatie in de stad bekeken en hebben op momenten meegekeken met politie, beveiliging en medische post.

Na het evenement het COT politiecijfers ontvangen van de belangrijkste overtredingen die zijn geregistreerd. Verder heeft het COT aanvullende telefonische interviews uitgevoerd met de politie, de Oranjevereniging en de burgemeester.

Evaluatiebijeenkomst

Het COT is aanwezig geweest bij een van de twee evaluatiebijeenkomsten korte tijd na het evenement, in de zogenoemde Stratenoverleggen. Bij deze bijeenkomst waren een aantal horecaondernemers van het oostelijke deel van de binnenstad, alsook vertegenwoordigers van de gemeente en de politie aanwezig. Naast het verzamelen en delen de lessen door de deelnemers, presenteerde het COT daar ook de eigen observaties. Deze zijn ter verificatie voorgelegd aan de betrokkenen.

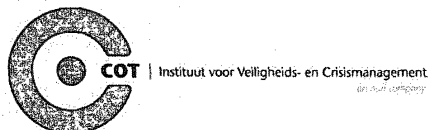
1.4 Analyse kader

Wij hanteren voor de analyse van risico's van Koninginnedag in Groningen een analysekader dat bestaat uit vier elementen: het menigteprofiel, de statische omgevingskenmerken, de dynamische omgevingskenmerken en de veiligheidsorganisatie.

De gemeente Groningen heeft zelf een aantal aandachtspunten voor de analyse van risico's meegegeven aan het COT. Deze zijn meegenomen in de analyse. De gemeente heeft verzocht om aandacht te schenken aan incidenten, mogelijke trends, hot spots en hot moments.

¹ Er zijn gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers van de gemeente, de politie, de brandweer, de GHOR en de Milieudienst. Ook is er gesproken met de burgemeester, de Oranjevereniging, CME, een horeca-ondernemer en een vertegenwoordiger namens de Ellebogenbuurt.

Collegebrief - Koninginnedag 2011

Menigteprouiel

De aanwezigheid van een mensenmenigte op een evenement levert veiligheidsrisico's op. De drukte brengt risico's met zich mee. Het gedrag van mensen bepaalt in grote mate of veiligheidsrisico's in een drukke menigte te groot worden. Anderzijds kunnen zelfcontrole en zelfredzaamheid problemen voorkomen. Er is daarbij vooral aandacht nodig voor specifieke drukke plekken op een evenement.²

Statische omgevingskenmerken

De statische kenmerken van de omgeving van een evenement (o.a. toegangswegen, aantal natuurlijk in- en uitgangen, type ondergrond, tijdelijke bouwwerken) zijn van invloed op de veiligheidsrisico's. De kwaliteit van de fysieke omstandigheden en eventuele aanpassingen daarin hebben consequenties voor de veiligheid.³ Het gaat hier om het feitelijke ruimtelijke profiel van het evenement.

Dynamische omgevingskenmerken

De dynamische omstandigheden hebben betrekking op potentieel riskante ontwikkelingen of gebeurtenissen. Het kan daarbij gaan om doelbewust gedrag dat erop is gericht om de openbare orde te verstoren. Maar ook andere factoren, zoals een plotselinge weersomslag, kunnen riskant gedrag tot gevolg hebben. De reactie van mensen in de massa op een plotselinge gebeurtenis bepaalt het risico dat daadwerkelijk ontstaat door de gebeurtenis.⁴ Ook de activiteiten van het evenement zijn onderdeel van de dynamische omgevingskenmerken.

Veiligheidsorganisatie

Met de veiligheidsorganisatie doelen wij op alle betrokken partijen die een rol spelen bij het waarborgen van de veiligheid op en rond een evenement. Dit is in de eerste plaats de organisator met zijn onderaannemers. In de tweede plaats zijn dit de gemeente en de hulpverleningsdiensten (politie, brandweer, geneeskundige diensten). Het is zaak dat de veiligheidsorganisatie inspeelt op voorzienbare risico's die samenhangen met – een combinatie van – de verschillende kwalitatieve kenmerken van een menigte.

1.5 Leeswijzer

In deze rapportage gaan wij achtereenvolgens in op twee hoofdonderwerpen.

Het eerste onderwerp is de veiligheid van het evenement. In hoofdstuk twee presenteren wij onze observaties op dit punt. Wij gaan in op het menigteprouiel waarna we in samenhang kijken naar het gedrag, de ruimte en de activiteiten. Wij maken hierbij een onderscheid in observaties over koninginnenacht en over koninginnedag. Ook gaan wij op de geregistreerde incidenten.

In het tweede deel gaan we in op het beleid, de organisatie en de aanpak. Na het bespreken van het evenementenbeleid gaan wij in op de veiligheidsorganisatie. Hierna komen de onderwerpen handhaving, crowd management en incident- en crisismanagement aan bod.

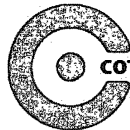
In het afsluitende hoofdstuk presenteren wij onze conclusies en doen wij waar nodig aanbevelingen.

² COT, 2009, p 87-89.

³ Idem, p. 89.

⁴ Idem, p. 90.

Collegebrief - Koninginnedag 2011

COT | Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement
en Aandachtspunt

2 Observaties veiligheid

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk presenteren wij onze observaties ten aanzien van het menigteprofiel, gevolgd door observaties over gedrag, ruimte en activiteiten. Wij sluiten het hoofdstuk af met een overzicht van geregistreerde incidenten.

2.2 Menigteprofiel

Het publiek van de Koninginnenacht en Koninginnedag in Groningen bestaat hoofdzakelijk uit jonge mensen (leeftijd 16 – 30 jaar). Ouder publiek is vooral te vinden in de Ellebogenbuurt. De bezoekers komen veelal in groepen. Het betreft hier zowel groepen studenten als groepen jongeren uit de (directe) omgeving van de stad Groningen en de provincies Drenthe en Friesland.

Veel bezoekers nemen eigen alcoholische dranken mee naar het evenement. Uiteenlopend van enkele blikjes bier of een colafles gevuld met mixdrank tot flessen whisky en kratten bier. De meegebrachte dranken zorgen er voor dat er in de binnenstad tijdens Koninginnenacht op enig moment veel glaswerk ligt. Ook op Koninginnedag is dit een probleem.

De sfeer is zowel op Koninginnenacht als Koninginnedag overwegend gemoedelijk. Mogelijk speelt het weer hierbij een rol. Op Koninginnenacht begint het feest rond 22.00 uur pas echt op gang te komen. Het drukste moment op Koninginnenacht is tussen half 2 en 3 uur 's nachts. Na verloop van tijd, met name tijdens Koninginnedag, ontstaat een broeierige sfeer in de stad. Dit wordt veroorzaakt door het feit dat grote groepen jongeren al vanaf het middaguur (fors) alcohol drinken en (soms openlijk) softdrugs en harddrugs gebruiken. Zo rond vijf uur 's middags is de sfeer in de stad broeierig, maar slaat de stemming niet om tot een vervelende of grimmige sfeer.

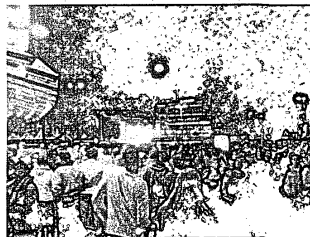
Volgens velen was het dit jaar in Groningen zowel tijdens Koninginnenacht als Koninginnedag iets rustiger in vergelijking tot eerdere jaren. Verder viel op dat vooral de dertigplussers dit jaar minder aanwezig leken te zijn dan in andere jaren. Als mogelijke verklaring hiervoor is genoemd dat de vakanties net waren begonnen en veel gezinnen op vakantie zouden zijn.

2.3 Observaties gedrag, ruimte, activiteiten

Algemene indruk

Koninginnenacht en Koninginnedag 2011 kenmerken zich door de bijzonder goede weersomstandigheden. Het evenement speelt zich dan ook voor het overgrote deel buiten af. In veel horecagelegenheden is het erg rustig.

Het totale evenementengebied is uitgestrekt, maar beperkt in omvang.

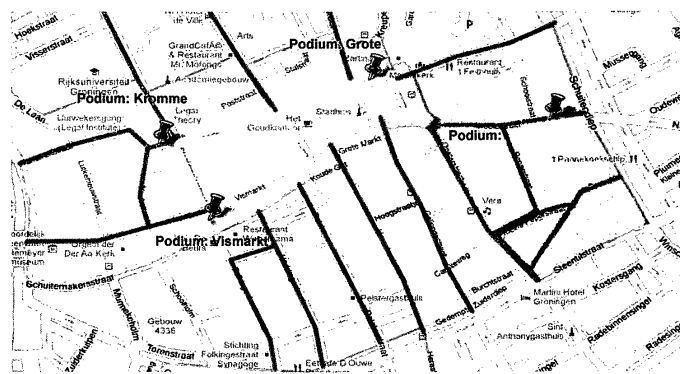

Collegebrief - Koninginnedag 2011

Mensen trekken over het algemeen naar de van oudsher bekende evenementgebieden, namelijk de Grote Markt, de Poelestraat en het Poeleplein, de Peperstraat, de Gelkingestraat en de Ellebogenbuurt. De Vismarkt is een nieuw gedeelte en is vooral gedurende Koninginnenacht minder bezocht. Mogelijk speelt daarin mee dat de Vismarkt geen traditionele horecalocatie is.

In het draaiboek van de Nacht van Oranje is opgenomen hoeveel bezoekers er op diverse locaties worden verwacht en in welke leeftijdscategorie. Voor alle hoofdpodia geldt dat de schatting was dat de leeftijdscategorie 20 tot 35 jaar zou zijn. Bij het podium op de Grote Markt werden minimaal 6500 bezoekers verwacht, bij het podium op de Vismarkt 2500 en op het Waagplein 1500.

Figuur 1 Evenementengebied Koninginnenacht en -dag

Koninginnenacht

Koninginnenacht wordt behoorlijk druk bezocht, zo blijkt uit de observaties. Bezoekers bevinden zich met name rond de podia en in de horecastraten. Op de meeste plekken is de beschikbare ruimte behoorlijk gevuld met publiek. Op de pleinen zijn ook nog wel open plekken te vinden. Opvallend is dat de binnenstad direct buiten de evenementenstraten en het evenementenplein over het algemeen rustig is.

De Grote Markt en Vismarkt zijn plaatsen waar (nagenoeg) iedereen – op zijn minst even – gaat kijken. Daarnaast trekken de Gelkingestraat en de Poelestraat ieder hun specifieke publiek. In de Gelkingestraat betreft dit voornamelijk jeugdige liefhebbers van hardhouse. In de Poelestraat zijn vooral studenten te vinden en de Ellebogenbuurt een gemengd ouder publiek. De programmering versterkt dit effect.

Gedurende Koninginnenacht zijn niet alle evenementengebieden goed bereikbaar, vooral niet wanneer 'bekende' looproutes geblokkeerd worden door hekken. Bij het blokkeren van routes wordt niet eenduidig gecommuniceerd welke routes wel toegankelijk zijn (zie Crowd management).

Collegebrief - Koninginnedag 2011

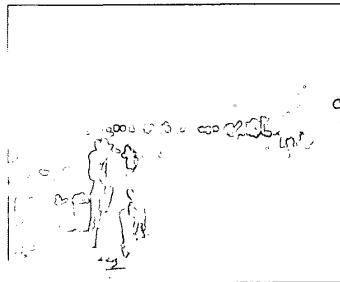

In de Gelkingestraat is het gedurende een groot deel van de nacht druk en is de doorstroming op momenten langzaam. Deze straat is niet alleen een logische looproute van en naar de Grote Markt, maar ook een straat waarin veel activiteiten plaatsvinden en waar veel drukbezochte horecagelegenheden zijn gevestigd. De straat zelf is betrekkelijk smal. In onze observaties maakt de combinatie van deze factoren dat de Gelkingestraat over de nacht als geheel de hoogste bezettingsgraad kent. Mensen laten zich enigszins meevoeren door de publieksstroom, maar dit lijkt geen grote problemen op te leveren.

De Poelestraat en het Poeleplein worden ook druk bezocht. Vooral op het Poeleplein is het vanwege het programma dat daar wordt gedraaid op momenten zodanig druk, dat de doorstroming van publiek wordt belemmerd. De sfeer is gemoedelijk. Er zijn verschillende zijstraten die de mogelijkheid bieden om 'uit de drukte te stappen'. In de aanwezige horeca is het druk, maar dit blijft goed beheersbaar.

De Grote Markt is ook goed gevuld met bezoekers. Veel mensen staan hier in groepjes te praten en drinken eigen drank. Lang niet iedereen komt naar de optredens op het aanwezige podium kijken. Het plein is overzichtelijk en via allerlei zijstraten goed te bereiken en verlaten. Wel valt op dat de aanwezige EHBO vrijwel onvindbaar is. De aanwezigheid van het EHBO-team ter plaatse wordt niet ondersteund door een bord, spandoek of iets dergelijks.

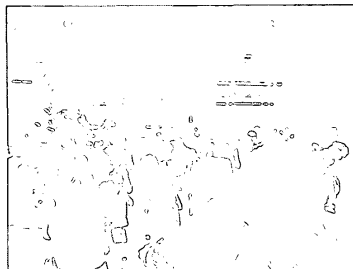
De Vismarkt is gedurende Koninginnenacht aanmerkelijk rustiger dan veel andere evenementenlocaties. Een deel van het plein blijft vrij leeg (zie afbeelding).

In de Ellebogenbuurt zijn de straten voor de cafés druk bezet. Daarnaast is een podium opgesteld op een plein achter de doorgang tussen de Grootte Kromme Elleboog en de Turftorenstraat. Het is hier bijzonder druk. Het is mogelijk om op een redelijke manier het terrein over te steken, maar het is niet duidelijk of er voldoende ruimte is om, bij calamiteiten, het publiek snel weg te krijgen.

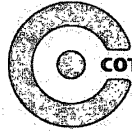
Koninginnedag

Tijdens Koninginnedag is de binnenstad van Groningen drukker dan tijdens de nacht. Bij de diverse podia is de ruimte nu volledig bezet. Daarnaast is het ook op de diverse looproutes (bijvoorbeeld Tussen beide Markten) en in de Gelkingestraat erg druk. De specifieke evenementengebieden trekken ieder een eigen publiek.

Het evenement komt op Koninginnedag, vermoedelijk door het mooie weer,

Collegebrief - Koninginnedag 2011

COT | Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement
an der Universiteit

vroeg op gang. Aan het begin van de middag bevinden al veel mensen zich op de terrassen in het centrum. Alcoholverkoop vindt hierdoor hoofdzakelijk buiten plaats. Opvallend is dat gedurende de middag zichtbaar (want: buiten) veel wordt gedronken. Het evenement blijft druk tot het begin van de avond.

De diverse evenementengebieden zijn op de dag wel goed te bereiken. Daarbij moet worden opgemerkt dat de locaties alleen te voet te bereiken zijn. De meeste bezoekers zijn hiervan op de hoogte. Een enkeling waagt zich echter met een fiets in de mensenmassa. De looproutes tussen de evenementengebieden zijn volledig open, wat maakt dat het publiek zich zonder beperkingen kan verplaatsen van de ene naar de andere locatie.

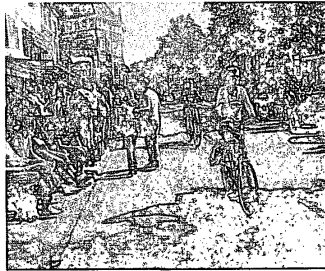
Op het Waagplein (achter het stadhuis) is een klein podium. Het Waagplein is door de opzet (hoge gebouwen) en inrichting (podium, terrassen, verkooppunten) onoverzichtelijk. Ook wordt het Waagplein door het publiek gebruikt als doorgang van de ene naar de andere evenementenlocatie. Dit maakt dat het Waagplein behoorlijk druk is. Waarschijnlijk wordt dit mede veroorzaakt door de afsluiting door de politie tussen Vismarkt en Grote markt.

De belemmeringen in de doorstroming ontstaan bijna altijd door een combinatie van tegengestelde publieksstromen, een smalle doorgang en activiteiten of aantrekkelijke (horeca)locaties die mensen aantrekken. De doorstroming van publiek stopt met name op de volgende plekken:

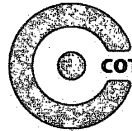
- Toegang tot de Grote Markt via de Gelkingestraat
- Tussen beide Markten (Koninginnedag)
- Toegang Waagplein
- Kromme Ellebogen
- Poelestraat en Poeleplein
- Peperstraat (vooral Koninginnenacht na 02.00uur)

De Oosterstraat, de Gelkingestraat en de Herestraat fungeren als toevouerroute en afvoerroute tussen het NS-station en het evenementengebied. De Gelkingestraat is de laatste 200 meter tot de Grote Markt gevuld met feestende jongeren, wat maakt dat deze in- en uitgang volledig geblokkeerd is. Tijdens onze observaties tijdens Koninginnedag duurde het ongeveer 20 minuten om dit deel van de Gelkingestraat te passeren.

Wij hebben niet altijd kunnen nagaan of activiteiten die de doorstroming van publiek hinderden gepland of spontaan waren. Een voorbeeld hiervan is het optreden van een Afrikaanse drumband op Tussen Beide Markten. Op enig moment speelt deze band ter hoogte van de winkel Six. Hieromheen staan twee rijen publiek te kijken. Dat betekent dat er slechts vijf meter resteert waarop het publiek zich – in twee richtingen – van het ene naar het andere plein kan bewegen. Hoe dan ook is het optreden tegen dergelijke risicoverhogende activiteiten een aandachtspunt.

Collegebrief - Koninginnedag 2011

COT | Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement

17-10-2010

Op sommige plaatsen buiten het directe evenementengebied is het ook erg druk. Wegen zijn daar open, wat tot risico's leidt voor bezoekers en het verkeer. Het betreft hier bijvoorbeeld het Schuitendiep. Hier is te weinig ruimte om alle bezoekers een (sta-)plaats te bieden op het terras. Zelfcorrigerend vermogen onder de bezoekers en de interventies van de aanwezige beveiligers zorgen ervoor dat het verkeer niet gehinderd wordt.

De overgang naar de reguliere uitgaansavond- en nacht verliep relatief rustig. Tijdens Koninginnedag is een rustmoment ingelast tussen 18.00 uur en 19.00 uur. Dit was vooraf gepland. Tijdens het rustmoment zou aanvankelijk geen muziek worden gespeeld. Op het laatste moment is besloten om de muziek op de Vismarkt (zacht) aan te laten, om te voorkomen dat het publiek van het ene naar het andere plein zou lopen op zoek naar vertier. Daarnaast werd er tijdens het rustmoment gewoon doorgeschonken (conform afspraak). Het rustmoment viel samen met het moment waarop veel gezinnen huiswaarts gingen. Opmerkelijk genoeg verliep het rustmoment daadwerkelijk als rustmoment. Veel mensen benutten deze pauze om te eten of om naar huis te gaan. Na het rustmoment was ongeveer een derde van het totale bezoekersaantal verdwenen. In de originele opzet zou er tijdens het rustmoment geen alcohol worden geschonken en geen muziek worden gedraaid. Om onrust onder het publiek te voorkomen is hier van afgeweken.

Gedurende de avond liep het bezoekersaantal van Koninginnedag verder terug. Het reguliere uitgaanspubliek (in aantal) voor de zaterdagavond- en nacht was aanwezig in de stad. Een belangrijk verschil met een reguliere uitgaansavond was het feit dat het uitgaanspubliek zich al gedurende Koninginnedag in de stad bevond. Dit had een duidelijke invloed op de hoeveelheid drank reeds genuttigd aan het begin van de avond en de gedragingen van het uitgaanspubliek. Dit leidde op basis van observaties tot wat meer drukte in de stad, maar niet tot problemen.

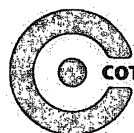
2.4 Incidenten

Koninginnedag en Koninginnenacht zijn zonder grote incidenten verlopen. Wij observeerden enige malen wat baldadigheden, zoals springen tegen het hek tussen de Grote Markt en de Poelestraat. Verder werden mensen gewaarschuwd voor zakkenrollers en glas op de grond.

De politiecijfers van Koninginnenacht en Koninginnedag laten het volgende beeld zien.⁵ De overlast was dit jaar lager dan de twee jaren ervoor. Van overlast door jeugd heeft de politie dit jaar – in tegenstelling tot voorgaande jaren – helemaal geen proces verbaal opgemaakt. Het aantal vernielingen lag lager dan vorige jaren. De criminaliteitscijfers laten zien dat de Koninginnenacht licht stijgt in het aantal incidenten, terwijl Koninginnedag een dalende trend vertoont. Het gaat onder meer om het aantal gevallen van geweld (mishandeling). Dit patroon doet zich ook voor bij de incidenten met diefstal van een fiets of brommer. Het totale aantal incidenten per categorie blijft overigens laag en het gaat dus om vrij marginale stijgingen en dalingen.

⁵ Politiecijfers over 2009, 2010 en 2011 zijn in het onderzoek meegenomen.

Collegebrief - Koninginnedag 2011

COT | Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement
en hulpverlening

Tabel 1 Incidenten Koninginnenacht Groningen (selectie)

Incidenttype	2009	2010	2011
Sociale kwaliteit (overlast)	5	8	5
Vernieling	0	0	1
Diefstal fiets	7	4	7
Diefstal brom/snorfiets	7	4	8
Mishandeling (fysiek geweld)	2	0	5
Ruzie/vechtpartij	2	0	1

Tabel 2 Incidenten Koninginnedag Groningen (selectie)

Incidenttype	2009	2010	2011
Sociale kwaliteit (overlast)	8	6	2
Vernieling	4	6	1
Diefstal fiets	2	1	2
Diefstal brom/snorfiets	2	1	3
Mishandeling (fysiek geweld)	13	13	6
Ruzie/vechtpartij	4	4	4

Deze type incidenten zijn te verwachten bij dergelijke grootschalige evenementen. Hierbij geldt als algemeen aandachtspunt dat de bijna-incidenten niet inzichtelijk zijn en kleine incidenten snel kunnen escaleren. De overzichten van cijfers zijn belangrijke indicatoren, maar niet meer dan dat. In de nadere analyse is het interessant deze cijfers te vergelijken met een 'reguliere' uitgaansavond.

Collegebrief - Koninginnedag 2011

3 Beleid, organisatie en aanpak

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk staat de aanpak centraal. Dit betreft zowel de voorkant (het evenementenbeleid) als de maatregelen die gelden tijdens het evenement.

3.2 Het evenementenbeleid

Uitgangspunten beleid

Het huidige Groningse evenementenbeleid is vastgelegd in de nota 'Feesten in balans II, van 1 januari 2011. Het is een vervolg op de nota 'Evenementen in de binnenstad' van februari 2009. De inzet van de gemeente is gericht op kwalitatieve versterking van het evenementenprogramma in de binnenstad. Daarbij wil de gemeente meer sturing kunnen hebben op de evenementen die in de binnenstad plaatsvinden.⁶ Het aantal grote evenementen (meer dan 2.000 bezoekers) is toegenomen van 17 in 2005 tot 50 in 2009. Tegelijk neemt ook het aantal klachten van geluidshinder toe. De gemeente constateert dat de acceptatie van evenementen is afgenomen en dat ook dit noopt tot aanpassing van het evenementenbeleid.⁷

In de nota is ook opgenomen hoe de gemeente omgaat met de veiligheid van evenementen. De gemeente laat voor elk evenement een risicoscan uitvoeren om de risico's goed en eenduidig in te schatten. In deze risicoscan wordt gekeken naar het publieksprofiel, het activiteitenprofiel en het ruimteprofiel. De uitkomst van de risicoscan bepaalt hoe het adviestraject eruit zal zien.⁸

De gemeente geeft in de beleidsnota aan dat veiligheid in eerste instantie een verantwoordelijkheid is van de organisator. Deze dient een veiligheids- en calamiteitenplan op te stellen. Op basis daarvan kan in gesprek worden gegaan met de vergunningverlener en de hulpdiensten. Het plan moet aansluiten op de werkwijze van de externe hulpdiensten (politie, brandweer, ambulance). Onvoldoende maatregelen in de voorbereiding kunnen aanleiding zijn de vergunning voor een evenement te weigeren.⁹

Evenementen worden verder getoetst op brandveiligheid, constructieve veiligheid, eventueel vuurwerk, volksgezondheid en verkeersveiligheid en –overlast. In verband met het beperken van geluidsoverlast zijn eindtijden vastgesteld voor evenementen.¹⁰

Beleid Koninginnenacht en -dag

In het beleid is er specifiek aandacht voor Koninginnenacht- en dag. Voor Koninginnenacht geldt een eindtijd van 02.00 uur voor de muziek en het tappen/evenement. Dit is voor de muziek een uur langer dan voor andere evenementen geldt en wordt ook wel "het uurtje van Wallage" genoemd. Verder is in het beleid opgenomen dat jaarlijks wordt geëvalueerd of het uurtje van Wallage wordt

⁶ Gemeente Groningen, Feesten in Balans II, p. 4.

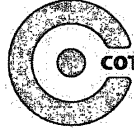
⁷ Idem, p. 6.

⁸ Idem, p. 8.

⁹ Idem, p. 10-11.

¹⁰ Idem, p. 12-18.

Collegebrief - Koninginnedag 2011

COT | Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement
an 501(c)(3) company

gecontinueerd. Ook de eindtijd van Koninginnedag zelf maakt onderdeel uit van de evaluatie. Op Koninginnenachten die tussen zondag en woensdag vallen, geldt de reguliere eindtijd van 23.00 uur of 00.00 uur, afhankelijk van de locatie in de stad.¹¹

Dit beleid in ogenschouw nemende, kan nog winst worden behaald voor Koninginnedag. Zo kan nog meer de koppeling worden gelegd tussen de algemene voorwaarden dit in het beleid zijn opgenomen en de specifieke situatie van Koninginnedag. Wie zijn de organisatoren? Welke verantwoordelijkheid krijgen zij nu op het gebied van veiligheid? Hoe verhoudt dit zich tot de inzet van de hulpverleningsdiensten?

De veiligheid van dit evenement kan nog meer door professionele private partijen worden gewaarborgd. Het is daarvoor zeker niet altijd nodig dat er evenemententerreinen worden gecreëerd. Ook in de publieke ruimte kunnen private veiligheidmedewerkers mensen aanspreken en corrigerend optreden. Zonder natuurlijk in de exclusieve bevoegdheden van de politie te treden (geweldsmonopolie, arrestatie, opsporing).

Organisatoren en ondernemers kunnen nog meer zelf verantwoordelijk worden gemaakt voor het veiligheids- en calamiteitenplan van dit evenement. Particulier personeel, ook vrijwilligers, kunnen een belangrijke rol spelen bij de respons op calamiteiten. Denk aan het ontruimen van gebieden. Nu is dit gedeeltelijk geregeld en vastgelegd in de draaiboeken (zo is afgesproken wat er wordt omgeroepen als er een calamiteit plaatsvindt), maar ook hier valt nog meer winst te behalen. Dit doet recht aan de uitgangspunten van het Groningse evenementenbeleid, het ontlast de overheidsdiensten en het zorgt voor een steviger balans tussen baten en lasten van het evenement. Het vraagt wel om een meer gecoördineerde samenwerking tussen alle organisatoren en betrokken ondernemers, de gemeente en de hulpdiensten dan nu het geval is (zie ook Veiligheidsorganisatie).

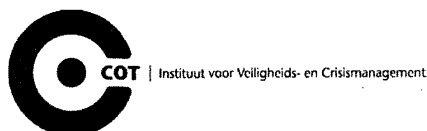
Handhaving

In het evenementenbeleid is opgenomen hoe de gemeente omgaat met handhaving op evenementen. Handhaving wordt vooral beschreven in het licht van het voorkomen van geluidsoverlast. Daarin wordt geconstateerd dat stilleggen van een evenement vanwege overtreding van de voorwaarden niet wenselijk is, omdat het risico's oplevert voor de openbare orde. De gemeente wil daarom vaker werken met een preventieve dwangsom. Verder is aangegeven dat er behoefte is aan een handhavingsprotocol, om duidelijk te krijgen wie waarvoor verantwoordelijk is, alsook hoe en wanneer er wordt opgetreden. Handhaving vindt nu vooral plaats bij klachten. De capaciteit is hierop gebaseerd. De wens is om meer pro-actief te gaan handhaven, bijvoorbeeld door vaker bij de opbouw van een evenement toezicht te houden. Tenslotte is de inzet er ook op gericht om de eindtijden te handhaven.

Het evenementenbeleid legt vrijwel geen relatie tussen handhaving en veiligheid. De aandacht voor geluidsoverlast is begrijpelijk gezien het feit dat vooral de geluidsoverlast problemen heeft veroorzaakt en toeneemt. Dit laat onverlet dat handhaving in het kader van voorkomen van incidenten van groot belang is. Dit geldt ook voor handhaving van calamiteitsroutes voor de adequate respons op calamiteiten. Het beleid op het gebied van handhaving kan ook meer ingaan op het omgaan met veel voorkomende veiligheidskwesties bij evenementen: alcoholgebruik en rondslingerend glas in het centrum, risico's van agressie en ordeverstoringen, drugsgebruik, etc.

¹¹ Idem, p. 18-19.

Collegedebrief - Koninginnedag 2011

3.3 De veiligheidsorganisatie

Er zijn veel partijen betrokken bij de veiligheid van Koninginnedag en –nacht in Groningen. Verschillende organisatoren en ondernemers vragen vergunningen aan, wat uitmondt in een groot aantal vergunningstrajecten. In de binnenstad zijn de belangrijkste vergunningen voor de Oranjevereniging (Grote Markt, Vismarkt, Waagplein e.a.). Verschillende ondernemers vragen vergunningen aan voor de Grote Markt, Gelkingestraat, Waagstraat, Poelestraat, Westerkade, Peperstraat, Oosterstraat, Zwanestraat, Gedempte Zuiderdiep, Gedempte Kattendiep, Folkingestraat, Vismarkt, Oude Boteringstraat, Schuitendiep, Martiniekerkhof, de Nieuwe Ebbingestraat (buiten de singels) en de Ellebogenbuurt.¹²

De Oranjevereniging organiseert een groot aantal activiteiten. Het totaal aan activiteiten bestaat uit een Oranjeconcert op het Martiniplaza op 20 april, evenementen op verschillende locaties tijdens Koninginnenacht (29 april) en Koninginnedag (30 april). De hoofdlocatie is het podium op de Grote Markt. Daarnaast staan onder meer podia op de Vismarkt en het Waagplein. De programma's tijdens Koninginnenacht lopen door tot 01.30 uur (Grote Markt) en 02.00 uur (Vismarkt), op Koninginnedag is dit tot 00.00 uur (Vismarkt en Grote Markt) of 01.00 uur (Waagplein).

De Oranjevereniging heeft als grootste organisator meer voorbereid op het gebied van veiligheid dan andere organisatoren. Voor de activiteiten van de Oranjevereniging is een draaiboek opgesteld. De daarin gemaakte risicoanalyse levert op dat vooral het drinken van veel alcohol door bezoekers een risicofactor is. "Dit levert klein ongerief op en kans op een groter gevaar als niet deëscalerend wordt opgetreden."¹³ Opvallend is dat drukte niet als risicofactor wordt behandeld. Dit is enigszins begrijpelijk gezien de locaties waar de evenementen van de Oranjevereniging wordt gehouden. Daarmee wordt echter geen analyse gemaakt van de drukte in de straten eromheen en de effecten van incidenten op één locatie voor andere (evenementen)locaties. Het draaiboek is beperkt tot de evenementen die de Oranjevereniging organiseert.

De activiteiten die gepland worden voor deze dagen worden in verschillende gremia besproken. In het doorlopende periodieke horecaoverleg wordt gesproken over activiteiten en worden hierover afspraken gemaakt. In overleggen over evenementenvergunningaanvragen, waar de gemeente, de hulpdiensten en de aanvragers bij aanwezig zijn, worden ook beslissingen genomen over de activiteiten en de randvoorwaarden die daarvoor gelden. Verder komt het voor dat ondernemers rechtstreeks afspraken maken met gezagsdragers over wat er kan en wat niet kan tijdens het evenement. Deze gang van zaken geeft een verwarrende indruk.

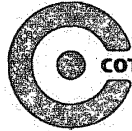
Respondenten hebben ons aangegeven dat gemaakte afspraken hierdoor soms niet in lijn met elkaar of zelfs tegenstrijdig zijn. Betrokken ambtenaren van de

¹² In interviews is onder meer gesproken over de voorbereiding (ook vergunningstechnisch) op Koninginnenacht en -dag teneinde dit beter inzichtelijk te maken.

¹³ Draaiboek Nacht van Oranje & Koninginnedag 2011, p. 45.

Collegebrief - Koninginnedag 2011

COT | Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement
aan de Universiteit Groningen

gemeente en de hulpdiensten komen er soms bij toeval achter dat er afspraken zijn gemaakt over wat er kan en niet kan. Het gaat daarbij vaak om zaken die van invloed zijn op de veiligheid van het evenement. Verder geven betrokkenen ons aan dat de voorbereiding van de evenementen zelf ook rommelig verloopt en er vaak laat nog wijzigingen zijn, waardoor het toezicht op de veiligheid wordt gehinderd.

De focus van de gemeente en de veiligheidspartners ligt vooral op de evenementenvergunningen. De gemeente maakt met ieder van de organisatoren van de evenementen in de binnenstad apart afspraken. Het gaat om vergunningseisen voor afgebakende gebieden en afgebakende verantwoordelijkheden die aan de organisatoren worden toegekend.

Onze indruk is dat er daarmee wel goed wordt gekeken naar de veiligheid van een specifiek evenement, maar dat er beperkte aandacht is voor de benodigde maatregelen in relatie tot de veiligheidsrisico's van het totale evenement Koninginnenacht- en dag. Risico's zijn vaak locatieoverstijgend en incidenten op één evenement kunnen ook risico's opleveren voor andere locaties.¹⁴

De risico's van het totale evenement, zoals de risico's die de bezoekers zelf vormen, worden nog beperkt integraal beoordeeld en niet altijd multidisciplinair opgepakt. Dit blijkt onder meer uit de problematiek rond alcoholgebruik en glas in het centrum (zie paragraaf 3.4). De gemeente maakt strikte afspraken met horeca en organisatoren van evenementen over onder meer gebruik van plastic bekertjes en het schenken aan dronken mensen en minderjarigen. Het feit dat veel mensen zelf hun alcohol meebrengen is door deze afspraken nog niet ondervangen. De maatregelen die de gemeente neemt op dit gebied zijn beperkt. Alle betrokkenen stellen vast dat dit gedrag veiligheidsrisico's oplevert. Het vraagt buiten de vergunningen om, om effectieve maatregelen. Er zijn ook maatregelen getroffen (zie paragraaf 3.4) maar deze blijken moeilijk te handhaven. In de samenwerking met bijvoorbeeld vervoerders kan worden nagegaan wat er mogelijk is, bijvoorbeeld in de vorm van gezamenlijke handhavingsteams op het alcoholverbod in de trein en op het station. Ook communicatie vooraf over de risico's richting publiek is een middel.

De beperkte multidisciplinaire benadering van Koninginnenacht- en dag geldt ook voor het omgaan met de risico's van de mensenmassa. Denk aan risico's van ordeverstoring, verdrukking en de reactie van de massa op incidenten. Binnen de vergunningen worden afspraken gemaakt die bijdragen aan de veiligheid van de mensenmassa. Maatregelen op het gebied van crowd management vallen momenteel echter grotendeels buiten de vergunningen. De genoemde risico's worden nog niet multidisciplinair door de hele veiligheidsorganisatie aangepakt. We zien dat vooral de politie hier het voortouw in neemt.

Na afloop van Koninginnedag vinden verschillende evaluaties plaats. Het evenement wordt onder meer geëvalueerd in twee Stratenoverleggen. Dit zijn periodieke overleggen waarbij ondernemers van het centrum, de gemeente en de politie aanwezig zijn. Wij zijn bij één van deze overleggen aanwezig geweest. Onze indruk is dat de ondernemers van het centrum zeer bereid zijn om gezamenlijk met de gemeente en de hulpdiensten tot afspraken te komen over Koninginnedag. Zij begrijpen de aandacht voor veiligheid en gezondheid. Er kan vermoedelijk nog meer winst worden behaald door verdergaande samenwerking in het beoordelen van risico's, bespreken van de beste maatregelen en de gezamenlijke respons op incidenten. Dergelijke afspraken zijn al wel deels gemaakt met de Oranjevereniging en zijn vastgelegd in het draaiboek Koninginnedag.

¹⁴ In dit kader wordt ook wel gesproken over interferentie, domino-effect en negatieve versterking van risico's op elkaar (zie COT, 2009).

Collegebrief - Koninginnedag 2011

3.4 Handhaving tijdens het evenement

De belangrijkste maatregelen die zijn genomen in het kader van handhaving voor Koninginnedag zijn:

- Verbod van verkoop van glas en alcohol in de binnenstad.
- Strikte handhaving op Koninginnenacht van o.a. het verbod op plaatsen van fietsen.
- In stand houden van het pauze-uur op Koninginnedag: tussen 18 uur en 19 uur geen programmering.
- Verkeersmaatregelen in het centrum: afsluiting van de evenementengebieden en diverse straten eromheen voor al het verkeer.
- Verzoek aan bezoekers om geen (alcoholische) dranken (in glas) mee te nemen van huis.
- Toepassing van snelrecht tegen personen die worden aangehouden in verband met geweld of vernieling.

Handhaving openbare orde

Het gebruik van de camera's voor het beoordelen van de situatie in de stad heeft zijn beperkingen. Het is moeilijk om op basis van een camerabeeld te beoordelen hoe druk het werkelijk aanvoelt ter plaatse. De camerabeelden lijken niet altijd de werkelijke drukte goed in beeld te brengen. Bijvoorbeeld, op Koninginnenacht lijkt het op de camerabeelden in de SGBO-ruimte op enig moment erg druk te worden tussen de Grote Markt en de Vismarkt. Als gevolg hiervan wordt besloten op een hek tussen beide Markten te plaatsen. Op locatie blijkt er echter geen probleem te zijn en lijkt het hek zodoende overbodig.

Handhaving veiligheid

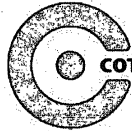
Op Koninginnenacht wordt tot ongeveer 23.00 uur actief gehandhaafd. Het gaat onder meer om het verwijderen van fietsen en het controleren op het gebruik van plastic in de horeca. Later op de avond stellen de politie en de gemeentelijke handhavers zich tolerant op. Dit draagt bij aan de gemoedelijke sfeer van het evenement.

Horeca, gemeente, politie, GGD en inwoners van de binnenstad hebben een gedeeld belang bij de bestrijding van overmatig alcoholgebruik op straat tijdens Koninginnenacht en -dag. Er zijn dan ook in aanloop naar Koninginnedag maatregelen genomen om overmatig alcoholgebruik tegen te gaan. Zo zijn de horeca er expliciet op gewezen dat zij niet teveel drank per persoon mochten verkopen, dat zij goed moesten letten op de wettelijke leeftijdsgrenzen en dat zij geen alcohol mochten verkopen aan mensen die duidelijk al teveel gedronken hadden.

Groningen heeft in 2009 een verordening vastgesteld die het mogelijk maakt om op dagen als Koninginnedag de horeca in het centrumgebied te verbieden om glas- en blikverpakkingen te verkopen. Ook is het met deze verordening mogelijk om winkeliers en slijters te verbieden om alcohol te verkopen. Horecagelegenheden in het centrumgebied moesten tijdens Koninginnenacht en -dag hun drankjes verkopen in plastic, glas en blik waren verboden. Winkeliers mochten ook geen dranken in glas verkopen.

Veel lastiger tegen te gaan is het zelf meebrengen van alcohol naar het centrum. De gemeente had bezoekers van het evenement verzocht om geen eigen alcoholische drank in glas mee te nemen naar het centrum. Verbieden kan de gemeente dit echter niet.

Collegebrief - Koninginnedag 2011

COT | Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement
an Acti Company

Onze observaties en de ervaringen van de betrokken diensten en ondernemers is dat er veel glas op straat lag en dit ook onveilig was. Bovendien is glas een mogelijk gelegenheidswapen bij ongeregelheden.

De Groningse APV biedt ruimte om plaatsen aan te wijzen waar het nuttigen van drank of het bij zich dragen van aangebroken alcoholhoudende dranken verboden is. Het college kan deze plaatsen aanwijzen.¹⁵ Het Groningse centrum kent een dergelijk alcoholverbodsgebied. In het centrum is het dus niet toegestaan om op straat alcohol te drinken. Bezoekers van Koninginnedag die hun eigen drank meebrachten naar de pleinen en straten in de binnenstad, waren in overtreding.

De NS hadden voor Koninginnenacht en -dag een alcoholverbod in de treinen en op de stations ingesteld. Ook was het niet toegestaan om meer dan één flesje, blikje of andere verpakking met alcoholische drank mee te nemen. De NS namen deze maatregel om verstoringen van het treinverkeer tegen te gaan. Noodremtrekkers en spoorlopers hebben vaak alcohol gebruikt.¹⁶ Of dit voor Groningen een bepaald effect heeft gehad, hebben wij niet kunnen onderzoeken.

We concluderen dat het op straat nuttigen van alcohol tijdens Koninginnenacht en -dag niet volledig is tegengegaan met de tot nu toe genomen maatregelen. De indrukken die tijdens de evaluatie werden gegeven, bevestigen dit beeld. Niet alleen namen veel bezoekers hun eigen drank mee, ook zou er in grote hoeveelheden alcohol verkocht zijn vanuit diverse punten buiten de horeca om.¹⁷

Ondernemers in de binnenstad constateren ook dat bezoekers zelf drank mee kunnen nemen en dat dit niet door de gemeente wordt aangepakt. Dit stoort ondernemers begrijpelijkerwijs, aangezien het hen omzet scheelt. Maar ook omdat zij kostbare maatregelen moeten nemen om onder meer glaswerk te weren, terwijl bezoekers vrij door de binnenstad kunnen bewegen met hun eigen drank. Deze situatie vraagt om een handhavingsbeleid dat doeltreffender is ten aanzien van de geconstateerde problematiek.

Er zijn verschillende andere maatregelen mogelijk om dit overmatige alcoholgebruik tijdens dit evenement effectiever tegen te gaan. Ten eerste kan een gebied worden aangewezen als evenemententerrein. Daarmee wordt het onttrokken aan de openbare ruimte. Op een evenemententerrein kunnen – net als in een horecagelegenheid – bepaalde (huis)regels gelden, zoals het verbod op meebrengen van eigen drank. Daarbij kan de gemeente eisen stellen aan private partijen die op basis van een vergunning gebruik maken van het evenemententerrein. Voorbeelden hiervan zijn deinzet van particuliere beveiliging en het visiteren van bezoekers.

Het aanwijzen van de hele Groningse binnenstad als evenemententerrein lijkt echter geen haalbare zaak:

- een groot aantal bewoners van de binnenstad wordt gedupeerd, de vraag is of dit redelijk is;
- er is niet één organisator van het evenement en het is de vraag of dit mag worden verwacht;
- de handhaafbaarheid van een verbod op alcohol in de hele binnenstad vraagt om een grote inspanning op het gebied van handhaving (denk aan politie, beveiliging, hekken, poortjes, etc).

¹⁵ Artikel 2:47 APVG 2009.

¹⁶ Bron: nu.nl, ns.nl.

¹⁷ Genoemd werden een slinger en een belbus die bier kwam brengen bij een huis in het centrumgebied.

Collegebrief - Koninginnedag 2011

Alternatief is dat één of enkele plekken worden ingericht als evenemententerrein. De locaties waar het meest wordt gedronken en het meeste glas op de grond ligt, komen hiervoor het meest in aanmerking. Een dergelijk gebied moet ook goed af te sluiten en te controleren zijn. Mogelijk komen de Poelestraat/Poeleplein en de Ellebogenbuurt hiervoor in aanmerking. Bezoekers van deze gebied willen zich hier graag bevinden omdat er evenementen en horeca aanwezig zijn. De gebieden zijn beperkt van omvang en regels zijn daarmee goed handhaafbaar. Gezien het grote aantal horecagelegenheden in deze straten is het gezamenlijk inzetten van één particuliere beveiligingsdienst voor handhaving van de regels waarschijnlijk goed te realiseren. Daarbij is het evenemententerrein in het kader van crowd management een goed alternatief voor het plaatsen van geblindeerde hekken.

Prijsafspraken over alcohol blijken in de praktijk lastig. Prijzen zijn meestal al hoog en winstmarges kunnen variëren tussen producenten/leveranciers en verkopers, etc. Het beperken van happy hours is een maatregel, maar eerder moet aan een alternatief worden gedacht zoals het aanbieden van (gratis) water en het eventueel aanbieden van andere alternatieven (zoals een gesponsord aanbod van gratis frisdrank. Dergelijke maatregelen vergen een zorgvuldig overleg met horeca en supermarkten en behoeven een juridische check.

3.5 Crowd management

Groningen neemt verschillende maatregelen in het kader van crowd management. Deze maatregelen bestaan uit:

- Het plaatsen van hoge zwart geblindeerde hekken: (gedurende het evenement) permanente en tijdelijke afsluitingen van doorgangen.
- Het gebruiken van matrixborden en spandoeken om het publiek te informeren over afsluitingen en uitgangen.
- Het verdelen van de binnenstad in drie sectoren, die worden aangestuurd door een sectorcommandant van de politie.
- Gebruik van extra camera's en verkenner in de binnenstad.
- De politie heeft met de organisatoren samen een stappenplan overcrowding ontwikkeld. Hierin zijn onder meer standaardteksten opgenomen, die via de aanwezige installaties kunnen worden gecommuniceerd naar het publiek om overcrowding te voorkomen.
- De beveiliging (ingehuurd door de Oranjevereniging) monitort het publiek vanuit een observatiepost aan de Grote Markt¹⁸.

De verschillende sectoren kunnen volgens de plannen in geval van overcrowding door middel van een geblindeerd hekwerk worden afgesloten. Het gaat om hekken waar niet overheen gekeken kan worden. De diverse hekken worden al geplaatst voorafgaand aan de feestelijkheden en worden gesloten op een vooraf bepaald tijdstip, of wanneer de algemeen commandant dit wenselijk acht. Wij hebben gezien dat de hekken op veel plekken tot vraagtekens bij bezoekers hebben geleid. Het is bezoekers niet duidelijk waarom er hekken staan. Goede communicatie over het waarom van de afsluiting en over alternatieve routes ontbreekt (zie ook hieronder). De hekken hebben wel op diverse plekken hun functie: drukke aan- en afvoerroutes worden afgesloten.

¹⁸ Draaiboek Nacht van Oranje & Koninginnedag 2011, p. 46.

Collegebrief - Koninginnedag 2011

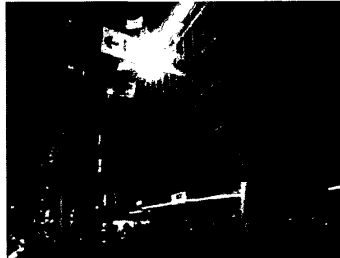
Een specifieke afsluiting in het kader van crowd management die van tevoren is voorbereid is die van de doorgang tussen de Grote Markt en de Poelestraat tijdens Koninginnenacht rond 01.00 uur 's nachts. Het gaat hier om het voorkomen van een te grote toeloop naar de horeca in de Poelestraat na het eindigen van het programma op de Grote Markt.

Uiteindelijk komt deze afsluiting iets later dan het geplande moment tot stand. Op de camerabeelden vanuit de SGBO-ruimte is te zien hoe ongeveer tien tot twaalf agenten en twee paarden moeten worden ingezet om de menigte uit elkaar te drijven en de hekken te kunnen laten sluiten door de medewerkers van de beveiliging. Dit duurt bij elkaar ruim tien minuten. De menigte is op dat moment behoorlijk compact. De doorstroming tussen beide evenementenlocaties moet worden stilgelegd.

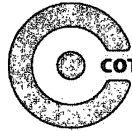
Uit onze observaties ter plaatse blijkt dat veel bezoekers dit hek verwarrend en "irriterend" vinden. Velen vragen zich af waarom het er staat en willen er overheen kijken. Sommigen verwachten een incident aan de andere kant van het hek en constateren verwonderd dat het feest daar gewoon doorgaat. Enkele groepjes reageren baldadig op de hekken. Zij springen er tegenaan of proberen met elkaar er overheen te komen. De politie reageert hier direct op (zie afbeelding hierboven), waarna de onruststokers de aftocht blazen.

De normale 'looproute' tussen Grote Markt en Poelestraat is door het hek geblokkeerd. Bezoekers die vanaf de Grote Markt komen gaan op zoek naar een alternatieve route. De kortste weg die zij vinden loopt via het Engelenpoortje. Omdat dit straatje erg smal is en er ook een trafostation staat, wordt dit een risicovolle en ongewenste situatie. De politie moet hierop optreden om te voorkomen dat er ook een publieksstroom vanaf de Poelestraat door deze steeg naar de Grote Markt ontstaat. We begrijpen achteraf dat deze steeg afgesloten had moeten zijn.

Voor de veiligheid van bezoekers aan de Ellebogenbuurt zijn een matrixbord en een hekwerk geplaatst bij de toegang tot deze buurt ter hoogte van de Zwanestraat. Ondernemers in de Ellebogenbuurt tonen zich achteraf tevreden over het functioneren van de hekken. Er zou hierdoor een minder grote toeloop op de smalle straatjes vanaf de Vismarkt zijn ontstaan. Wij kunnen ons voorstellen dat het hek inderdaad heeft voorkomen dat alle toe- en afvoer van de Ellebogen via één smalle straat verloopt. Bezoekers zullen nu via verschillende routes de buurt hebben bereikt. De routes die wel kunnen worden gevolgd worden overigens niet aangegeven. Bezoekers moeten zelf hun weg vinden naar de Ellebogen. In de buurt zelf is het erg druk, al lijkt dit geen onverantwoorde situatie op te leveren. Bezoekers lijken zich er ook niet erg aan te storen. Het gaat om een beperkt gebied en het is niet moeilijk om aan de drukte te ontsnappen. In de voorbereiding op het evenement is gesproken over het al dan niet aanwijzen van de

Collegebrief - Koninginnedag 2011

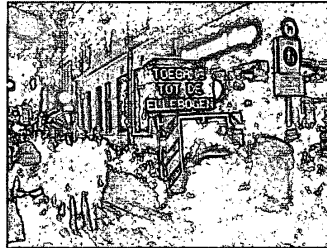

COT | Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement
an Afdeling van de Universiteit van Groningen

Ellebogenbuurt als evenemententerrein. Dit is vanuit het oogpunt van crowd management niet direct nodig. Wel kan het overdragen van taken naar private partijen een reden zijn om hiertoe over te gaan.

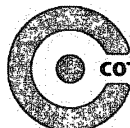
Tijdens Koninginnenacht wordt ook de Vismarkt afgesloten van de Grote Markt op Tussen Beide Markten. De politie heeft deze maatregel voorbereid en signaleert die avond dat deze gezien de drukte nodig is. Dit op basis van camerabeelden in de commandokamer in combinatie met de observaties van verkenner ter plaatse. Het hek is hier op enige afstand in de straat geplaatst, waardoor bezoekers de straat in gaan en vervolgens tegen het hek aan lopen. Ook hier leidt dat tot irritatie. Bezoekers moeten vervolgens zelf een omweg zoeken naar de Grote Markt.

De in- en uitgangen van de verschillende evenementenlocaties zijn aangegeven met een doek dat boven de straat is opgehangen. Uit onze observaties is niet gebleken dat deze in- en uitgangen ook zodanig zijn gebruikt. Een voorbeeld hiervan is het doek met de tekst uitgang op de Vismarkt ter hoogte van de Haddingestraat. Deze uitgang wordt door weinig publiek gebruikt, omdat de logische uitgang loopt richting Grote Markt (naar het andere podium) of richting A-Kerkhof. Hetzelfde geldt voor het spandoek dat bij de Grote Markt hangt aan de kant van de Poelestraat, waar tijdens de nacht het hek wordt gesloten. Het spandoek hangt er al de hele avond. Het moet na sluiting van de hekken aangeven dat bezoekers links of rechts het terrein moeten verlaten. Het hangt hoog, is daardoor niet goed in beeld en geeft een onduidelijke boodschap aan de bezoeker. We zien dat veel bezoekers toch naar het geplaatste hek lopen en zich daar ter plekke afvragen wat de afsluiting inhoudt.

Op verschillende plaatsen zijn matrixborden opgesteld. Opvallend is dat deze matrixborden niet allemaal op een goed zichtbare plaats staan (bijvoorbeeld het bord op de Grote Markt ter hoogte van de Martinitoren). Daarnaast wordt er geen concreet bericht gecommuniceerd via deze borden of zijn de berichten onduidelijk. Bijvoorbeeld tijdens Koninginnenacht staat aan het begin van de Zwanestraat op het bord: "toegang tot Ellebogen onbereikbaar". We horen bezoekers zich letterlijk afvragen wat dit betekent. Veel bezoekers lopen toch de Zwanestraat in de richting van de Ellebogen in, waar zij aan het einde tegen een geblindeerd hek aan lopen. De aanwezige beveiliging heeft er veel werk aan om mensen te vertellen waarvoor het hek er staat en hoe zij door om te lopen alsnog bij de Ellebogenbuurt kunnen komen. Mensen reageren geïrriteerd.

Collegebrief - Koninginnedag 2011

COT | Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement
an de Universiteit Groningen

3.6 Incident- en crisismanagement

De hulpverleningsdiensten en de Oranjevereniging hebben zich voorbereid op eventuele incidenten en crises. Daartoe zijn de volgende maatregelen genomen:

- Er is een EHBO-bus aanwezig op de Grote Markt.
- De Oranjevereniging heeft scenario's uitgewerkt waarin staat hoe wordt gereageerd op een ontruiming, wapens, een vechtpartij, vuurwerk/brand en extreme weersomstandigheden.
- Beveiligingsmedewerkers treden bij incidenten op onder regie van de politie¹⁹.

Tijdens onze observatie op Koninginnedag is er een geval van onwelwording op de Vismarkt. EHBO-ers verlenen hierbij eerste hulp. Op enig moment blijkt het noodzakelijk de patiënt per ambulance af te voeren. Hoewel het op de Vismarkt erg druk is, blijkt het goed mogelijk om onder begeleiding van twee paarden een ambulance op de locatie te krijgen. Een punt van aandacht hierbij is dat, op het moment dat de paarden de patiënt trachten af te schermen, er een grote toeloop op het incident ontstaat. Zodra de paarden weg zijn krijgen de hulpverleners aanmerkelijk meer ruimte om hun werk uit te voeren. Een vergelijkbare situatie speelt zich af op Koninginnenocht op de Gelkingestraat. Bij deze onwelwording is het opvallend dat een groot aantal politiemensen bij de onwelwording moet blijven om omstanders zoveel mogelijk bij de onwelwording weg te houden en ruimte te geven aan de hulpverleners.

De hulpdiensten hebben calamiteitenroutes vastgesteld. Eén calamiteitenroute, de Diepenring, loopt rondom de binnenstad. Vanaf deze ring zijn de drie sectoren van de binnenstad bereikbaar. Vooraf is vastgelegd via welke straten deze routes lopen.

De calamiteitenroutes zijn tijdens het evenement voor het publiek niet zichtbaar. De routes lijken wel goed toegankelijk. Al kunnen 'spontane' optredens (zoals een bandje in de Oosterstraat en dansend publiek ter hoogte van Vera) voor een blokkade van de calamiteitenroute zorgen.

Ter voorbereiding op de respons door de hulpdiensten op crises zijn vijf crisisscenario's uitgewerkt:

1. Overcrowding
2. Paniek in menigte
3. Brand in de binnenstad
4. Uitval van nutsvoorziening (stroomstoring)
5. Noodweer

Wij hebben deze scenario's op hoofdlijnen bekeken. De scenario's geven duidelijk aan wat ieder van de betrokken diensten dient te doen. De risico's die bij ieder scenario aan de orde zijn, worden summier beschreven. Er wordt aangegeven welke effecten er kunnen ontstaan in de menigte (o.a. verdrukking en verstikking), maar niet door welke oorzaken dit kan ontstaan. Door meer aandacht te geven aan de mogelijk aanleiding, kan ook eerder worden geanticipeerd op een mogelijk scenario. Deze interventies om escalatie te voorkomen kunnen onderdeel uitmaken van de uitwerking.

¹⁹ Draaiboek Nacht van Oranje & Koninginnedag 2011, p. 46.

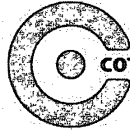
Collegebrief - Koninginnedag 2011

Het scenario Paniek in menigte suggereert dat incidenten leiden tot een paniecreactie. Hier is in de praktijk bij incidenten echter niet altijd sprake van. In de scenario's Brand en Noodweer missen we de relatie met de risico's die bij Overcrowding en Paniek in menigte worden genoemd. Ook in deze scenario's vormt de aanwezige mensenmassa een belangrijke risicofactor op zichzelf, door onder meer het vluchtgedrag.

Verder missen we in de scenario's de rol die de organisatoren en hun onderaannemers in het kader van crisismanagement kunnen spelen. Onze ervaring is dat zij vaak de eerste acties kunnen ondernemen, omdat zij ter plaatse zijn en in contact staan met het aanwezige publiek. Uit de bijlage van het draaiboek is af te leiden dat de organisatoren wel instructies krijgen. Wij krijgen daarmee de indruk dat de voorbereiding op calamiteiten nog niet samen met de organisatoren is voorbereid. Tot deze voorbereiding behoort ook het doorspreken van de mogelijke scenario's en het gezamenlijk nagaan van de mogelijke interventies en de daarbij behorende rol- en taakverdeling.

Collegebrief - Koninginnedag 2011

COT | Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement
aan de Rijksuniversiteit Groningen

4 Conclusies en aanbevelingen

Met behulp van het eerder genoemde analysekader (zie paragraaf 1.4) hebben wij de veiligheid tijdens Koninginnedag en -nacht in Groningen zo objectief mogelijk geanalyseerd en beoordeeld. In dit hoofdstuk presenteren wij onze conclusies en doen wij waar nodig aanbevelingen voor versterking.

4.1 Conclusies

Koninginnenacht en Koninginnedag in Groningen zijn ware volksfeesten, die druk worden bezocht en gezellig verlopen. De muziekfeesten in de binnenstad op beide dagen trekken een relatief jong publiek. De drukte concentreert zich nadrukkelijk in een beperkt aaneengesloten gebied, waar deze evenementen plaatsvinden.

De belangrijkste risico's van het totale evenement hangen samen met de drukte en het alcoholgebruik. Er lijkt geen sprake te zijn van bepaalde groepen of activiteiten die specifiek hoge risico's opleveren.²⁰ Wel zijn er een aantal locaties waar de drukte zodanig is, dat er verhoogde risico's ontstaan.

Vooraf de gevolgen van een calamiteit en de mogelijkheden voor de menigte om snel weg te komen vormen een risico op een aantal momenten op diverse locaties (o.a. Gelkingestraat, Poelestraat, Grote Markt de Ellebogenbuurt). Het sluiten van reguliere doorgangswegen met hekken verhoogt deze risico's, zeker wanneer dit tijdens het evenement gebeurt en bezoekers hier niet goed van op de hoogte zijn. Irritaties die ontstaan kunnen van invloed zijn op de sfeer en kunnen leiden tot incidenten.

Het meenemen van eigen alcohol, vooral in glas, vormt een probleem op zich tijdens Koninginnedag. De gemeente weert glaswerk in de horeca en de winkels in het centrum, maar heeft nog geen manier gevonden om effectief op te treden tegen bezoekers met eigen flessen en kratten. Het probleem en de bijbehorende risico's voor de veiligheid (persoonlijke ongevallen, onwelwordingen, ordeverstoringen) zijn daarmee nog niet effectief aangepakt. Dit geldt zeker niet alleen voor Groningen.

Het Groningse evenementenbeleid is een mooi voorbeeld van een beleid waarin veiligheid en andere belangen in één nota worden meegenomen. Het beleid stelt op het gebied van veiligheid duidelijke eisen aan organisatoren van evenementen. Voor Koninginnedag kan op basis van dit beleid nog verder worden uitgezocht hoe organisatoren primair verantwoordelijk zijn voor de veiligheid en hier ook de nodige veiligheids capaciteit voor inzetten (beveiliging, verkeersregelaars, EHBO etc.). De handhaving kan in het beleid nog verder worden uitgewerkt ten behoeve van de veiligheid.

Er worden veel vergunningen aangevraagd voor Koninginnenacht- en dag. Al deze aanvragers maken deel uit van de veiligheidsorganisatie, aangezien zij een eigen verantwoordelijkheid hebben voor het waarborgen van de veiligheid van hun evenement. De expliciete rol van de organisatoren voor het waarborgen van de veiligheid is momenteel nog beperkt. De Oranjevereniging heeft dit uitgewerkt in plannen, maar ook

²⁰ Al is dit risico dynamisch. Specifieke conflicten tussen groepen of andere oorzaken kunnen zorgen voor een verhoogd risico. Dit vergt onder meer alertheid op dreigingsinformatie.

Collegebrief - Koninginnedag 2011

deze voorbereiding is beperkt. De organisatoren moeten door de gemeente en haar partners nog nadrukkelijk worden betrokken als partners.

De regie op alle activiteiten tijdens Koninginnenacht en -dag is momenteel beperkt aanwezig. Dit wordt bevestigd door het bovengenoemde draaiboek. Er is geen overkoepelend plan, waarin een risicoanalyse wordt gemaakt en waarin maatregelen voor de hele binnenstad met elkaar in verband staan. De belangrijkste veiligheidspartners, de organisatoren van evenementen, de gemeente en de hulpdiensten, werken momenteel nog maar beperkt samen aan de veiligheid van het totale evenement. Er is geen punt waar alle maatregelen bij elkaar komen. De huidige stuurgroep vervult deze functie nu niet.

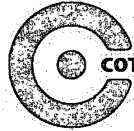
Het crowd management van het evenement is opgepakt, maar is nog in ontwikkeling. Een aantal afsluitingen is effectief om te grote belasting van drukke punten te voorkomen, maar verkleinen de mogelijkheden voor de menigte om snel weg te komen. De bebording over afsluitingen en alternatieve looproutes is te slecht vindbaar en boodschappen zijn niet duidelijk. Bezoekers worden vaak verrast en moeten bij afsluitingen steeds zelf op zoek naar omwegen. Dit leidt soms tot onwenselijke looproutes, maar kan ook irritatie en agressie opwekken bij bezoekers.

Het crowd management is nog teveel een monodisciplinaire aangelegenheid van de politie. Er is behoefte aan meer en betere communicatie over veiligheid en genomen maatregelen naar bezoekers, waar in de eerste plaats de gemeente een belangrijke rol in heeft. Ook organisatoren kunnen nog meer bijdragen aan het crowd management.

4.2 Aanbevelingen

1. Het evenement Koninginnedag, met al zijn activiteiten, risico's en maatregelen, vraagt om een goede inhoudelijke regie op de veiligheid van het totale evenement. De veiligheidsorganisatie dient integraal en multidisciplinair aandacht te besteden aan alle relevante risico's van het totale evenement (inclusief crowd management). Vervolgens kan vanuit dit totaaloverzicht de vertaling worden gemaakt naar eisen die in individuele vergunningen worden vastgelegd.
2. Wij adviseren om een regiegroep Koninginnedag in te stellen, onder leiding van een centrale regisseur/projectleider. De regiegroep is actief tijdens de hele voorbereidingsperiode van het evenement. De projectleider legt over de voorbereidingen rechtstreeks verantwoording af aan de burgemeester. De regiegroep bestaat uit vertegenwoordigers van de Oranjevereniging, de horeca/overige organisatoren, de gemeentelijke diensten, de politie, de brandweer en de GHOR. Onder de regiegroep kan in subgroepen uitwerking worden gegeven aan de belangrijkste thema's. Wij denken aan subwerkgroepen voor (1) veiligheid (openbare orde, crowd management, gezondheid en crisismanagement), (2) activiteiten en programmering, (3) mobiliteit, (4) communicatie en (5) handhaving. Voorzitters van de werkgroepen zijn de leden van de regiegroep. In iedere werkgroep nemen de diensten en organisaties deel die een bijdrage aan dit thema leveren. Zo zal de werkgroep veiligheid bestaan uit de organisatoren, de gemeente en vertegenwoordigers van politie, brandweer en GHOR.

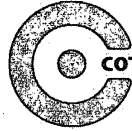
Collegebrief - Koninginnedag 2011

COT | Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement
en Aardbevingen

3. De gecoördineerde aanpak dient ook tijdens Koninginnenacht en -dag te worden voortgezet. De projectleider is dan voorzitter van een multidisciplinair coördinatieteam waarin alle diensten zijn vertegenwoordigd. Hierbij kan aansluiting worden gevonden bij de huidige structuur: nu is een groep van liaisons van de diverse diensten aanwezig in de SGBO-ruimte.
4. De respons op calamiteiten kan meer worden uitgewerkt in samenwerking met de organisatoren. Organisatoren kunnen goed meedenken over de beste respons op incidenten en aangeven welke middelen zij kunnen inzetten. De dialoog hierover zal meer opleveren dan het aanreiken van instructies aan organisatoren. Daarbij mogen de hulpdiensten van de organisatoren op dit gebied ook een bepaald niveau van inzet verwachten. Zo moeten beveiligers voorbereid zijn om ook tijdens calamiteiten een voorname rol te spelen. Dit resulteert in een gezamenlijk calamiteitendraaiboek.
5. De communicatie over de drukte, de risico's en de maatregelen op Koninginnenacht en Koninginnedag dient te worden verbeterd. Dit is allereerst publieksvriendelijk en tegelijkertijd een onderdeel van het crowd management. Bezoekers moeten goed weten wat ze kunnen verwachten en wat de spelregels zijn (wat er van hen wordt verwacht). De communicatie is pas effectief als ze breed wordt uitgedragen en de boodschappen eenduidig en consequent zijn. De communicatie kan verlopen via verschillende media voorafgaand aan het evenement, maar ook door duidelijke communicatie ter plaatse.
6. Risico's van ordeverstoring, verdrukking en de reactie van de massa op incidenten moeten multidisciplinair door de hele veiligheidsorganisatie worden aangepakt. Pas daarnaast – indien er gewerkt wordt met hekken in de stad - de maatregelen beter aan de principes van het gedrag van mensenmassa's. Sluit hekken vooraf af of sluit ze niet. Mensen die in menigten op evenementen aanwezig zijn, zijn erbij gebaat dat zij weten waar ze aan toe zijn. Bezoekers hanteren bekende patronen/routes en gaan ook vaak zoals ze zijn gekomen. Het sluiten van bepaalde doorgangen op bepaalde tijdstippen is niet alleen soms een risico op zich vanwege de drukte, het kan ook irritatie en agressie uitlokken. Daarbij kan bij calamiteiten de afsluiting van een uitgang voor een menigte als een verrassing komen.
7. Bekijk de mogelijkheden om met duidelijk aangegeven en afgebakende looproutes te gaan werken, die bezoekers leiden door vooraf vrijgemaakte en geschikte wegen. Dit voorkomt dat mensen zelf allemaal hun weg gaan zoeken, daardoor de drukste straten teveel belasten, op afsluitingen stuiten en voor stegen kiezen die verhoogde risico's opleveren.
8. Werk de handhaving van openbare orde en veiligheid tijdens Koninginnedag en andere evenementen nader uit in het beleid. Werk op basis van een analyse van de belangrijkste veiligheidsrisico's, uit hoe handhaving kan bijdragen aan het beheersen ervan. Pak dit multidisciplinair op en leg dit vast in een handhavingsprotocol, zodat voor alle partners duidelijk is welke handhavingsmaatregelen verwacht worden. Overweeg ook het gebruik van evenemententerreinen in het kader van de handhaving van de veiligheid in relatie tot alcoholgebruik en glas.

Collegebrief - Koninginnedag 2011

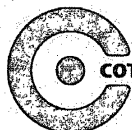

COT | Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement
voor Groningen

Bijlage Geraadpleegde bronnen

- Algemene Oranjevereniging Oranje Nassau. *Draaiboek Gemeente. Nacht van Oranje & Koninginnedag 2011 (Versie 4)*, 12 april 2011
- Evenementenbureau Politie. *Memo. Stappenplan en calamiteiten teksten*. 17 maart 2011
- Gemeente Groningen. *Beknopt overzicht ingediende aanvragen (verkorte versie)*. 28 april 2011
- Gemeente Groningen. *Draaiboek Koninginnedag 2011*
- Gemeente Groningen. *Maatregelen voor gezellige en veilige Koninginnenacht en -dag 2011*. Zie: <http://gemeente.groningen.nl/binnenstad-oost-binnenstad/maatregelen-voor-gezellige-en-veilige-koninginnenacht-en-dag-2011>
- Gemeente Groningen. *Telefoonlijst Koninginnedag 2011*
- Gemeente Groningen. *Vergunningenbeleid evenementen. Feesten in balans II*, 1 januari 2011
- Milieudienst. Centraal Meldpunt Evenementen. *Handboek grootschalige evenementen. Handreiking bij het organiseren van uw evenement*.
- Milieudienst. Markt- en Milieutoezicht. *Brief aan A.S.V. Dizkartes. Evenementenvergunning*. 19 april 2011
- Milieudienst. Markt- en Milieutoezicht. *Brief aan Bewoners Commissie Gorechtwijk. Evenementenvergunning*. 15 april 2011
- Milieudienst. Markt- en Milieutoezicht. *Brief aan Bar de Rits. Evenementenvergunning*. 18 april 2011
- Milieudienst. Markt- en Milieutoezicht. *Brief aan Café Het Kasteel BV. Evenementenvergunning*. 20 april 2011
- Milieudienst. Markt- en Milieutoezicht. *Brief aan Café Karakter. Evenementenvergunning*. 14 april 2011
- Milieudienst. Markt- en Milieutoezicht. *Brief aan Café Knarie. Evenementenvergunning*. 21 april 2011
- Milieudienst. Markt- en Milieutoezicht. *Brief aan Crazy Kappers. Evenementenvergunning*. 19 april 2011
- Milieudienst. Markt- en Milieutoezicht. *Brief aan de Algemene Oranjevereniging 'Oranje Nassau'. Evenementenvergunning*. 27 april 2011
- Milieudienst. Markt- en Milieutoezicht. *Brief aan de Ellebogenbuurt. Evenementenvergunning*. 28 april 2011
- Milieudienst. Markt- en Milieutoezicht. *Brief aan G. T. De Jong. Evenementenvergunning*. 14 april 2011
- Milieudienst. Markt- en Milieutoezicht. *Brief aan Hemmingway's Cuba. Evenementenvergunning*. 19 april 2011
- Milieudienst. Markt- en Milieutoezicht. *Brief aan Horeca Combinatie Groningen BV. Evenementenvergunning*. 19 april 2011
- Milieudienst. Markt- en Milieutoezicht. *Brief aan Mesacosa. Evenementenvergunning*. 21 april 2011
- Milieudienst. Markt- en Milieutoezicht. *Brief aan Pruim City. Evenementenvergunning*. 20 april 2011
- Milieudienst. Markt- en Milieutoezicht. *Brief aan Resp Showproductions. Evenementenvergunning*. 27 april 2011
- Milieudienst. Markt- en Milieutoezicht. *Brief aan Slagerij Al Fysal Halal. Evenementenvergunning*. 14 april 2011
- Milieudienst. Markt- en Milieutoezicht. *Brief aan Taiji Bailong Ball Levesverzorging. Evenementenvergunning*. 15 april 2011
- Milieudienst. Markt- en Milieutoezicht. *Brief aan Vereniging Nationale Feesten Hoogkerk. Evenementenvergunning*. 14 april 2011

Collegedrief - Koninginnedag 2011

COT | Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement
an der Vrije Universiteit

- Milieudienst. Markt- en Milieutoezicht. *Brief aan Werkgroep Koninginnedag Vinkhuizen. Evenementenvergunning*. 15 april 2011
- Milieudienst. *Signalement. Koninginnedag en nacht in relatie tot de markt*, 1 april 2011
- Stuurgroep Evenementen en Veiligheid. *Verslag vergadering*, 11 februari 2011

Bijlage - Cameratoezicht

.
. .
Bestuursdienst

Afdeling Strategie en Ontwikkeling
Onderwerp Cameratoezicht

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
Groningen

Telefoon (050) 367 76 39 Bijlage(n) 2

Ons kenmerk BD 11.2655691

Datum 21 JUL 2011 Uw brief van

Uw kenmerk

Geachte heer, mevrouw,

In artikel 1 van de Verordening cameratoezicht gemeente Groningen is vastgelegd dat de burgemeester, onder voorwaarden, de bevoegdheid heeft om voor de duur van maximaal 5 jaren, cameratoezicht toe te passen en/of te besluiten over verlenging van de toepassing daarvan.

In dat verband maak ik u bekend dat ik, gehoord het college, op 19 juli jl. het besluit heb genomen om het cameratoezicht in het uitgaansgebied voor een periode van 5 jaar voort te zetten.

Mijn besluit tot voortzetting van het cameratoezicht is, op grond van artikel 6 van de Verordening cameratoezicht, gebaseerd op de evaluatie van het cameratoezicht over de voorgaande periode. Die evaluatie voeg ik als bijlage bij deze brief. Per doelstelling van het cameratoezicht wordt daarin weergegeven in hoeverre de doelstelling is gerealiseerd.

Uit de evaluatie blijkt dat doelstellingen van het cameratoezicht, zoals die zijn vastgelegd in de Verordening cameratoezicht, allemaal worden gerealiseerd. Daarbij past wel de kanttekening dat het bereikte effect qua afname van het aantal geweldsincidenten "het plafond" lijkt te hebben bereikt, maar dat wil niet zeggen dat het cameratoezicht dus niet meer nodig is. Het cameratoezicht blijft nodig om dit niveau te handhaven. Daarmee zou ook voorbij gegaan worden aan de andere doelstellingen zoals verwoord in de verordening en die worden, zo blijkt uit de evaluatie, op alle fronten gerealiseerd. Daarom heb ik besloten tot voortzetting van het cameratoezicht in het uitgaansgebied, gedurende de komende 5 jaren. Daarbij geldt een voorbehoud van financiering voor de periode van 2012 tot en met 2016.

Financiële dekking

Cameratoezicht financieren we als volgt. Voor de exploitatiekosten van het cameratoezicht is € 50.000 structureel in de begroting opgenomen. De

Bijlage - Cameratoezicht

Bladzijde 2 van 2
Onderwerp Voortzetting cameratoezicht

personeelskosten voor het uitkijken van de camerabeelden bedragen € 120.000 per jaar. Dit bedrag dekken we via het integraal veiligheidsbudget. Voor 2011 zijn deze kosten gedekt. Voor de periode vanaf 2012 loopt de financiering hiervan mee in de discussie over de financiering van het veiligheidsbeleid voor de periode tot en met 2014. Daar komen we in de begroting van 2012 op terug.

Agressiedetectie

Sinds 2006/2007 is aan het cameratoezicht een agressiedetectiesysteem gekoppeld. Agressiedetectie is een technologie waardoor het met behulp van geluidsmicrofoons mogelijk zou worden om geluidsfrequenties van personen die zich in angst- of panieksituaties bevinden, te onderscheiden van normaal stemgebruik.

Gezien de koppeling van agressiedetectie aan het cameratoezichtssysteem, is ervoor gekozen deze component van het cameratoezicht te evalueren. Ook deze evaluatie treft u in de bijlage aan.

De evaluatie van het agressiedetectiesysteem geeft aanleiding tot scepsis. Ondanks herhaaldelijke pogingen om de werking van het systeem te optimaliseren, heeft het systeem niet gebracht wat ervan verwacht werd. Het vertrouwen in de werking en vervolmaking van het agressiedetectiesysteem ontbreekt.

Daarom heb ik besloten niet te investeren in de vernieuwing van het agressiedetectiesysteem en de toepassing daarvan te beëindigen.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

1b

dr. J.P. (Peter) Rehwinkel,
burgemeester van Groningen.

Bijlage - Cameratoezicht

BIJLAGE 1

Evaluatie cameratoezicht juni 2011

In de Verordening Cameratoezicht zijn voor de toepassing van cameratoezicht in de openbare ruimte de volgende doelstellingen vastgelegd:

- Afname aantal geweldsdelicten en/of openbare orde verstoringen en/of toename aantal aanhoudingen;
- verbetering oplossing strafbare feiten;
- voorkomen belemmeringen hulpverlening en verbetering van de hulpverlening aan slachtoffers, vroegtijdig kunnen ingrijpen om verdere escalatie te voorkomen;
- terugdringen van het onveiligheidsgevoel

In het kader van de evaluatie van het cameratoezicht in de afgelopen jaren en besluitvorming over de voortzetting daarvan, is onderzocht in hoeverre voormelde doelstellingen gerealiseerd worden. Het resultaat daarvan wordt hierna per doelstelling gepresenteerd.

A. Afname aantal geweldsdelicten en/of openbare orde verstoringen en/of toename aantal aanhoudingen.

Ten behoeve van de beoordeling van de vraag of, en in hoeverre, het cameratoezicht in de afgelopen jaren heeft geresulteerd in een afname van het aantal geweldsincidenten en/of openbare orde verstoringen en/of toename van het aantal aangehouden verdachten zijn cijfers bij de politie opgevraagd betreffende de ontwikkelingen van het aantal geweldsincidenten (openlijk geweld, bedreiging en mishandeling) over de periode 2007 t/m 2010. De ontwikkelingen in het uitgaansgebied zijn vergeleken met de ontwikkelingen in de hele stad. Bij deze tabellen moet de kanttekening geplaatst worden dat in 2009 een nieuw registratiesysteem bij de politie is ingevoerd. De cijfers over 2007 en 2008 zijn daarom niet vergelijkbaar met die over 2009 en 2010.

Cameragebied		2007	2008	2009	2010
Geweldsincidenten	Incidenten	681	680	669	611
	Aangifte opgenomen	351	335	306	289
	Aantal aangehouden verdachten	402	399	327	260
Vermogensdelicten (waaronder fietsendiefstal)	Incidenten	540	457	483	506
	Aangifte opgenomen	512	425	448	481
	Aantal aangehouden verdachten	22	35	19	22
Totaal (Geweldsincidenten+vermogensdelicten)	Incidenten	1221	1137	1152	1117
	Aangifte opgenomen	863	760	754	770
	Aantal aangehouden verdachten	424	434	346	282

Bijlage - Cameratoezicht

Groningen		2007	2008	2009	2010
Geweldsincidenten	Incidenten	3277	3111	4097	3926
	Aangifte opgenomen	1789	1653	1531	1439
	Aantal aangehouden verdachten	1017	1019	878	856
Vermogensdelicten (waaronder fietsendiefstal)	Incidenten	6221	5386	6405	6130
	Aangifte opgenomen	5711	4984	5981	5745
	Aantal aangehouden verdachten	225	213	154	200
Totaal (Geweldsincidenten+vermogensdelicten)	Incidenten	9498	8497	10502	10056
	Aangifte opgenomen	7500	6637	7512	7184
	Aantal aangehouden verdachten	1242	1232	1032	1056

We zien dat over de jaren 2007 en 2008 sprake was van vrijwel gelijkblijvend aantal geweldsincidenten in het uitgaansgebied en een afname van het aantal aangiften met 4,5%. Over de jaren 2009 en 2010 zien we dat het aantal geweldsincidenten in het cameragebied in 2010 ten opzichte van 2009 enigszins is gedaald met 9%. Ook het aantal aangiften is gedaald van 306 in 2009 naar 289 in 2010, een afname van 5,5%. In Groningen als geheel is het aantal incidenten licht gedaald over de jaren 2009 en 2010 gedaald met 4% en het aantal aangiften met 6%.

In de bovenstaande tabel zijn tevens gegevens opgenomen over het aantal vermogensdelicten. De camera's in het uitgaansgebied hebben niet tot doel het aantal vermogensdelicten (waaronder fietsendiefstal) te verminderen. We zien wel een lichte daling van het aantal vermogensdelicten, maar voor beoordeling van de vraag of het cameratoezicht resulteert in de beoogde doelstelling is die constatering dus niet relevant.

Aantal aangehouden verdachten

We zien dat het aantal aangehouden verdachten voor geweldsincidenten in het cameragebied in 2010, in vgl. met 2009, is afgenomen met 67. In de stad als geheel is ook een afname van het aantal verdachten te constateren, zij het een geringere. In het verleden was de toegenomen pakkans een belangrijke aanleiding om het cameratoezicht voort te zetten. De afname van het aantal aangehouden verdachten over de afgelopen twee jaar brengt daarin geen verandering. Het is bijvoorbeeld niet bekend in hoeverre er in voorgaande jaren in sterkere mate sprake is geweest van de aanhouding van meerdere verdachten voor groepsdelicten. Verder is het oplossingspercentage nog altijd fors hoger dan in de jaren dat er nog geen cameratoezicht was. Daarnaast geeft de politie voor de constatering dat het aantal aangehouden verdachten in zijn algemeenheid daalt, de volgende verklaringen:

Bijlage - Cameratoezicht

- Door middel van cameratoezicht wordt steeds meer en efficiënter gestuurd op de inzet van voetposten. Hierdoor kan de politie in een vroegtijdig stadium op de plaatsen zijn waar incidenten dreigen te ontstaan. Hierdoor ontstaan uiteindelijk minder incidenten en worden er dus ook geen verdachten aangehouden. De maatregelen die de politie neemt zijn gericht op de-escalatie en het voorkomen van geweld.
- In het gehele korps is een daling te zien van het aantal aangehouden verdachten. Dit is ook een landelijk beeld. Daarbij komt dat de politie in 2009 is gestart met een ander basisregistratiesysteem. Tellingen krijgen hierdoor andere resultaten.

Conclusie: het aantal geweldsdelicten in het cameragebied is gedaald met 9% in 2010. Het aantal geweldsdelicten in de Stad als geheel is ook afgenomen, maar laat een lichtere daling zien van 4%. Het aantal aangehouden verdachten is weliswaar afgenomen, maar het oplossingspercentage is nog altijd hoger dan in de periode dat er nog geen cameratoezicht was.

B. Verbetering oplossing strafbare feiten

Ook hier geldt dat vanwege de wijziging in de registratiesystematiek van de politie eigenlijk alleen iets zeggen valt over het oplossingspercentage van geweldsincidenten in 2010. Voor het cameragebied bedraagt het oplossingspercentage voor geweldsincidenten over 2010 gemiddeld 58%; voor de gehele stad was dat percentage gemiddeld 72%.

Dit verschil is te verklaren doordat buiten het cameragebied veel geweld in de relationele sfeer plaatsvindt, bijvoorbeeld huiselijk geweld, burenruzies en geweld op school.

Bij deze geweldsincidenten is bijna altijd een dader bekend, waardoor het oplossingspercentage verhoudingsgewijs hoger ligt. Gemiddeld genomen omvat relationeel geweld tussen de 25% en 35% van alle geweldsincidenten.

In het cameragebied zien we weinig geweld in de relationele sfeer, maar juist veel geweld met een onbekende dader. Gezien de aard van de incidenten in het cameragebied, mogen we concluderen dat een oplossingspercentage van 58% hoog is.

Tevens worden camerabeelden gebruikt ten behoeve van de bewijsvoering in strafzaken en wordt op die manier bijgedragen aan de oplossing van strafbare feiten.

Conclusie: Het oplossingspercentage van geweldsdelicten in het uitgaansgebied is relatief hoog. Camerabeelden worden vaak gebruikt ten behoeve van de bewijsvoering in strafzaken. In die zin draagt het cameratoezicht bij aan de oplossing van strafbare feiten en het relatief hoge oplossingspercentage aangiften van geweldsincidenten.

C. Voorkomen belemmeringen hulpverlening en verbetering van de hulpverlening aan slachtoffers, vroegtijdig kunnen ingrijpen om verdere escalatie te voorkomen.

De hulpverlenende instanties hebben veel baat bij het cameratoezichtssysteem. Het systeem zorgt ervoor dat hulpdiensten sneller en effectiever kunnen worden ingezet.

Tijdens evenementen wordt ook gebruik gemaakt van het cameratoezicht in het uitgaansgebied. Middels deze camera's kan een goed beeld worden verkregen van hot spots in het evenementengebied en kan bepaald worden wanneer en waar acties van de hulpverleningsdiensten vereist zijn. Ook maatregelen in het kader van crowdmanagement en crowdcontrol kunnen beter worden genomen met behulp van het cameratoezicht.

Bijlage - Cameratoezicht

Steeds meer blijkt het cameratoezicht ook een bijdrage te leveren aan het signaleren en voorkomen van escalatie. Daarnaast kan de politie makkelijker en sneller verdachten aanhouden. Deze voordelen van het cameratoezicht zorgen voor meer veiligheid op straat voor zowel degene die uitgaat, als de dienstdoende politieambtenaar. Een toekomst zonder cameratoezicht is voor de politie niet denkbaar.

Conclusie: het cameratoezicht voorkomt dat de inzet van de hulpverlening belemmerd wordt door het uitgaanspubliek en draagt bij aan een vroegtijdige signalering van (mogelijke) incidenten waardoor escalaties voorkomen kunnen worden.

D. Terugdringen van het onveiligheidsgevoel

Bij aanvang van het cameratoezicht in de gemeente Groningen, is het onveiligheidsgevoel als een indicator genomen voor de wenselijkheid van cameratoezicht. Al vrij snel bleek dat het gevoel van onveiligheid afnam door de camera's. De laatste jaren is het gevoel van (on)veiligheid redelijk stabiel gebleven, dit is ook te verklaren doordat de camera's sinds 2000 in de Groninger binnenstad hangen en het effect op het gevoel van (on)veiligheid zich reeds heeft gemanifesteerd. De laatste meting was in 2006/2007 toen was het onveiligheidsgevoel ("voelt u zich wel eens onveilig") 28%. In 2001 betrof het onveiligheidsgevoel nog een percentage van 40%. Uit de leefbaarheids- en veiligheidsmonitor blijkt dat het onveiligheidsgevoel in het centrum als geheel, in 2010 op 30% blijkt te liggen.

Conclusie: het onveiligheidsgevoel is de laatste jaren, mede als gevolg van het cameratoezicht, laag gebleven.

EINDCONCLUSIE:

Het cameratoezicht in het uitgaansgebied is in 2000 gestart. Bij de beoordeling van de vraag in hoeverre het cameratoezicht in de beoogde doelstellingen voorziet, moet daarom de kanttekening geplaatst worden dat de effecten van het cameratoezicht zich in de loop van tijd kunnen stabiliseren. Het is immers niet realistisch om te veronderstellen dat het aantal incidenten en aangiften ieder jaar significant zal afnemen of dat er ieder jaar meer verdachten aangehouden zullen worden en/of dat het veiligheidsgevoel jaarlijks zal toenemen. Anders gezegd, er is een "plafond" in de te bereiken effecten. En als die situatie bereikt is zal er weinig verbetering meer te realiseren zijn. Uit deze evaluatie komt naar voren dat voor wat betreft de beoogde afname van het aantal geweldsincidenten het "plafond" bijna bereikt blijkt te zijn. Het aantal geweldsincidenten en aangiften in het uitgaansgebied is nog wel dalende, maar een vergelijkbare afname deed zich ook voor in de stad als geheel. Niettemin betekent de voorzichtige conclusie dat "het plafond" bijna bereikt is niet dat het cameratoezicht gestopt kan worden. Want dan zal naar verwachting het aantal geweldsincidenten weer snel kunnen stijgen, maar wordt ook geheel voorbij gegaan aan de niet minder belangrijke doelstellingen als verbetering van het oplossen van strafbare feiten en het voorkomen dat politie en hulpverleners belemmerd worden in hun taken. Daarnaast is het cameratoezicht al vele jaren voor de politie een onmisbaar hulpmiddel bij het toezicht in het uitgaansgebied en de ondersteuning en aansturing van de dienstdoende politiemensen in het uitgaansgebied.

Samenvattend kan uit het voorgaande geconcludeerd worden dat met toepassing van het cameratoezicht in het uitgaansgebied de doelstellingen zoals die zijn vastgelegd in de Verordening cameratoezicht worden gerealiseerd. Daarom is er alle reden de toepassing van het cameratoezicht de komende jaren te continueren.

Bijlage - Cameratoezicht

BIJLAGE 2

Evaluatie Agressiedetectie

Achtergrond agressiedetectie

Agressiedetectie is een systeem wat gekoppeld is aan het bestaande cameratoezichtssysteem. Door middel van geluidsmicrofoons worden geluidsfrequenties van personen die zich in angst- of panieksituaties bevinden, onderscheiden van normaal stemgebruik. Het koppelen van agressiedetectie (geluidsmicrofoons) aan het reeds bestaande cameratoezichtssysteem zou er ook voor kunnen zorgen dat de politie in een zo vroeg mogelijk stadium notie krijgt van geweldsincidenten in de binnenstad. Tenslotte zou het agressiedetectiesysteem het mogelijk maken incidenten te detecteren buiten de vaste uitkijkuren (do, vrij, za van 22:00- 07:00) om.

In 2005 is gedurende drie maanden geëxperimenteerd met het agressiedetectiesysteem. De ervaringen waren zodanig dat in 2006 besloten is tot structurele toepassing.

Resultaten

In 2007 toen het systeem volledig ingeregeld was, heeft een eerste evaluatie plaatsgevonden. Daaruit bleek dat het systeem nog onvoldoende toegevoegde waarde had. Het systeem bleek zowel agressiegerelateerde geluiden, als geluiden die niets met agressie te maken hebben te detecteren, in slechts één van de vier gevallen was sprake van een terechte melding. Er werd een plan van aanpak opgesteld om de noodzakelijke verbeteringen door te voeren.

Eind 2008 blijkt het systeem nog steeds niet optimaal te functioneren. Er werd nog steeds onvoldoende onderscheid gemaakt tussen normaal (stem)geluid en geluiden die gekoppeld kunnen worden aan agressie en of angst. Bovendien werden niet agressiegerelateerde geluiden nog steeds onvoldoende gefilterd uit het systeem.

De leverancier van het systeem gaf te kennen dat het systeem inmiddels deels verouderd was en dat de door de gemeente gewenste resultaatverbetering alleen behaald zou kunnen worden indien er nieuwe investeringen gepleegd zouden worden.

Zowel bij de politie als de gemeente bestond echter weinig vertrouwen meer in het systeem, alsmede in de haalbaarheid van de gewenste/noodzakelijke verbeteringen.

Daarom is besloten geen verder investeringen meer te plegen in het systeem en te stoppen met de toepassing van het agressiedetectiesysteem.

Bijlage - Vervolg beantwoording vragen ivm ontruiming kraakpand

.
. .
Bestuursdienst

Afdeling Strategie en Ontwikkeling
Onderwerp Vervolg beantwoording vragen i.v.m. ontruiming
kraakpand Peperstraat 12

Bezoekadres
Waagstraat 1

Postadres
Postbus 20001
9700 PB Groningen

Wij zijn met het openbaar vervoer
bereikbaar, buslijnen 1, 2, 3, 5, 6,
11, 13, 16

Informatie over vertrektijden krijgt
u via 0900-92 92

In uw antwoord graag datum en
kenmerk vermelden.

Telefoon (050) 367 76 97 Bijlage(n) geen

Ons kenmerk BD 11.2668098

E-mailadres
div.bsd@groningen.nl

Datum 04-07-2011 Uw brief van

Uw kenmerk

Website
www.groningen.nl

Geachte heer, mevrouw,

Tijdens de vergadering van 11 mei jl. van de raadscommissie Financiën en Veiligheid is door de fracties van de SP en GroenLinks onvrede geuit over de beantwoording, bij brief van 8 april jl., van de vragen over de ontruiming van het gekraakte pand aan de Peperstraat 12. De beide fracties vinden de beantwoording onvolledig. Op hun bezwaren heb ik mij nader georiënteerd. In het navolgende zal ik nader ingaan op de vragen die tijdens de raadscommissievergadering van 11 mei jl. naar voren zijn gekomen. Deze vragen zijn - samengevat - de volgende:

1. is de burgemeester bereid om te voldoen aan het verzoek van het Continui-(krakers)collectief om een gesprek aan te gaan over de ontruiming van het gekraakte pand en het Groninger kraakbeleid in zijn algemeenheid?
2. waar is de inzet van de enorme politiemacht op gebaseerd en is de burgemeester, achteraf oordelend, van mening dat deze inzet disproportioneel was?
3. waarom is het op woensdagmiddag geplande kort geding niet afgewacht en is de burgemeester, achteraf oordelend, van mening dat het beter was geweest de uitspraak in kort geding af te wachten?
4. waarom is vooraf geen contact gezocht met de krakers?
5. had de politie-inzet (en de daarmee gepaard gaande kosten) niet voorkomen kunnen worden door in contact te treden met de krakers, nu zij vooraf hadden aangegeven dat zij het pand vrijwillig zouden verlaten als zij het kort geding zouden verliezen?
6. kan de burgemeester bevestigen dat één van de doelen van de politie-inzet was het 'informatie-uitwinnen van daders en dadergroepen'?

Hieronder zal ik puntsgewijs ingaan op de genoemde vragen.

Bijlage - Vervolg beantwoording vragen ivm ontruiming kraakpand

Bladzijde
Onderwerp

Bestuursdienst
Beantwoording vragen i.v.m. ontruiming
kraakpand Peperstraat 12

Ad 1. Begin april 2011 heb ik het Contini-collectief uitgenodigd voor een gesprek over de ontruiming van het gekraakte pand en het Groninger kraakbeleid in zijn algemeenheid. Half mei 2011 kreeg ik hierop een reactie van het collectief met de mededeling dat ze graag op mijn uitnodiging wilden ingaan. Vervolgens heb ik op 16 juni jl. een gesprek gevoerd met een afvaardiging van het collectief. Bij dit gesprek heb ik een toelichting gegeven op mijn handelwijze ten aanzien van de ontruiming en zijn de nog bestaande vraagpunten van het collectief besproken. Ik heb het gesprek als plezierig ervaren. Van de betrokken vertegenwoordigers van het collectief heb ik aan het einde van het gesprek begrepen dat ook zij het een plezierig en tevens verhelderend gesprek vonden.

Ad 2. Nadat Heineken zich tot mij had gewend met het verzoek om politieassistentie te verlenen bij de ontruiming van het gekraakte pand, is door de politie een inventarisatie gemaakt van de situatie ten aanzien van het pand. De politie heeft hierbij onder meer gebruik gemaakt van informatie afkomstig van de Criminele Inlichtingen Eenheid (CIE). Uit deze informatie bleek dat er aanwijzingen waren dat krakers uit de Groninger kraakbeweging zich mogelijk gingen mobiliseren in het pand. Door de CIE is een inschatting gemaakt van het mogelijke aantal krakers dat zich in het pand kon gaan mobiliseren. Volgens de CIE moest rekening gehouden worden met een aantal van 5 tot 40 personen.

De noodzakelijke politie-inzet is gebaseerd op de door de CIE gemaakte inschatting van het mogelijk aantal aanwezige personen. De insteek van de politie-inzet was primair om deëscalerend te opereren, waarbij de veiligheid van de krakers, politiemensen, omwonenden en gebruikers van omliggende panden voorop stond. Vanuit deze insteek is er voor gekozen om gebruik te maken van een hijskraan, omdat de benedendeur van het pand gebarricadeerd was. Met behulp van de hijskraan konden de politiemensen het pand zonder problemen van bovenaf binnentreden.

Achteraf is gebleken dat tijdens de ontruiming slechts vier personen in het pand aanwezig waren. Achteraf moet dan ook worden vastgesteld dat de politie-inzet waarin bij de ontruiming is voorzien bovenmatig was gelet op het aantal aanwezigen in het pand. Bedacht moet echter worden dat ik vanuit mijn verantwoordelijkheid als burgemeester vooraf elk openbare orde-risico moet uitsluiten en dat om die reden vooraf moet worden uitgegaan van een 'worst-case-scenario'.

Ad 3 en 4. Omdat vooraf rekening moest worden gehouden met een mogelijke mobilisatie van een aanzienlijk aantal personen in het pand, heb ik er, in overleg met de politie, vanuit openbare orde overwegingen voor gekozen het voor woensdagmiddag 23 februari 2011 geplande kort geding

SE.4.C

Bijlage - Vervolg beantwoording vragen ivm ontruiming kraakpand

Bladzijde
Onderwerp

Beantwoording
Beantwoording vragen i.v.m. ontruiming
kraakpand Peperstraat 12

niet af te wachten. De ontruiming was op 17 februari 2011 reeds door de deurwaarder aan de krakers aangezegd en de krakers waren op maandagochtend 21 februari 2011 niet bereid gebleken om het pand op vordering van de deurwaarder vrijwillig te verlaten. Ook op vordering van de politie, op de ochtend van de ontruiming, bleken de krakers niet bereid het pand te verlaten. Voor mij was tevens van belang dat, op het moment dat ik dit besluit nam, door de krakers geen kort geding aanhangig was gemaakt bij de rechtbank. Ten tijde van mijn besluitvorming stond slechts een door Heineken aanhangig gemaakt kort geding gepland voor woensdagmiddag 23 februari 2011. Pas nadat de ontruiming had plaatsgevonden hebben de krakers bij de rechtbank een kort geding aangespannen tegen Heineken. In het gesprek dat ik op 16 juni jl. had met de vertegenwoordigers van het Contincollectief werd mij deze gang van zaken bevestigd.

Gesteld is dat de krakers op de lokale televisie kenbaar hebben gemaakt dat zij het pand vrijwillig wilden verlaten als het geplande kort geding negatief voor hen zou aflopen. Een dergelijke mededeling is naar mij toe niet gedaan; ik ben bij mijn besluitvorming uitgegaan van de weigerachtige houding die de krakers richting de deurwaarder en politie hadden ingenomen. Ik wijs er in dit verband op dat de bevoegdheid van Heineken om tot ontruiming over te gaan reeds door een rechter was getoetst. Bij uitspraak van 17 februari jl. had de voorzieningenrechter Heineken al gemachtigd om het gekraakte pand te ontruimen.

Overigens is bij het gesprek d.d. 16 juni jl. afgesproken dat het Contincollectief, wanneer zij daartoe aanleiding ziet, contact op kan nemen met mijn medewerker de heer Jongasma. Het streven is om hiermee in de toekomst eventuele onduidelijkheden in de communicatie te voorkomen.

Zoals gezegd was van de mobilisatie, waarmee vooraf rekening werd gehouden, op het moment van de ontruiming geen sprake. Op grond van het geringe aantal personen dat zich tijdens de ontruiming in het pand bevond kan achteraf niet geconcludeerd worden dat de vrees voor (grote) openbare ordeproblemen bij een (voor de krakers) negatieve uitkomst van het kort geding gerechtvaardigd was. Dat neemt echter niet weg dat ik vooraf wel rekening diende te houden met de mogelijkheid van een toename van de weerstand tegen ontruiming als gevolg van een negatieve uitkomst van het kort geding. Vanuit mijn verantwoordelijkheid als burgemeester diende ik vooraf elk openbare orde-risico uit te sluiten, hetgeen mij heeft doen besluiten tot ontruiming op de woensdagochtend 23 februari 2011, voorafgaand aan het kort geding.

Ad 5. Of de politie-inzet voorkomen had kunnen worden door voorafgaand aan de ontruiming op eigen initiatief contact op te nemen met de krakers valt

SE.4.C

Bijlage - Vervolg beantwoording vragen ivm ontruiming kraakpand

Bladzijde
Onderwerp

Beantwoording vragen i.v.m. ontruiming
kraakpand Peperstraat 12

niet uit te sluiten. Overigens bedragen de totale kosten van de politie-inzet bij de ontruiming €13.000,-, waarvan €2500,- voor de inzet van materieel, zoals een hijskraan en een container.

Ad 6. Het 'informatie-uitwinnen van daders en dadergroepen' heeft geen rol gespeeld bij mijn besluit om de gevraagde assistentie bij de ontruiming te verlenen. In de schriftelijke correspondentie tussen politie en krakers naar aanleiding van de ontruiming van het pand heeft de politie de aangehaalde terminologie gebruikt. Dit heeft klaarblijkelijk de indruk gewekt dat het uitwinnen van informatie over daders en dadergroepen één van de doelen was van (het verlenen van assistentie bij) de ontruiming. Dat is niet het geval. Met de aangehaalde passage wordt bedoeld dat bij politie-inzet als in de onderhavige situatie, naast de handhaving van de openbare orde, ook aandacht is voor opsporing van strafbare feiten, omdat een ontruimingsactie kan samengaan met of kan resulteren in strafbare feiten.

Ik vertrouw erop dat ik u hiermee voldoende heb geïnformeerd.

Hoogachtend,

dr. J.P. (Peter) Rehwinkel,
burgemeester van Groningen

Motie investeren in risicomanagement

reg.nr. GR11.2658557
ingek. 23 JUN 2011
class. -2.07.51
te beh. door: GR
kopie gez. aan:

Raad 22 juni 2011
Namen van
leden SP en GH
ChristenUnie

motie wordt gepresenteerd voor de Raad

Motie investeren in risicomanagement

De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 22 juni 2011, besprekende de gemeenterekening 2010,

Constateerende:

- dat uit de rekening blijkt dat de ratio van het weerstandsvermogen in 2010 op 0,52 uitkomt;
- dat het hiermee tot een niveau is gedaald dat ver onder de ambitie voor de korte termijn (0,8) ligt;
- dat accountant en college opmerkingen maken over aanvulling van weerstandsvermogen en verbetering van risicomanagement;

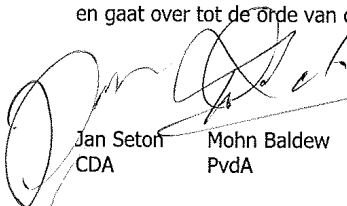
Overwegende:

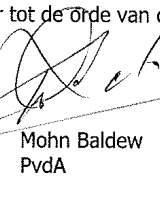
- dat investeren in risicomanagement niet altijd leidt tot een verlaging van, maar wel steeds leidt tot een scherper zicht op risico's;
- dat het van groot belang is dit scherpere zicht te hebben, zodat we ons beter tegen deze risico's kunnen weren;
- investeren in risicomanagement weliswaar extra kosten met zich meebrengt, maar dat deze kosten de moeite waard zijn om tot een intelligentere manier van risicovoorkoming en -bestrijding te komen;

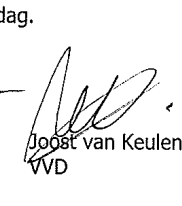
Verzoekt het college:

- bij de begroting 2012 met een plan van aanpak te komen met betrekking tot het op niveau brengen van het risicomanagement,

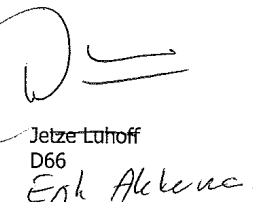
en gaat over tot de orde van de dag.

Jan Seton
CDA

Mohn Baldew
PvdA

Joost van Keulen
VVD

Inge Jongman
Christenunie

Jetze Lühoff
D66
Erik Alekseev.

Collegebrief inzake Planning gemeentebegroting 2012

Bestuursdienst

Afdeling Directie Middelen
Onderwerp Planning gemeentebegroting 2012

Bezoekadres
Waagstraat 1

Postadres
Postbus 20001
9700 PB Groningen

Wij zijn met het openbaar vervoer
bereikbaar, buslijnen 1, 2, 3, 5, 6,
11, 13, 16

Informatie over vertrektijden krijgt
u via 0900-92 92

In uw antwoord graag datum en
kenmerk vermelden.

Telefoon (050) 367 76 76 Bijlage(n)

Ons kenmerk BD 11.2690502

E-mailadres
div.bsd@groningen.nl

Datum **4 AUG 2011** Uw brief van

Uw kenmerk

Website
www.groningen.nl

Geachte heer / mevrouw,

In de financiële verordening hebben we met u afgesproken dat de ontwerp-begroting elk jaar voor 7 oktober dient te worden aangeleverd. Dit jaar ontvangt u de ontwerp-begroting daarom op 6 oktober. Normaal gesproken verwerken we de financiële effecten van de septembercirculaire van het gemeentefonds in de ontwerp-begroting. Dit jaar is dat niet mogelijk omdat de tijd tussen het beschikbaar komen van de septembercirculaire en aanlevering van de ontwerp-begroting te kort is. De effecten van de septembercirculaire kunnen wel effect hebben op de verdeling van de beschikbare middelen bij de begroting.

We hebben er daarom voor gekozen de ontwerp-begroting te knippen in twee delen: een ontwerp-begroting en een najaarsnota waarin de verdeling van nieuwe middelen is opgenomen. Door deze werkwijze hebben we meer tijd een goede analyse van de septembercirculaire te maken. En omdat het niet nodig is de septembercirculaire te verwerken in de ontwerp-begroting, kunnen we de ontwerp-begroting en de najaarsnota voor 7 oktober bij u aanleveren. We verwachten dat deze werkwijze leidt tot een hogere kwaliteit van de begrotingsstukken.

In de ontwerp-begroting zijn de programma's en paragrafen opgenomen volgens het bestaande beleid. Hierin is de verdeling van de meerjarenbegroting 2011-2014 verwerkt zoals deze is opgenomen in de gemeentebegroting 2011.

De ontwerp-begroting 2012 sluit waarschijnlijk met een tekort. In de jaren daarna is in het meerjarenbeeld nog sprake van een overschot. Dit komt omdat de verdeling van nieuwe middelen nog niet in de ontwerp-begroting is opgenomen. In de najaarsnota geven we aan waar de beschikbare middelen voor worden ingezet en hoe we de knelpunten in de begroting willen oplossen.

Collegedrief inzake Planning gemeentebegroting 2012

Bladzijde 2 van 2
Onderwerp Planning gemeentebegroting 2012

U ontvangt de najaarsnota tegelijk met de ontwerp-begroting voor 7 oktober. Naast de verdeling van middelen, zijn hierin de laatste ontwikkelingen in het meerjarenbeeld verwerkt (septembercirculaire gemeentefonds).

De ontwerp-begroting en najaarsnota tezamen worden besproken bij uw begrotingsbespreking in de programmacommissies (27 oktober) en in de raad (9 november). Na vaststelling van de begroting en najaarsnota door uw raad, wordt de najaarsnota verwerkt in de begroting 2012 en gedrukt. Uiteindelijk wordt alles dus verwerkt in één boekwerk.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

bc

Lijst ingekomen stukken F&V

Lijst ingekomen stukken

Raadscommissie Financiën en Veiligheid 14 september 2011

Collegebrieven

1.	30 maart 2011	Afschrift brief burgemeester aan minister V&J inzake Oatgebruik
2.	5 juli 2011	Toezeggingen raadscommissie F&V 8 juni
3.	12 juli 2011	Lokaal Criminaliteits- en Veiligheidsbeeld
4.	14 juli 2011	Afhandeling moties en toezeggingen raadsvergadering rekening 2010 en voorjaarsdebat
5.	21 juli 2011	Schikking EPZ
6.	1 aug. 2011	Overlast door en handel in drugs
7.	4 aug. 2011	Buitengewoon ambtenaren van de Burgerlijke Stand
8.	4 aug. 2011	Planning gemeentebegroting 2012

Advies: v.k.a.

Overige stukken

1.	30 juni 2011	Rekenkamercommissie, jaarverslag 2010 en jaarplan 2011

Advies: v.k.a.

Verslag F&V

VERSLAG RAADSCOMMISSIEVERGADERING FINANCIËN EN VEILIGHEID

Datum: 6 juli 2011
Plaats: nieuwe raadzaal
Tijd: 16.35 – 19.06 uur

Aanwezig: de heer J. Spakman (voorzitter, PvdA), de dames C.E. Bloemhoff (PvdA) *vanaf B.2*, L.R. van Gijlswijk (SP), H. Joustra (CDA) *bij B.1*, I.M. Jongman-Mollema (ChristenUnie), K. de Wrede (Partij voor de Dieren), de heren B. Baldew (PvdA) *tot B.3*, J.P. Loonstra (PvdA) *vanaf B.3*, R.O. Martens (PvdA), W. Moes (PvdA) *tot B.2*, J.M. van Keulen (VVD), M.T. Gijsbertsen (GroenLinks), B. Leemhuis (GroenLinks), A. Sijbolts (Stads partij), H.J.M. Akkermans (D66), J.H. Luhoff (D66), J. Seton (CDA) *behalve bij B.1*, R. van de Belt (Student en Stad)

Namens de griffie: de heer W.T. Meijer (commissiegriffier)

Namens het college: mevrouw C.T. Dekker (GroenLinks) *tot B.4*, de heren T. Schroor (D66) *tot B.1*, J.P. Rehwinkel (burgemeester), F. de Vries (PvdA) *vanaf B.1 tot en met B.3*

Insprekers: de heer Oldekalter (namens ondernemers in Engelbert)

Afwezig m.k.: de heren D. Jager (VVD), R.P. Prummel (Stads partij), E.B. Koopmans (ChristenUnie)

Verslag: de heer J. Bosma (Notuleerservice Nederland)

A. ALGEMEEN DEEL

A.1. Opening en mededelingen

De voorzitter:

- Opent de vergadering om 16.35 uur en heet iedereen hartelijk welkom.
- Herinnert aan het werkbezoek aan de politie d.d. 19 juli 2011. Het programma is gemaild.
- Wijst op een rondgelegde brief van de burgemeester over toezeggingen en de ontruiming Peperstraat.

Wethouder Schroor:

- Meldt verheugd dat Provinciale Staten zojuist akkoord zijn gegaan met de subsidieaanvraag Grote Markt/Forum.

Dhr. Van Keulen (VVD):

- Is het volstrekt oneens met de plannen, maar feliciteert het college.

Burgemeester Rehwinkel:

- Wees met het college op drie helikopterlandingsplaatsen voor noodsituaties waarin te weinig tijd is voor een openbareordetoets. De locaties zijn de sportparken Kardinge, Vinkhuizen en Coendersborg.
- Kreeg schriftelijk te horen dat FC Groningen bereid is een hogere bijdrage te leveren aan het supportersproject.

A.2 Vaststelling agenda

Mw. De Wrede (Partij voor de Dieren):

- Trekt Verlenging titel Fairtrade (B.3) terug gezien de tijd en de aandacht voor de Meatfree Mondaycampagne. Komt hier op terug.

Dhr. Sijbolts (Stads partij):

- Trekt Klachtenonderzoek RO/EZ (B.4) terug vanwege een lopende rechtszaak.
- Kondigt een notitie aan over de invloed van wijkraden op wijkkranten.

Dhr. Moes (PvdA):

- Stelt voor B.5 en B.6 gezien de spreektijd om te ruilen.

De voorzitter:

- Maakt van tweede voortgangsrapportage bezuinigingen B.3 (was B.7).

De agenda wordt conform deze wijzigingen vastgesteld.

A.3 LTA en lijst moties en toezeggingen

Verslag F&V

Dhr. Leemhuis (GroenLinks):

- Agendeert mede namens de SP de rondgelegde brief over de ontruiming van Peperstraat 12 voor de volgende commissie.

De lijsten worden vastgesteld met inachtneming van de begeleidende brief van de burgemeester.

A.5 Rondvraag

Mw. Van Gijlswijk (SP):

- Vraagt voor het reces een toelichtende brief over de uitkering door de verkoop van Borssele.
- Krijgt anderhalf jaar na vragen over valse brandalarmmeldingen bij het UMCG nog steeds signalen dat het niet vermindert. Welke maatregelen zijn getroffen?

Mw. De Wrede (Partij voor de Dieren):

- Kreeg in de beantwoording van vragen over genitale verminking niet de indruk dat er een groot probleem speelt in Groningen. De brandbrief over qat van de burgemeester in de krant snijdt het probleem wel aan. Hoe groot is het probleem en krijgt de raad deze brief ook?

Dhr. Oldekemper (inspreker namens ondernemers in Engelbert):

- Roept de raad op middelen beschikbaar te stellen voor de verkeersveiligheid in Engelbert en de toegezegde ontsluiting naar de A7.
- Verzoekt de commissie een hoorzitting te houden met 28 ondernemers in Engelbert over de problemen die ontstaan door het vertragen van Meerstad.
- Verzoekt de commissie met klem de 30 km-problematiek te agenderen. Er broeit wat in Engelbert.

Dhr. Van Keulen (VVD):

- Stelt voor het hele dorp uit te nodigen voor de hoorzitting.

Dhr. Moes (PvdA):

- Krijgt graag eerst verslag van de lopende gesprekken van wethouder Dekker en de argumenten van de inspreker, alvorens eventueel tot een hoorzitting over te gaan.

Dhr. Seton (CDA):

- Wacht ook de brief af. Een hoorzitting kan meerwaarde hebben.

Wethouder Schroor:

- Antwoordt dat Borssele 10 miljoen euro oplevert. Een brief hierover is onderweg.

Burgemeester Rehwinkel:

- Gaat na hoe het zit met de brandmeldingen bij het UMCG.
- Stuurde persoonlijk een brief over qat aan de minister. Is bereid een kopie te geven. Gaat na bij wethouder Visscher hoe het staat met genitale verminking in Groningen.

B. INHOUDELIJK DEEL

B.1 Kadernota Veiligheidsbeleid 2011-2014 (raadsvoorstel 25 mei 2011)

Dhr. Akkermans (D66):

- Vindt het een goed en integraal kader met een strak jaarplan en koppeling naar ander beleid.
- Begrijpt dat het lastig kan zijn streefcijfers op te stellen. Soms is een betere omschrijving wel op zijn plek, bijvoorbeeld wat betreft drugsproblematiek.
- Geeft graag voorrang aan preventie bij krimpende budgetten.
- Ziet graag een grotere rol voor de burger in samenwerking met de politie naar voorbeeld van Rotterdam, Amsterdam en Den Haag.
- Vraagt of het college mogelijke contra-effecten ziet van nieuwe wetgeving rond prostitutie, zoals meer illegaliteit. Zijn alternatieven als kliklijnen, informanten en flyers denkbaar?
- Is van mening dat de rol van het Veiligheidshuis onderbelicht lijkt.
- Wil meer inzicht in de eigen veiligheidsmaatregelen van FC Groningen om het supportersproject en financiering daarvan te kunnen beoordelen. CDA en PvdA sluiten zich hierbij aan.

Dhr. Van de Belt (Student en Stad):

- Leest duidelijk integraliteit en samenwerking terug.

Verslag F&V

- Vraagt middelen en aandacht voor vroegsignalering van huiselijk geweld. Hebben huisverboden veel opgeleverd?
- Pleit ervoor convenanten financieel te ondersteunen. Bij mensenhandel zou er budget moeten zijn om de zorgcoördinator aan te stellen.
- Ziet graag op meer gebieden zinvolle indicatoren. Vanaf paragraaf 4.5 ontbreken er veel.
- Is blij dat vrije sluitingstijden van horeca gehandhaafd blijven.

Dhr. Moes (PvdA):

- Kon zich al vinden in de speerpunten en vindt deze versie sterk verbeterd.
- Krijgt graag een toezegging dat de burgemeester minder terughoudend om zal gaan dan hij in maart aangaf met zijn bevoegdheid volgens de Opiumwet om drugsbanden te sluiten.
- Vraagt de VVD of de fractie een lobby heeft gevoerd de ISV-middelen niet af te schaffen.
- Oppert politievrijwilligers vuurwapens te laten dragen om de veiligheid op peil te houden.
- Informeert naar de rol van het protocol 'maatschappelijke incidenten' bij crises.

Dhr. Sijbolts (Stadspartij):

- Is positief over de jaarplannen en de gefaseerde aanpak.
- Vraagt om zero tolerance bij de toenemende jeugdcriminaliteit.
- Steunt de aandacht voor huiselijk geweld, dat zorgelijk blijft.
- Komt na de zomer met een initiatiefvoorstel om betrokkenheid van burgers bij veiligheid te vergroten, bijvoorbeeld door burgers prioriteiten voor de politie-inzet te laten aangeven.
- Vindt het onacceptabel dat vervolghulpverlening voor kinderen bij huiselijk geweld ontbreekt. Hoe kan dit?
- Vraagt een oplossing voor de gebrekkige samenwerking op managementniveau bij de aanpak van drugscriminaliteit en -overlast.
- Stelt voor mobiele camera's in te zetten bij evenementen om vervelende groepen te weren.
- Is bezorgd over het mogelijk verdwijnen van buurtconciërges.
- Vraagt of de politie meer in de wijken is per auto en paard.
- Heeft behoefte aan een bredere discussie over het supportersproject.

Mw. Joustra (CDA):

- Is blij met de ambities voor dit belangrijke thema.
- Vindt de tabellen niet altijd duidelijk ondanks het verzoek daartoe. Zo blijkt op pagina 8 dat slechts 47% niet gepest is. De streefwaarde van 2% afname lijkt gering.
- Vraagt waarom het uitgangspunt is geschrapt om rekening te houden met afspraken in het bestuursakkoord.
- Vindt doelstellingen in het jaarplan 2011 strak geformuleerd. Soms kan het concreter. Wat houdt bijvoorbeeld de aanpak bij Somalische en Caribische Nederlanders in?
- Mist de rol van stadswachten.

Dhr. Gijsbertsen (GroenLinks):

- Is blij dat het preventieve huisverbod vaker is ingezet en is positief over de pilot huiselijk geweld.
- Schrikt van de criminaliteit onder jeugdgroepen. Het moet een prioriteit blijven.
- Voegt aan de twee eerder genoemde speerpunten uitgaansgeweld toe. Dit najaar zijn harde keuzes onvermijdelijk door het teruglopende budget.
- Pleit ervoor mensenhandel beter te monitoren. Groningen zou landelijk op 4 staan.
- Vraagt waarom het college 2008 als referentie voor streefwaarden neemt. Accepteert het college het verlies van de mooie resultaten in de Leefbaarheidmonitor 2010?
- Ontvangt het jaarplan 2012 graag voor het nieuwe jaar.
- Is altijd terughoudend met cameratoezicht, ook op bedrijventerreinen.

Mw. Jongman (ChristenUnie):

- Looft de nota en het jaarplan en deelt de zorgen over financiën.
- Wacht uitwerking van de motie over mensenhandel af. Er moet voldoende aandacht blijven.
- Pleit ervoor bij de start van een project goed te communiceren met partners wat er gaat gebeuren en waarom. Aanspreekpunten zijn ook belangrijk.
- Is voor regie in de wijk en ziet winst te behalen bij stadsdeelcoördinatie.

Verslag F&V

Mw. De Wrede (Partij voor de Dieren):

- Kan zich goed vinden in de nota.
- Mist heldere definities. Wat valt onder overlast? Daklozen en verslaafden mogen niet onder het mom van overlast uit het straatbeeld verwijderd worden. Openbaar gebruik is een grens, maar het belang van het individu mag niet ondersneeuwen voor openbare orde en veiligheid.
- Kan zich vinden in verplaatsing van prostitutie. Vallen illegale prostituees tussen wal en schip door nieuwe wetgeving?
- Wijst op onderzoek waaruit blijkt dat criminaliseren van wiet leidt tot meer gebruik. In hoeverre heeft de gemeente ruimte voor eigen beleid? Wat wordt bedoeld met overlast van coffeeshops?
- Sluit zich aan bij het belang van de aanpak mensenhandel.

Dhr. Van Keulen (VVD):

- Kan zich vinden in de wijzigingen en ambities. Is enthousiast over inzet van sociale media.
- Pleit ervoor het eerst te gaan doen met middelen die er zijn. Ontstaan er serieuze knelpunten, dan kan de PvdA op de VVD rekenen.
- Denkt niet dat er meer in zit dan de onderhandelde bijdrage van FC Groningen aan het supportersproject.

Mw. Van Gijswijk (SP):

- Laat graag zien welke overlast rondhangers en scooters bij coffeeshops veroorzaken. Is wel voor het openen van de achterdeur.
- Roept het college op met corporaties de verdeling van kosten van anti-inbraakprogramma's aan te kaarten, aangezien huurders minder te besteden hebben.
- Vraagt andere fracties of zij vinden dat FC Groningen voldoende bijdraagt aan het belangrijke supportersproject, dat onder druk staat. De gemeente betaalt nog steeds het overgrote deel. Overweegt een motie. SP, GroenLinks, Partij voor de Dieren en Student en Stad onderschrijven dit standpunt.

Burgemeester Rehwinkel:

- Ziet een tegenstrijdigheid in het belang dat het kabinet aan veiligheid hecht en de beschikbare middelen. Knelpunten zijn er nu al. De wegvallende 1,5 miljoen euro werd onder meer besteed aan mensenhandel, huiselijk geweld, drugsbeleid, stadswachten en buurtconciërges. Compenseren is niet meer volledig mogelijk zoals voorheen.
- Wijst erop dat prostitutiewetgeving illegaliteit kan tegengaan en gezondheid bevorderen. Illegaliteit kan uit het zicht verdwijnen, ook doordat middelen voor de tippelzone wegvallen.
- Is bezorgd over mensenhandel en de positie van Groningen als doorreisstad.
- Sluit drugsplanden zoveel het kan, maar is ook afhankelijk van corporaties. Dringt bij hen aan op goede dossieropbouw.
- Begint te werken met de nieuwe methode en komt zeker voor 2012 met het volgende jaarplan. Uiteindelijk komt er een regionaal beleidsplan voor de politie-eenheid Noord.
- Beschikte nog niet over de Leefbaarheidmonitor 2010 bij het opstellen van dit plan. Wil steeds betere indicatoren ontwikkelen. De nieuwe werkwijze levert resultaat op.
- Roept op tot realiteitsbesef: het zal met sterk teruglopende middelen niet mogelijk zijn alle goede resultaten van de afgelopen jaren vast te houden.
- Heeft ook aarzelingen bij cameratoezicht, al werkt het soms wel. Toezicht op bedrijventerreinen valt niet onder openbare orde en veiligheid. Westpoort overweegt dit.
- Is blij dat FC Groningen de bijdrage aan het supportersproject bijna verdubbeld heeft, al zou het nog meer kunnen zijn. Zegt toe er op terug te komen bij FC Groningen. Zal de gemeentelijke bijdrage kritisch bezien.
- Krijgt veel klachten over coffeeshops en openbaar drugsgebruik. Doet onderzoek naar coffeeshopbeleid. Heeft aandacht voor growshops, waar georganiseerde criminaliteit speelt.

Het raadsvoorstel wordt als eenminuutinterventie geagendeerd voor de raad van 20 juli 2011.

B.2 GR-Meerstad (raadsvoorstel 16 juni 2011)

Dhr. Van Keulen (VVD):

Verslag F&V

- Steunt het efficiënter omgaan met overheidsgeld gezien de ontwikkelingen in Meerstad.

Dhr. Baldew (PvdA):

- Juicht evaluatie van GR-Meerstad toe.
- Vraagt wat de oplossing is wanneer de kaderstellende GR zich niet kan vinden in afwijkingen op gemeentelijk niveau in de uitvoering. Hoe worden afspraken afgedwongen?
- Ziet een tegenstelling tussen de harde afspraken in het MIP en het gentlemen's agreement, zoals genoemd in het collegevoorstel.
- Mist inhoudelijke argumenten voor roulerend voorzitterschap.
- Vraagt of bij de evaluatie is gekeken naar lead partnership van de GR wat betreft realisering van publieke voorzieningen en het tijdig opschalen van problemen.

Dhr. Seton (CDA):

- Gaat akkoord met het voorstel en uitte vanaf het begin al kritiek op de GR.
- Heeft ook moeite met de strakke afspraken in het MIP en de gentlemen's agreement. De raad moet ruimte hebben zonder last en ruggespraak te beslissen.
- Vraagt hoeveel besparing de nieuwe opzet oplevert. Die informatie is essentieel voor gedegen besluitvorming.
- Mist financiële onderbouwing van het schrappen van de onafhankelijke voorzitter, die voordelen had.

Dhr. Van de Belt (Student en Stad):

- Is positief als het bijdraagt aan een soepeler proces.
- Vindt dat er meer bij komt kijken om Meerstad tijdig en goed te realiseren.
- Stelt dat efficiënter werken makkelijk klinkt, maar keuzes in de praktijk meebrengt.
- Ziet graag meer informatie over inspraakmogelijkheden.

Dhr. Sijbolts (Stadspartij):

- Sluit zich aan bij de bijdrage van de PvdA.

Dhr. Akkermans (D66):

- Volgt de beweging, maar wil nadere onderbouwing voor een beslissing.
- Benadrukt dat de organisatie grote problemen moet kunnen aanpakken. De aanbevelingen van de accountant zijn helder.
- Pleit ervoor de onafhankelijke voorzitter te handhaven gezien de grote risico's en een mogelijk verschil van mening in de GR.

Dhr. Leemhuis (GroenLinks):

- Vraagt zich af of de voorgestelde maatregelen werkelijk besparend zijn. Ontstaat geen dubbel werk, doordat beide gemeenteraden beslissen waarna een voorstel weer naar de GR gaat?
- Stelt dat uiteindelijk het ab beslist wat nodig is om kaders te stellen.
- Vindt een onafhankelijke voorzitter praktisch en verstandig voor de continuïteit.
- Vraagt waarom de nieuwe opzet al binnen een maand ingevoerd wordt.

Mw. Van Gijlswijk (SP):

- Sluit aan bij eerdere vragen, met name wat betreft de onafhankelijk voorzitter en de verhouding tussen afspraken in het MIP en de gentlemen's agreement.

Mw. Jongman (ChristenUnie):

- Kan volgen om ondersteuning van de GR en beroep en bezwaar bij gemeenten te organiseren.
- Sluit zich aan bij vragen over de onafhankelijk voorzitter en onderbouwing van de besparing.
- Vindt de gentlemen's agreement een lastige en onduidelijke methode.

Mw. De Wrede (Partij voor de Dieren):

- Kan zich vinden in het voorstel.

Wethouder De Vries:

- Stelt dat destijds bewust gekozen is voor de constructie om de samenwerking goed te beginnen. Het heeft goed gewerkt, maar het kan nu efficiënter met minder tijd, energie en middelen voor overleg.
- Merkt op dat de wet GR spreekt over roulerend in plaats van onafhankelijk voorzitterschap.
- Voorziet besparingen doordat een aparte laag met personeel geschrapt wordt. Gaat voor de raad na of een globale indicatie van de besparing te geven is.

Verslag F&V

- Kan zich ook voorstellen dat de raad los van de financiën een principebesluit neemt sneller en efficiënter te gaan werken om gaandeweg de besparing in te boeken.
- Komt voor de raad met een aangepast voorstel, ook financieel, met een onafhankelijk voorzitter.
- Stelt dat besluitvorming over financiën nu ook al bij gemeenteraden ligt. De mogelijkheid van afwijkende besluiten was er al. Tot nu toe stonden de neuzen dezelfde kant op.
- Is voor snelle invoering als er overeenstemming is. Wat levert uitstel op?
- Antwoordt dat de GR inspraak vormgeeft in beleidskaders waar de GR over gaat. De Inspraakverordening uit december 2010 dient te worden aangepast.

Een te wijzigen raadsvoorstel wordt als discussiestuk geagendeerd voor de raad van 20 juli 2011.

B.3 2de Voortgangsrapportage bezuinigingen (raadsvoorstel 22 juni 2011)

Dhr. Martens (PvdA):

- Leest dat de vermindering van de subsidie aan Airport Eelde gekoppeld is aan de succesvolle baanverlenging, maar die is minstens een jaar uitgesteld. Hoe zit dat?
- Vraagt of waarde ook bij scholen ingevoerd wordt. Levert dit nog meer geld op?
- Informeert of efficiëncymaatregelen bij iederz niet botsen met bezuinigingen door het Rijk.
- Stelt voor te besluiten tot de voorgestelde dekking voor begraafrechten uit de eerste rapportage.

Dhr. Seton (CDA):

- Is ongerust over de waarschuwingen voor de haalbaarheid van bezuinigingen in 2012.
- Wil voor de begrotingsdiscussie een actuele inschatting van de bezuinigingen 2012.
- Begrijpt de vertraging bij personeelskosten niet. Vooraf is toch bekend dat een besparing niet meteen is in te boeken?
- Pleit ervoor het amendement van de raad over begraafrechten gewoon uit te voeren.

Mw. Jongman (ChristenUnie):

- Sluit aan bij de opmerkingen over begraafrechten.
- Ziet nog winst te behalen in het wijkgericht werken en het voorkomen van dubbel werk.

Dhr. Van de Belt (Student en Stad):

- Vraagt of er aanvullende maatregelen komen bij niet gehaalde taakstellingen.
- Kijkt uit naar het oordeel van de accountant over de afschrijvingsmethodiek.
- Spreekt graag apart een keer over de verjonging van het personeel.
- Wijst op de motie In gesprek. Is inmiddels gesproken met de Jonge Onderzoekers?

Dhr. Akkermans (D66):

- Pleit ervoor een aantrekkelijke werkgever te blijven, dat bespaart geld bij grootschalige werving over een aantal jaar.
- Vraagt of de Wmo-bezuiniging wel reëel is.
- Vraagt zich af of de lijst bezuinigingen voor iederz moet blijven of dat noodscenario's en het tegengaan van tegenvallers raadzaam is.
- Wil weten of de vertraging van uitstroom te voorzien was en welke lessen dat oplevert.

Mw. Van Gijlswijk (SP):

- Sluit zich aan bij de opmerking van CDA over begraafrechten en de tijdige inschatting van haalbaarheid van bezuinigingen 2012.
- Sluit aan bij de zorg van D66 een aantrekkelijke werkgever te blijven.

Dhr. Gijsbertsen (GroenLinks):

- Is benieuwd naar de bezuinigingsvoorstellen bij de begroting.
- Vraagt of het activiteitenbudget van zelforganisaties in deze versie klopt.
- Heeft geen oneindig geduld met de subsidie voor Eelde na 2013 en de herhaalde uitstel van de baanverlenging.

Mw. De Wrede (Partij voor de Dieren):

- Is tegen verruiging van grote groengebieden, zeker gezien de geschetste gevolgen.

Dhr. Van Keulen (VVD):

- Vindt het algemene beeld over 2011 goed.

Verslag F&V

- Is benieuwd hoe het college de bezuinigingen voor 2012 alsnog gaat halen en verwacht een echte winstwaarschuwing en alternatieven wanneer het niet lukt.

Wethouder Dekker:

- Antwoordt dat voor de begrotingsbehandeling de stand van zaken, het bezuinigingspakket en aanvullende maatregelen rond zullen zijn.
- Ziet redelijk wat groen in de stoplichtenmonitor. Echte knelpunten zoals de Wmo moeten opgelost worden in de begroting 2012.
- Wijst op de afspraak om niet behaalde bezuinigingen binnen het beleidsterrein op te lossen. De raad gaat over eventuele uitzonderingen. Het is ook aan de betreffende portefeuillehouder om scherp op Eelde te blijven sturen en het knelpunt op te lossen.
- Heeft geen reden tot echte zorg. Het proces staat aan het begin en zal versnellen. Inmiddels zijn al alternatieven bedacht. Vinger aan de pols en strakke sturing op diensten zijn wel nodig.
- Is bezig PIJOFACH uit te voeren. De taakstelling legt druk op de organisatie en het kost wat meer tijd.
- Antwoordt dat de Jonge Onderzoekers binnenkort in commissieverband terugkomen.
- Beamt dat bezuinigingen van het Rijk de taakstelling bij iederz lastiger maken.
- Spreekt met de accountant over invoering van restwaarde bij schoolgebouwen.
- Steunt de insteek op wijkgericht werken van de ChristenUnie.
- Geeft aan dat de activiteitensubsidie voor zelforganisaties in deze versie correct is.
- Ziet door uitstroom vanaf 2013 kansen om fte te schrappen en te verjongen.
- Vindt Groningen een aantrekkelijke werkgever en heeft niet het idee dat arbeidsvoorwaarden een reden zijn niet te solliciteren. Heeft goede banden met ondernemingsraden en bonden.

Het raadsvoorstel leidt niet tot begrotingswijzigingen en wordt derhalve niet besproken in de raad.

B.4 Videoschermen tijdens EK- en WK-eindrondes (discussienotitie PvdA-fractie)

Dhr. Martens (PvdA):

- Had het graag eerder ingevoerd, maar dat bleek te kort dag.
- Vindt het EK en WK bindmiddelen voor de samenleving. Samen kijken op een plein versterkt de aantrekkelijkheid van de stad.
- Denkt dat het commercieel levensvatbaar is en kostenneutraal zou kunnen door kosten door te berekenen. Economische spin-off voor de stad door meer bezoekers is ook te verwachten.
- Ziet de gemeente faciliterend met vergunningen en de markt initiërend.

Mw. Van Gijlswijk (SP):

- Vindt veiligheid het belangrijkste en wacht een schriftelijke collegereactie af.
- Wil dat er geen cent gemeentelijk geld naar de organisatie gaat.
- Pleit voor draagvlak bij horecaondernemers in de stad.

Dhr. Van de Belt (Student en Stad):

- Is warm voorstander van schermen op een plein, die verbroederend werken.
- Vraagt of gekeken is naar ervaringen in andere steden.
- Is benieuwd of de volle straten bij de WK-finale veel overlast opleverden.
- Stelt dat er ook zonder schermen kosten zijn voor schoonmaak en politie-inzet. Misschien is concentratie zelfs wel goedkoper.

Mw. Jongman (ChristenUnie):

- Wijst erop dat naast verbroedering ook agressie kan ontstaan.
- Vindt dat feestjes in de stad over het algemeen goed verlopen.
- Ziet veel uitvalswegen bij de Grote Markt en steunt de oproep van de PvdA.
- Sluit aan bij de SP de kosten door te berekenen naar winstmakende organisatoren.

Dhr. Van Keulen (VVD):

- Is blij met het voorstel, al heeft het lang geduurd.
- Gaat ervan uit dat kosten zo beperkt mogelijk gehouden worden.
- Pleit voor het betrekken van horeca door schermen te spreiden en soepeler om te gaan met kleine schermen op terrassen.
- Verzoekt het college duidelijk op te schrijven waaraan een aanvraag moet voldoen.

Verslag F&V

Dhr. Seton (CDA):

- Kan zich geen schermen buiten het centrum voorstellen.
- Ziet weinig aanleiding in het stuk aan te nemen dat het nu veel veiliger is dan voorheen.
- Vindt samenspraak met horeca een voorwaarde. Het mag niet ten koste gaan van horeca.
- Vraagt wat anders is aan dit evenement met veel mensen en alcohol dan Koninginnedag.
- Gaat ervan uit dat kosten en politie-inzet inzichtelijk gemaakt zullen worden.

Dhr. Luhoff (D66):

- Beamt dat er risico's zijn, het is geen NK knikkeren.
- Begreep en betreunde de beslissing het vorig jaar niet te doen.
- Ziet uit naar een voorstel met randvoorwaarden.

Dhr. Leemhuis (GroenLinks):

- Ziet uit naar een onderzoek naar veiligheid en kosten.
- Leest dat een expert de Grote Markt ideaal noemt voor een dergelijk evenement. Waarom denkt het college hier anders over?
- Pleit ervoor resultaten uit andere steden mee te nemen.

Mw. De Wrede (Partij voor de Dieren):

- Vindt het een leuk idee dat ook wel een beetje mag kosten.
- Had begrip voor de veiligheidsafwegingen, maar misschien vallen die nu anders uit.

Dhr. Sijbolts (Stadspartij):

- Is nog steeds voor het plaatsen van schermen.
- Constateert enthousiasme bij ondernemers. Scheefgroei aan regels heeft scherpjes bij terrassen gehinderd.
- Ziet als alternatieve locatie de Drafbaan als optie.

Burgemeester Rehwinkel:

- Is niet tegen schermen en was vorig jaar ook bereid mee te werken. Organisatoren haakten af door de korte termijn. Zegt toe mee te werken aan een eventuele aanvraag.
- Wijst erop dat het tijdig indienen van een aanvraag bepalend is om tot een goede beoordeling te komen. Vorig jaar was de Drafbaan aan de orde in gesprekken.
- Noemt als risico van de Grote Markt dat er druk kan ontstaan wanneer iedereen erop wil. In oude steden is het vaak niet toegestaan. Op het Museumplein in Amsterdam ontstonden problemen.
- Berekent kosten voor vergunningen en schoonmaak door in leges. Politie-inzet is niet kosteloos en kan in kaart gebracht worden. Wellicht wordt in de toekomst het doorberekenen van politie-inzet mogelijk.
- Herinnert zich weinig enthousiasme bij horecaondernemers vorig jaar, de drukte zou bij hen af kunnen nemen. Misschien is meer soepelheid nodig met tv's op terrassen.
- Stelt vast dat de politie destijds bereid was om mee te denken.
- Antwoordt dat de gemeentelijke rol zich eigenlijk beperkt tot het toetsen van aanvragen.
- Wil inzichtelijk maken waaraan een aanvraag moet voldoen.

B.5 Mosquito (collegebrief 19 april 2011)

De voorzitter:

- Schuift het onderwerp door naar de volgende commissie. De insprekers krijgen wel het woord.

Inspreker de heer Scheltinga (SP-jongeren):

- Is blij dat de burgemeester Mosquito's wil verbieden, kastjes die een hoge pieptoon uitzenden om jongeren weg te jagen.
- Vindt het beter jongeren een plek te geven in buurthuizen of op trapveldjes en hangplekken waar ze zonder problemen kunnen verblijven.
- Reikt de burgemeester daarom een 'gouden vliegenmepper' uit.

C. HUISHOUELIJK DEEL

C.1 Ingekomen stukken en stukken ter kennisname

Verslag F&V

Dhr. Van de Belt (Student en Stad):

- Wil de brief over kwijtschelding afvalstoffenheffing voor kamerbewoners agenderen.

Dhr. Sijbolts (Stadspartij):

- Agendeert graag de brief over verzending van belastingaanslagen.

C.2 Vaststelling verslagen 8 en 9 juni 2011 (middag en avond)

Alle drie verslagen worden ongewijzigd vastgesteld.

De voorzitter sluit de vergadering om 19.06 uur.